

וטהר לבנו

חידושים וחידושים

פורים

לעילוי נשמת מרן שר התורה

רבי שמריהו יוסף חיים בן הרב יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל

ולעילוי נשמת: גדליה בן יעקב
נפטר טו' באדר ב'

ולעילוי נשמת: יהושע בן ציון
נפטר טו' באדר

ד"ר אהרן קרן ז"ל מנכ"ל אגודת ישראל יזכור לטוב ולחסד אבותיו
ואימתו הגדולה מצטרף למחנה המדבר של אגודת ישראל
ביום יום י"ג

זכה נא והשתתף בהדפסת מהדורה חדשה של ספרי "וטהר לבנו"

שמרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל העיד בכתב

הספר "מעורר מאוד"

ליראת שמים, למידות טובות, וללימוד תורה

חודו לה' הושלם כל ה2000 העמודים של החידושים שמשלימים את 7 הכרכים.

כך יחיה בס"ד בכל כרך 400 עמודים

כרך בראשית + מועדים נתרמו ב"ה

חסר

כרך שמות - ויקרא - במדבר - דברים - הגדה של פסח

כל כרך בערך 30 אלף ש"ח

גדול המחטיאו יותר מהורגו, וגדול המקדשו יותר מהמחייהו

כי המזכהו לחיי נצח זה טובה נצחית מושלמת

וה' יזכה גם אותך ואת יוצאי חלצך שתזכו לחיות בעולם הנצח, והלוואי גם בטוב בעולם הזה אמן

יוחנן ריינר 0527120333

106855@gmail.com

וזהר לבנו – פורים

תענית אסתר

מסעודת אותו רשע, השאלה איך יהודי זמנו ידעו להסכים עם ידיעת מרדכי שהגזירה אכן רק בגלל שהשתתפו בסעודת אותו רשע?!

אומנם בצום אסתר שגזר מרדכי על כל היהודים לצום דווקא בחג פסח במקום לאכול מצות, כל היהודים התאחדו ושמעו למרדכי, כאן הוכיחו שהאמינו בלב שלם שלא מרדכי אשם בגזירה אלא הם קיבלו את דבריו שזה בגלל שנהנו מסעודת הרשע לפני 9 שנים, ואמונתם זו במרדכי וחזרתם בתשובה זה עצמו יצר את הנס שנהפך הפחד לשמחה וליום טוב

ולכן צמים עד היום את צום אסתר, בכדי שגם אנחנו נזכור שעלינו להתחזק באמונת חכמים ולסמוך על דעתם הרחבה ועל ראייתם המעמיקה והעל טבעית שבאה להם מכוח התורה הקדושה!!! וזה רלוונטי עד עצם היום הזה!!! כי מי לא מרגיש חוסר באמונת חכמים מושלמת!!! ולכן אנחנו צמים!!! במטרה להתחזק כאז כך גם היום!!!

וזה סוד המגילה, שהיא "אסתר", לקרוא בין השורות, להעמיק ולהבין שמה שנסתר שונה מהמראה החיצוני, ושנוכח ונאמין, שמרדכי - גדולי הדור "ידע את כל אשר נעשה", שגדולי ישראל רואים את האמת הפוכה מהנראה לעינינו שלנו, וחובה עלינו לסמוך עליהם בשלימות ובלי שום פקפוק.

כאשר ציווה עליה מרדכי - האם אסתר תמיד שמעה בקול מרדכי

אך באמת צריך להבין מדוע מרדכי לא רצה שהמלך ידע שהוא המציל? כתוב **במדרש ובתרגום** שמרדכי שמע שבגתן ותרש רצו להרוג את המלך וגם את אסתר וכוונתו היה רק להציל את אסתר, ולכן לא רצה הכרת הטוב מהמלך, **ויתכן** להסביר עוד כי כאשר יודע למלך שמרדכי הוא דוד אסתר יבין המלך שמרדכי התכוון להציל את אחייניתו ולא את המלך, ויהיה בזה פגם שמרדכי קיבל שכר על הצלה שלא הייתה טהורה במטרה להצלת המלך, לכן מרדכי ציווה את אסתר לא לגלות שהוא סיפר כך שהוא לא יקבל שכר.

ולפי זה אסתר שגילתה למלך, לא פעלה נגד רצונו של מרדכי, כי אכן ברגע שביקשה מהמלך שלא יגלה למרדכי שיודע הוא שמרדכי הצילו, ממילא המלך לא יגמול טוב עם מרדכי, וכך לא תיגרם מבוכה למרדכי כשיתגלה שהתכוון להציל את אסתר.

ואסתר העמיקה, ולא פעלה בתמימות ובפשטות, כי יש כלל האומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, והיא פעלה והעמיקה כיוסף, שהבין שכל התגלגלותו למצרים ובבור האסורים היה במטרה להיות מושל במצרים ולהציל את העולם בימי הרעב, ולהכשיר את עם ישראל שיהיו ראויים להיגאל ממצרים למרות טומאת מצרים.

אז גם היא העמיקה מדוע היא נקלעה כמו בכלא, להיות אשת אחשוורוש, ואז כשראה שמרדכי גילה סוד שהציל את המלך, אז הבינה שזה פתח להצלה מיוחדת לעם ישראל, והיא השתמשה בכלל שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם, כי אחרי התעמקות היא הבינה שזה לא סותר את רצונו של מרדכי.

ואכן מלבד החידוש שמבליט החומת אנך בשם היערות דבש, שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם אפילו שמקור לא רוצה שיאמרו בשמו!! החידוש הנוסף שנראה לענייך שהתחדש כאן שזה לא רק בדברי תורה אלא גם במצוות, כי אמירה זו הייתה להצלת נפשות, להציל את אסתר ממיתה, וגם בדבר מצווה שייך מביא גאולה לעולם.

לאיתי הסבר נפלא בשם **הסבא מקלם**, ומאוד נהנית מדבריו, רק ראיתי לנכון להוסיף קצת על דבריו כמענה לשאלה, ששאלו אותי מדוע עלינו לצום היום את צום אסתר שנקבע מלפני 2500 בערך?!

והתשובה לכך היא קצת באריכות, שהנה כאשר מרדכי הצדיק צעק והזהיר את היהודים שלא ישתתפו במסיבה ובסעודה של אחשוורוש לעגו לו, וטענו שכלום לא יקרה ואדרבא זה רק מקרב את היהודים למלכות, ואכן לאחר מכן עברו 9 שנים של שקט לעם ישראל, וזה הוכיח למתנגדי מרדכי שהם כביכול צודקים ושמרדכי הצדיק הינו רב קיצוני בדעותיו שסתם מאיים וסתם מפחיד!!!

וכשהתחילו גזירות המן לאחר 9 שנים מהסעודה היו שטענו שדווקא מרדכי הצדיק הוא זה שיצר את המהומה ואת השנאה והוא ורק הוא אשם בהתגרות עם המן ובגזרותיו, כי אם מרדכי לא היה מתגרה עם המן בגלוי לעיני עבדי המלך, ממילא המן לא היה כועס ולא היה גוזר גזירת שמד על ישראל!!!

וברור שהעיתונים כמו עיתוני זמננו היו מלאים בכותרות ראשיות "מרדכי הבוגד" או "קיצוניות מטורפת" וכן בסגנון כזה שיש הרבה ארס ושצף קצף כנגד גדולי ישראל, אבל מרדכי "ידע את אשר נעשה" – הוא ידע לחבר שכל גזירת המן נוצרה אך ורק בגלל שהיהודים לפני 9 שנים נהנו

החיד"א מוכיח שמרדכי ציווה על אסתר לא לגלות לאחשוורוש שהוא מרדכי זה שסיפר לה על בגתן ותרש, אבל אסתר ידעה **שהאומר דבר בשם אומרו מביא גאולה לעולם**, לכן היא כן סיפרה למלך שמרדכי הוא זה שסיפר לה, אבל היא ביקשה מהמלך שלא יספר שמרדכי סיפר לה.

ולכן מסביר החיד"א **בחומת אנך** שבשונה ממנהג המלך, מרדכי לא קיבל שכר מהמלך מיידי, כי אסתר ביקשה ממנו שלא יתגלה למרדכי שהוא הציל את המלך, עד שסופרי המלך כשנדדה שנת המלך קראו שהמלך עדיין חייב הכרת הטוב למרדכי על שהצילו ממוות, וזה היה בבחינת **"וימצא כתוב"** שכביכול היה כתוב בצורה משונה מצד אחד שמרדכי הציל את המלך, ומצד שני שזה אמור להישאר בסוד.

ולפי זה מכוח מצב זה שנדחה שכרו של מרדכי, נוצר הנס של נפילת המן, שהמן חיפש כבוד ובסופו של דבר הוא הושפל והחל נפילתו בפני מרדכי שרכב על הסוס המלכותי כשהמן משרתו.

ולא רק תחילת הנפילה אלא גם גזר דינו של המן להריגה נוצר מסיפור זה, שמובא **בנחל אשכול** בשם **הראשונים** שכאשר אמר המלך בכעסו על המן "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית", שטען שהמן רוצה לעשות עבירה במלכת המלך, ובמקרה כזה דינו של המן למוות, אבל עדיין זה בושה למלך להרוג את המן על סיפור מבייש ואישי כזה.

לכן התאים מאוד למלך דברי חרבונו, שהזכיר שהמן רוצה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך - שהצילו ממות, ובוזה היה עילה טובה למלך להרוג את המן בעוון מרידה שזמם להרוג את אוהבי המלך הנאמנים למלך ומצילי המלך, ולא על עניין משפחתי לא נעים.

ואומנם אחרי הכל מדהים שהנס **נפעל על ידי מה שאסתר פעלה בניגוד לציווי ורצון מרדכי**, נגד רצון גדול הדור, ואיך יתכן הדבר שהנס יגרם מאי ציות לגדול הדור?

וטהר לבנו – פורים

גרם וגלגל את הצלת הפורים, כי היא פעלה מתוך אמונה ועמקות ישרה בדברי חכמים על פי האמת הצרופה, לכן הצליחה ולא כשלה, וזה המסר לדורות.

אולי כל זה טמון בפסוק **"ואת מאמר אסתר קיים דברי הפורים האלה ונכתב בספר"**, שאסתר שאמרה למלך בשם מרדכי - שגילתה שמרדכי הוא המציל וזה נכתב בספר, וזה

עשה משתה לכל שריו ועבדיו

אבל בכל זאת עדיין יש בחג הפורים מיוחדות נפלאה מאוד!!! ואדרבא היא הנותנת שיש כאן נס עצום וגם קבלת התורה בדרגה גבוהה גם במצב של גלות גם כשהיו עבדי אחשוורוש!!! וזה מה שנותן לנו השפעה טובה וכוח גם בגלות הארוכה לחיות בניסים, וגם לזכות להתעלות בדרגות גבוהות מאוד!!! כמו קיימו וקיבלו מתן תורה מתוך אהבה ושמחה!!! גם מתוך שהיו עבדי אחשוורוש!!!

בגלל שהיהודים השתתפו בסעודת המלך לכל שריו ועבדיו, לכן הם נחשבו **עבדי אחשוורוש ולא עבדי ה'**, ולכן **לא אומרים הלל** למרות שחזרו בתשובה שלימה ולמרות הנס הגדול, ולמרות שזכו לקבל בפורים את התורה באהבה ובשמחה **"קיימו וקבלו"**, ונלמד מזה עד כמה חמור הפגם מה שלא מקשיבים לרבנים ולגדולי ישראל!!! שהרושם הרע נשאר גם בסוף שחזרו בתשובה!!

ובראות המן את מרדכי עומד בשער המלך

אולי בהתחלה עוד קודם שהמלך נתן להמן לשלוט על עם ישראל, מרדכי הראה את השטר להמן בכדי להודיע לו שלמרות שאתה המן דורש שישתחו לך כעבודה זרה אבל היות ואני מרדכי האדון שלך, לכן אני לא מסכים לך, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ואין חלות בעבודה זרה של המן, וככה רצה מרדכי למנוע עבודה זרה מעבדו ולמנוע עבודה זרה מרבים.

הגמרא מגילה ט"ו מספרת שהמן היה עבד של מרדכי, ובשעה שראה המן את מרדכי יושב בשער המלך אמר כל זה איננו שווה לי, כי מרדכי הראה לו שטר מכירה שהמן עבד שלו וכל עושרו של המן שייך למרדכי, **והגמרא** מוסיפה שבשעה שהמן הלך להרכיב את מרדכי על הסוס בבגדי מלכות, אמר מרדכי להמן: רשע! עבד שקנה נכסים - עבד למי, ונכסים למי???

וגם מרדכי ידע שהמן הוא רשע, ומזרע עמלק שמתכנן לגדול ולהשמיד את היהודים, לכן מרדכי הקדים את גזירת המן בצעדים משלו, שהנה המן עשה עצמו לעבודה זרה ודרש שכולם ישתחו לו, ואיך אכן העז לעשות כן, הרי יש מלך מעליו, ואך הגיע לכך שאפילו המלך הסכים לךך ואף המלך צווה שכולם ישתחו להמן שהיה רק שר??

אז אם כך, הרי כל מה שקנה עבד קנה רבו?? ומדוע היה מרדכי דואג ומתענה וצועק, הרי כתוב **"ויאמר המלך להמן הכסף נתון לך והעם לעשות בו כטוב בעיניך"** ואם המן העבד קנה את עם ישראל מאחשוורוש, כל מה שקנה עבד קנה רבו ממילא כל היהודים שייכים למרדכי, וגם טבעת המלך, ויכול היה לבטל את הגזרה מכוח המשפט והחוק???

אלא המן סבר ובעצם הוכיח שהאמונה ובמקרה שלו זה היה אמונה שהוא עבודה זרה, יותר חזקה מכל מלכות, שהאמונה לא כפופה למלכות, ובנס גלוי המלך אחשוורוש עצמו הסכים לךך כי גם הוא הסכים שישתחו להמן למרות שהוא אינו מלך!!

ייתכן שבגלל זה רצה המן להרוג את מרדכי, כי כך אין לו אדון, אבל היות ויש יורשים לכן החליט להרוג את כל עם ישראל, אבל שוב היות וכל זה בא מכוח מתנה שהמן קיבל מהמלך אז מרדכי יכול היה לבטל זאת מכוח בעלותו על המן העבד שלו??

לכן בא מרדכי והשתמש באותו כוח, זה מול זה, וטען אני בא בכוח האמונה האמיתית שאני יהודי ואני עבד ה', ולא כפוף לחוקי מלכות אחשוורוש כי האמונה מעל העבדות למלך.

וגם למה מרדכי התגרה בהמן, ומה הוויכוח והדו שיח הזה **"ויאמרו עבדי המלך אשר בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר את מצות המלך (שאינך משתחוה להמן): ויהי באמרם אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן לראות היעמדו דברי מרדכי כי הגיד להם אשר הוא יהודי"???**

וממילא אם אני בגלל האמונה לא כפוף למלך כי גם אתה מסכים לךך, אז אני לא עבד של המלך, רק עבד של בורא עולם, וממילא **"כל מה שקנה עבד קנה רבו"** ואתה שלי וכל מה ששך - שלי הוא, וגם המלך הגוי יסכים לךך כי גם לשיטתך המן כך זה עובד וגם המלך אחשוורוש הוכיח שהוא מסכים לרעיון זה.

והנה הגמרא מגילה י"ד אומרת שלא אומרים הלל בפורים כי אנחנו עבדים לאחשוורוש, אבל בפסח אומרים כי היינו רק עבדי השם, ולפי זה, גם אם המן היה עבד למרדכי, הרי כל עם ישראל כולל מרדכי היו עבדי אחשוורוש ואין למרדכי כוח לטעון למלך על המן שהוא עבדו, כי המלך יטען כולכם עבדי, ורצוני שהמן יהיה אדון ובעלים.

ולכן עבדי המלך נהנו מהוויכוח המעניין ורצו לראות אם אכן יעמדו ויצדקו דברי מרדכי שהגיד להם **"אשר הוא יהודי"**.

בדרך אחרת - המשך הקשר המיוחד בין המן למרדכי

עם ישראל יחזור בתשובה על שלא שמעו לקול הרבנים והפכו לעבדי המלך ולא עבדי ה', ולהחזירם לעבדי ה', לכן גזר צום בפסח, שיקיימו דברי חכמים נגד דעתם, ויבטלו דעתם לגמרי לדבריו, וכמופיע בסוף המגילה **"כאשר קיים עליהם מרדכי היהודי ואסתר המלכה וכאשר קיימו על נפשם ועל זרעם דברי הצמות וזעקתם"**, וכך חזרו להיות עבדי ה' ולא עבדי המלך.

ראיתי בספר **ויאמר שמואל מט'** שמרדכי הסכים בזמנו לקנות את המן לעבד תמורת אוכל, ולא נתן לו למות מרעב כמצוות מחיית עמלק, כי המן פנה אליו בבקשה **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** - ממדרש, ולכן יצא מגדר עמלק שמצווה להשמידו **וכדברי הרמב"ם מלכים י' ד** שבני עמלק שמקבלים ז' מצוות והשלימו עם ישראל אין נלחמים איתם, וכבאור החזו"א ברמב"ם שמחיית עמלק דווקא בעושה מעשה עמלק.

וכשיש אמונת חכמים מושלמת וציות מוחלט לדברי החכמים, זוכים ומקבלים את התורה באהבה, ככתוב **"קיימו וקיבלו"**, ואכן חזרו באמת להיות עבדי השם אפילו תחת מלכות אחשוורוש, ובאמת הם היו ראויים לומר הלל בפורים, אבל אחשוורוש רצה למנוע זאת, כי זה פגיעה בכבודו שאומרים הלל כאילו מצהירים שהם לא עבדיו.

ולפי זה, ייתכן שמרדכי רצה לחזיר את המן בתשובה, ולהזכיר לו שלא הרגו במצוות מחיית עמלק רק בגלל שהמן התנהג כיהודי שבזמנו האמין בה' הגדול והנכבד, וכך חשב מרדכי שיעלה בלבו של המן להפסיק את העבודה זרה שעשה מעצמו.

לכן בסוף המגילה פתאום כתוב כביכול בלי קשר לסיפור הנס שאחשוורוש הטיל מסים על הארץ, וכי מה הקשר?? **אלא** אחשוורוש רצה על ידי המיסים להזכיר ליהודים אתם כפופים למלכותי, דרך הכסף, נקודה!! ולכן לא אומרים הלל, או בכדי לא לפגוע בו, או כי באמת המיסים גרמו לאובדן האמונה שהם עבדי השם אצל חלק לפחות, כמו שכתוב **"ורצוי לרוב אחיו"**.

ייתכן שמרדכי רצה שבנס שיהיה בסוף יגידו הלל **"הללו עבדי השם"**, ולא עבדי אחשוורוש, לכן נלחם להוכיח שהוא עבד השם ולא של המלך, אבל היות ועם ישראל לא שמעו בקולו והלכו לסעודת אחשוורוש זה הוכיח שהם עבדיו ולא עבדי השם הנשמעים לרבנותם ולהזהרת הרבנים.

מרדכי יתכן וידע שאולי יוכל לבטל את גזירת המן מכוח בעלותו על המן, אבל הוא רצה לפעול באופן שבטוח יעזור, שכל

וַתְּהֵרָ לַבָּנוֹ – פּוּרִים

מרדכי עדיין נשאר רושמו, או אדרבא בכדי שזה ישפיע כוח גלגלות שנצליח לחיות ולקיים תורה בהתעלות גדולה אמון ואמן.

וכפי שכתבתי קודם 2 סיבות לדבר מדוע כך נשאר בסופו של דבר, או כי רושם מה שפגמו כשנהנו מסעודת הרשע נגד דעת

מורי ורבותי, דווקא עכשיו בימינו חובה עלינו להיות עבדי השם, כפופים לדעת רבותינו בכפיפות קומה לגמרי, יעשית ככל אשר יורד" גם כשאומר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, וכך נוכל להינצל מגזרות קשות ואכזריות, של המן הרשע בן דורנו, ונזכה לקבל באהבה את התורה "קיימו וקיבלו" פורים כשר ושמה צדיקים וידידים.

ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו ויבקש המן להשמיד את כל היהודים עם מרדכי:

לפי הנ"ל להדברים מובנים, כי עבדיהמלך שרצו לראות היעמדו דברי מרדכי וכנ"ל הם גילו להמן שיתכן שהוא לא יוכל להעניש את מרדכי כי הוא לא כפוף למלך אלא הוא עבד ה', בכל זאת הוא יוכל לפחות לנקום במרדכי על ידי שיהרוג את כל היהודים מאחר שהיהודים אכלו מסעודת אחשוורוש וממילא הם נחשבו כעבדי אחשוורוש ועל כן הם מסורים בידו לעשות בהם כרצונו.

ביום פורים בעת קריאת המגילה מאוד התקשתי, הרי המן הכיר את מרדכי עוד מנעוריו וכדברי המדרש לעיל אז המן התחנן למרדכי ואמר לו: **"בעבור ה' הגדול והנכבד תן לי לחם"** ואז הוא נמכר למרדכי לעבד, הרי שברור שהמן ידע שמרדכי הוא יהודי ואם כן מה היו להגיד לו ולגלות שמרדכי הוא יהודי??? וגם מה הדגש בסוף להשמיד את היהודים עם מרדכי???

המן העץ – עץ מתיבת נח, מה הקשר??

שהם עומדים למות, וציוו עליהם להתלבש, כולם צייתו מלבד **שטרייכר**, שהיה צורך להכריח אותו להתלבש.

בשעה אחת בלילה, הובלו הנידונים בסדר קבלת פסק הדין לתליה, כשהגיע תורו של שטרייכר, הוא צעק: **"הייל היטלר! עכשיו אני הולך אל האלוקים, משתה פורים 1946"!!!** - מגזין ניוזוויק + A History of West Germany חלק ב'.

אם היה ספק למישהו שהנאצים הם בני המן המודרניים, בא שטרייכר האנטישמי הגדול והודה שגם הפושעים ראו את עצמם כבני המן, העשרה הומתו בתליה, כפי שבקשה אסתר המלכה לתלות את עשרת בני המן, מתוך מאות ילדים שהיו להמן.

אבל יש כאן יותר מזה, שגם הרשעים הנאצים בני דורנו הבינו שהמלחמה עם העם היהודים זה לא רק מלחמה גשמית אלא גם מלחמה רוחנית בכוחות עליליים.

וייתכן בהסבר נוסף, שעשו קיבל ברכה מיצחק שכאשר עם ישראל חוטאים הרי שהוא יעלה למעלה ועם ישראל ירד למטה, והיות ועם ישראל חטאו, והוא המן היה למעלה למעלה, לכן בטח בעליונותו, שאפילו כוחות הקדושה כפופים לו, עכ"כ שיכול להשתמש בעץ מתיבת נח, שהציל צדיק והפעם זה יהרוג צדיק, והחשבון אולי אכן היה נכון.

אבל כאשר החל המן ליפול בגלל שהוביל את מרדכי בבגדי מלכות בעיר והכריז עליו ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו, אמרה לו אשתו כאשר החלות ליפול נפול תיפול, שטענה לו שחשבת שאתה יכול לנצל אפילו כוחות קדושה – עץ מתיבת נח לטובתך, כי אתה למעלה, אבל ברגע שהתחלת ליפול הרי שאתה כבר לא למעלה בשליטה מלאה, ממילא העץ הקדוש שלקחת מתיבת נח יציל את הצדיק, ויפיל אותך כרשעים שטבעו במבול ולא ניצלו.

ללמדנו, שהמלחמה היא בכל ומכל החזיתות גשמית ורוחנית, ולנו אין על מי לסמוך אלא על אבינו שבשמים, עלינו להתחזק באמת ובתמים בכל הכוח, ולא ניבהל מקשיים רוחניים וגשמיים כי כולם באים למטרה אחת "ניסיונות", ובעזרת ה' יתברך נצליח לנצח במלחמה זו לבל לא ניגע לריק ולא נלד לבהלה, אלא רק שמחה של סיפוק של הצלחה רוחנית וגם גשמית אמון.

"ככה יעשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו"

וייתכן שבזכות המעשה טוב והמסירות נפש של דוד להגן על כבוד השם ועם ישראל זכה מרדכי היהודי משבט בנימין שגם הוא נלחם למען כבוד ה' שלא ליהנות מסעודת אותו רשע "סעודת אחשוורוש", וגם נגד כולם שצעקו עליו "מדוע אינך משתחוה להמן כמצוות המלך".

ולכן קיבל את זכות וכוח דוד שהיה משבט יהודה, (ויתכן שבגלל זה מכונה **מרדכי איש יהודי**), שיקבל כבוד מלכים והמן יקח אותו בבגדי מלכות ויצעק ברחובות העיר **"ככה יעשה לאיש אשר"** - המלך חפץ ביקרו.

ללמדנו, שאם נחייה במסירות נפש, אזי נזכה לכוחות של צדיקים מהדורות הקודמים, ולכן אל תתפתה ליצר שיטען לך אחרי תקופה של לחימה ביצר הרע, די!! אין לך כוח יותר לסבול ואין לך יותר כוח להילחם, תנוח מהמלחמה ותתיר לך קצת ליפול כי זה יהיה נפילה לצורך עליה וזה חשוב בכדי שתצבור כוח להילחם עוד תקופה ארוכה!!!

דע לך שהוא שקרן כי אתה לא צריך שום נפילה ושום מנוחה מהמלחמה אפילו לא לרגע, ואדרבא כמה שאתה נלחם יותר ככה אתה מקבל תוספת כוחות מצדיקי הדורות הקודמים, כך שכוח לא יחסר לך, אלא כולך תהיה אש שלהבת יוקדת - "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

למה המן לקח עץ ענק 50 אמות שזה 25 מטר, הרי בשביל לתלות את מרדכי, מספיק עץ של 10 אמות, וגם זה די והותר???

ושוב, בשביל מה עשה עץ גבוה?? ועוד **מתיבת נוח!!** למה המן לקח עץ קדוש עץ של ניסים?? וגם מה היה להכין בעץ בלילה?? ומה יש להכין בעץ שאמורים לתלות עליו אדם??

וייתכן שהמן רצה להזכיר שהיהודים שתו ואכלו ממאכלות הגויים ונהנו מסעודת רשע ולכן טרח להזכיר את המבול על ידי שלקח עץ מתיבת נח כך הוא יקטר על עם ישראל שכשם שהי מחה את בני האדם בימי המבול, כך הוא ימחה את עם ישראל שנהנו מסעודת הרשע.

רק בקשר למרדכי הצדיק שמחה ולא אכל ולא השתתף על זה היה המן חייב לעבוד בלילה למצוא איזה קטרוג רע, אולי ביטול תורה בלילה, כי במשך שעות היום הוא ראה את מרדכי יושב בשער המלך מתמיד בתפילה ובלמוד תורה, ורצה גם להחטיאו בהשתחויה לעבודה זרה.

לפי זה מובן, מדוע הגמרא חולין קלט' שואלת המן מן התורה מניין?? ועונה הגמרא **"המן העץ"!!!** וכי מה העניין בדרש זה?? **אלא** הכוונה לרמוז לנו שהמן מחפש את כוחו מהעץ, מכוח רוחני שיקטר עליו, ולא רק קטרוג גשמי בדרך הטבע, ולכן הוא השתמש בעץ מתיבת נוח, עץ מן התורה שיש בו כוח רוחני.

והדברים מדהימים, שבעת המשפט נירנברג על ראשי הנאצים שהיה לאחר סיום השואה האיומה נגזרו על עשרה מהם גזרי דין מוות. **ברבע** לחצות בלילה לפני המוות העירו את עשרת הנידונים והגישו להם סעודה אחרונה. לאחריה, נאמר להם

בסיפור של דוד וגולית, **"ויאמר דוד מה יעשה לאיש אשר יכה את הפלשתי הלז, והסיר חרפה מעל ישראל, כי מי הפלשתי הערל הזה כי חרף מערכות אלוקים חיים, ויאמר לו העם כדבר הזה לאמר: כה יעשה לאיש אשר יכנו".**

והסיוס "כה יעשה לאיש", הזכיר לי קצת את "ככה יעשה לאיש אשר" - המלך חפץ ביקרו, ואם נכונים הדברים, ויש חיבור בלשונות, מה אם כן הקשר ביניהם??

טהר לבנו – פורים

”עד דלא ידע” - ”יום כיפור כפורים”

שבתוכו, ודעו לכם שזה מחייבת עמלק הכי מושלמת הקיימת בדורנו, ”תמחה - לא תשכח”.

זה העניין של פורים, ”עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי”, וכי מה המטרה לטשטש גבולות הטוב והרע??? **אלא** לומר לך, כל מהות מצוות מחייבת עמלק ונכדו המן, זה שהוא מטשטש לך את הגבולות בין טוב לרע, ועושה אותך שיכור, לכן ממחישים זאת בפורים עד דלא ידע, כן כי אתה שיכור, לא שפוי.

אבל כל השנה תהיה שפוי, ואל תתבלבל בין הטוב לרע, בין היצר הטוב שאוסר לך ומגביל אותך, אבל הוא **ברוך**, כי הוא לטובתך באמת, לבין היצר הרע שמחייך אליך, ומאיר פנים אליך, קח תהנה בלי גבולות, שמח בחור אין מחר, אבל **ארור** שמבקש להכשילך, ואחר כך הוא מקטרך עליך, ועוד מבצע את העונש נגדך, ממש מנובל ארוך.

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי ”אשר קרן בדרך” קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי ”אשר קרן” התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזוק ואמצו.

ותעמד בחצר בית המלך הפנימית

מתנתקת מעם ישראל והיה אכפת לה שקראה לו כלב בזלזול ומיד מתקנת וקוראה לו אריה, לא פלא שזכתה ונקראת מגילה על שמה, שמה וזכרה ואצילות נפשה והמידות הטובות שלה טבועים בנפש התני”ך של העם היהודי הנצחי.

ושחה לי אישה צדיקה וקדושה בת קדושים ששמה גם **אסתר מאשדוד** שהשם יברך אותה, שפעם בליל שבת חלמה שהיא לבד בעולם, והיא התעוררה בפחד ובכתה ביראת שמים הטהורה שלה, איך זה יכול להיות, אני אף פעם לא לבד השם תמיד אתי, איזה יראת שמים טהורה, והרגשה מחרידה זו הרגישה אסתר המלכה, ותראו איזה חיזוק וחשבון נפש היא עושה, זכותה של אסתר המלכה תגן עלינו אמן ואמן.

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה ושבע שנים

כביכול צלצל לה בראש, וקלטה שבעים המספר הזה כבר קיים!! והבינה שזה לא מקרה!!! שהרי שרה חיה 127 שנים, ועל שרה נכתב **”חיי שרה”**, כי מסרה את חייה להקמת עם ישראל, וזה חיזוק אותה, שהיא לא אבודה!! ושזכות שרה אמנו מלווה אותה, אבל רק בתנאי שאכן תצליח להציל את עם ישראל, כי זה כביכול המטרה המשותפת שלה עם שרה.

בזכות האמא הגדולה שרה אמנו שהפיצה תורה ואמונה בכל מקום שהייתה, והקימה את עם ישראל במסירות נפש וכפי שיורח בהמשך, זכה עם ישראל שאסתר המלכה קיבלה כוח מלכות על כל העולם, וכך היא השפיעה משליטתה גם ברוחניות על כל ה-127 מדינות (שזה כל העולם מהדוד ועד כוש).

וכפי שכתוב **במדרש הגדול** שכל שנה של צדקות של שרה השפיעה מלכות של מדינה אחת עבור אסתר, ולכן עד לימינו תהיה בכל מקום אפשרות להקים מקום תורה, ויוכל כל יהודי בכל מקום בעולם מ”**הודו ועד כוש**” להתחזק ולהתקרב לבורא עולם, **”לב לידח ממנו נידח”**, וכ”ש אנחנו שבתוך עמנו או יושבים לא נידחה חלילה, אלא נגדיל תורה ונאדירה.

ללמדנו, שגם אנחנו במקום להתיימש ממצבים הנראים לנו **”אבדון”**, נחפש את האור שבקצה המנהרה, ואת ההסתרה שבתוך ההסתרה, כי כבר אבותינו הקדושים הטמינו כוחות מיוחדים לכל מצב קשה, ואבותינו טמנו לנו שם שערי הצלחה, שערי תקווה, שערי התעלות ובנייה מתוך השפל, כמו שכתוב **”התנערי מעפר קומי”** וכן כתוב **”מאשפות ירים אביון”**, וזכור נזכור **”אבן מאסו הבונים הייתה לראש פינה”**, רק חזק חזק ונתחזק, לעולם אל ייאוש, רק תקווה חזק ואמץ וקוה אל ה’.

קיימו וקבלו – ומה הגיב ”מרן שר התורה” על חידוש זה??

והנה בסוף יהושע כתוב **”ויכתוב יהושע את הדברים האלה בספר תורת אלקים”** וכתב רש”י: שרק אז כתב יהושע את 8

כתב רש”י על הפסוק **”זכור את אשר עשה לך עמלק ויזנב בך”** - מכת זנב, חותך מילות וזורק כלפי מעלה, והדברים צריכים ביאור. **ומבאר הרבינו בחיי**: **”מכת זנב”**, חותך מילה וזורק כלפי מעלה ואומר טולמה שבחרת, והיה עושה זה מאותן חסרי כח הזנבות והחלושים שבהן מחמת עוונות שהיה הענן פלטים.

להגיד לנו שעמלק בא והכשיל את ישראל, בכך שהוריד מהברית קודש את הקדושה, שהכשיל את ישראל, ואחרי שהוריד את הקדושה הוא הפך את זה מברית קודש לטומאה. **וככה** הוא זרק את לה’, ואמר עכשיו שזה טמא ולא קדוש קח את זה, הנה הפכתי קדושה לטומאה, וככה הכעיס ביותר את ריבונו של עולם, לקחת ברית קודש ולהפוך אותו לטומאה מחרידה, לכן תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח.

והתעוררתי בדבר, כי **מיד עם צאת השבת** צדיק יקר שביקרים, מודיע לי שהוא השבת הזאת **בשבת זכור** הוא ניצח את העמלק

והדרך שלו להכשיל אותך זה על ידי ”אשר קרן בדרך” קירר אותך, כן תעשה מצוות תתפלל אבל יבש בלי התלהבות, בקרירות, בלי אש שלהבת, ואז הוא מדליק אותך באש של תאוה כי אתה כבוי מאש של קדושה כי הוא קירר אותך, ואז נופלים ברשתו וצועקים, אי אפשר לצאת!!! זה אש בוערת לעבירה, אש!!!

אבל אשמים אנחנו, כי ”אשר קרן” התקררנו בקדושה, לכן חובה שכל תפילה תהיה אש, וכל מצוה להבה, כל לימוד תורה אש יוקדת, אז אין מקום לאש של היצר, רק חיזוק ואמצו.

בגמרא יומא נט’ א’ אמר רבי לוי: כיון שהגיעה לבית הצלמים - נסתלקה הימנה שכינה, אמרה **”קלי קלי למה עזבתני”**, שמא אתה דן על שוגג כמוזיד ועל אונס כרצון, כי אני מאונס נכנסת לבית המלך להציל את עם ישראל??

או שמא על שקראתי לאחשוורוש **”כלב”**, שנאמר **”הצילה מחרב נפשי מיד כלב יחידתי”**. לכן חזרה וקראתו אריה.

ונדהמתי מאצילות נפשה, כי הייתי בטוח שהיא תבכה ותרגיש אבודה כי הסתלקה שכינה ממנה ורק תכבה ותדאג על שהיא נקרעת מעם ישראל ומבעלה מרדכי הצדיק, ונדבקת בגוי רשע היא וזרעה עד עולם, אבל לאזה מה שהטריד אותה ברגעים אלו, הטריד אותה, שאולי פגעה במלך הרשע למרות שבגללו היא

כתוב במדרש **אסתר רבה א’ ח’**: רבי עקיבא דרש והצבור נימנם, בקש לעוררם, אמר מה ראתה אסתר שתמלוך על 127 מדינה?? אלא תבוא אסתר שהייתה בת בתה של שרה שחייתה 127 שנים ותמלוך על 127 מדינות.

וכאן הבן שואל וכי זכות היא לאסתר למלוך על 127 מדינות? וכי זו זכות לצדקת?? **הרי** כל רצונה היה להציל את עם ישראל מהרג ומביזה, ולכך היא הקריבה את עצמה ואת משפחתה ואת המשך חיי הקדושה שלה עם מרדכי היהודי, והתמסרה מרצונה לאחשוורוש הרשע רק כדי להציל את עם ישראל, ואם כן לצדקת כזו האם בכלל משנה כמה מדינות יש לה במלכותה?? **אדרבא** היא נגעלה ממלכות זו, והיא **החשיבה זאת לאבדון**, וכפי שאמרה, **”וכאשר אבדתי אבדתי”**??

ונראה לבאר, שאסתר הצדקת הייתה שבורה ואומללה שנלקחה לבית אחשוורוש, שהרי היא כיחשה את כוחה ואכלה רק ירקות ומעט אוכל כדי שלא תילקח אל אחשוורוש, וכשנבחרה להיות מלכה זה ממש שבר את ליבה, אבל כשאמרו לה שהיא הפכה להיות מלכה על 127 מדינות, המספר הזה

כתוב בגמרא שבת פח’ שעם ישראל קבלו בימי מרדכי ואסתר את התורה באהבה, בשונה מקבלת התורה בהר סיני ששם קבלו תורה מתוך כפייה, שהקב”ה כפה עליהם הר כגיגית.

טהר לבנו – פורים

ונראה שבימי מרדכי ואסתר הם קיבלו באהבה ומתוך שמחה, ואילו כאן אצל יהושע קיבלו רק מתוך אהבה ורצון, אבל היה חסר את המתוך שמחה, ואינו דומה תורה מתוך שמחה לתורה בלי שמחה.

כי בפורים קבלו ברצון לגמרי, כי האיום מהמן חלף, והם לא הסתפקו בהתחזקות ובתשובה ובצומות שעשו מתוך פחד המן, אלא כשרווח להם קיבלו מחדש התחזקות, והבינו שכל הכפיה לחזור בתשובה מפחד המן היה לטובתם, כמאמר הרמב"ם, **כופין אותו עד שיאמר רוצה אני** כי כל יהודי באמת רוצה להיות דבוק בה' ובתורתו כי זה הטוב האמיתי והניצח, ומלבד זה הכל הבל הבלים.

זה הבינו עם ישראל אחרי נס פורים שכל הכפיה שה' מחייב אותנו להיות עבדיו זה חסד ה' ולא אונס, ככתוב "פורים על שם הפור ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהם, קיימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרעם ועל כל הנלוים עליהם ולא יעבור", (ותודה לידידי הרב צבי קליין שליט"א מאשדוד שבזכותו התחדד לי המיוחדות של קבלת עם ישראל בפורים, וב"ה עיקר החידוש במאמר זה היה לעיני מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל שאמר פעמים שזה נכון).

למדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו אמן ואמן.

תחפושות בפורים, למה ???

והיות והמרגלים הציגו עצמם ככשרים ובעצם היו עם נגיעות אישיות ובסוף וודאי רשעים, לכן העמלקים באו מחופשים לכנענים ובורא עולם לא גילה להם שזה עמלק, ולכן עם ישראל לא המשיכו להשמיד את עמלק ואדום.

ואם כן רואים אנו שהראשונים שהתחפשו זה לא אנחנו היהודים, אלא עמלק !!! וכל התחפושות שלהם שהצליחה זה רק בגלל העבירות שלנו.

לכן אנחנו מתחפשים בפורים, לשבור את ההתחפשות של עמלק, ואנחנו מראים לבורא עולם אנחנו כבר מכירים את דרכי היצר הרע ועמלק, שהוא מתחפש ומציג את הרע והטמא לטהור.

הנה גם אנחנו מתחפשים לשונה מאתנו, כי אנחנו נשתמש בכוח היצר ונילחם בכליו נגדו, אבל הפעם הקב"ה גלה לנו אתהטעיות שלנו שלא נטעה ונפסיד אלא רק נתקן ונתעלה.

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו.

או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

רחמנות על אגג – בסוף בא המן

הנה שאול ריחם על אגג, ועל הילדים הקטנים של עמלק בסוף הפסיד את המלוכה, ובסוף המן בא להשמיד את כל עם ישראל.

אלא עלינו לכבש את הרגש שלנו מפני ציווי הבורא כמו שאברהם אבינו כבש את רחמיו כשהלך לשחוט את בנו יחידו בציווי בורא עולם, ונראים הדברים שאם רגשי רחמנות על בנו פעלו באותורגע על אברהם הוא היה שוחט במהירות עצומה את בנו בכדי לגמור עם הסבל והקושי הזה כמה שיותר מהר.

אבל נראה שעשה הכל בשיא המתנינות כי אכן כבש את רחמיו בגבורה עילאית בכדי לעשות בלב שלם את רצונו של בורא עולם, וכפי שהרחבתי בפרשת העקידה, וככה דורש מאתנו הבורא להרוג את גויי הארץ בלי רגש כלל.

וכפי שאומרים על יעקב שכשסוף סוף פגש את בנו האהוב יוסף, באותו רגע אמר קריעת שמע, כי רצה שאת כל אהבתו העזה לבנו להקדיש לה', זה גבורה עילאית !! זו היא תעצומת נפש !!

פסוקי התורה האחרונים, מ"וימת שם משה" עד סוף התורה, **וקשה** למה אכן לא משה כתבם?? **והתשובה** היא כי משה לא יכול לכתוב על עצמו שהוא מת, ומצד שני יהושע התעכב שנים רבות מלכתוב אותם, למרות שבער לו לתרום חלקו בתורה, וגם היה עליו להזדרז ולהשלים את ספר התורה מיד עם פטירת משה, שלא יהיה ספר תורה חסר, בכל זאת יהושע המתין לסוף חייו, שרק אז השלים את ספר התורה.

והסיבה לכך, כי אז הוא גרם ופעל שעם ישראל יקבלו את התורה מתוך אהבה ורצון אמתי, כי לפני מותו הוא הציע להם שיעזבו את התורה ואת דרך ה', ורק הוא ומשפחתו יבחרו בתורה, ועם ישראל התנגד בתוקף וקיבלו עליהם שהם בוחרים בתורה ובקדוש ברוך הוא.

זה היה השלמת ספר התורה בשלימות מתוך התחדשות קבלת התורה באהבה, ולכן היה שווה ליהושע להמתין כמה שנים לסיום כתיבת ספר התורה.

רק לפי זה צריך עיון מה התחדש בקבלת התורה מאהבה בימי אחשוורוש?? הרי כבר קיבלו אותה באהבה בימי יהושע??

למדנו שאין דומה קבלת התורה מתוך יראה לקבלה מתוך אהבה, ולא דומה מתוך אהבה למתוך שמחה, כי קבלת התורה המשולש ביראה ואהבה ושמחה, החוט המשולש לא במהרה יינתק, ובקשר אמיץ זה נתחזק לעבוד את בורא עולם בהתחדשות כל שנה ושנה, ושמחה של קבלת התורה תאיר לנו בימים הקשים והעצובים כי אור התורה ושמחת התורה יאיר לנו את החשיכה, ובעזרת ה' נזכה לשמחה של תורה ומצווה כל חיינו אמן ואמן.

כתוב בתורה בפרשת חוקת "וישמע הכנעני ישב הנגב כי בא ישראל דרך האתרים וילחם בישראל וישב ממנו שבי", וכתב רש"י שעם ישראל עבר ליד הנגב, ואז באו עמלקים מחופשים לכנענים להילחם עם ישראל, והעמלקים הצליחו לשבות שבי.

ונשאלת השאלה למה העמלקים נלחמו, הרי לא נכנסו דרך שם?? וגם למה הצליחו לשבות שבי מישראל?? וכן למה היהודים לא ניצלו את מה שעמלק התחיל איתם להשמיד את כל עמלק ואדום??

ונראה לתרץ שהיות ועם ישראל עבר ליד מקום שהמרגלים עשו בו עבירה, וכמו שכתב רש"י "דרך האתרים" - דרך הנגב שהלכו בה המרגלים שנאמר "ויעלו בנגב", והיות ומתחילת הליכתם רשעים היו, לכן מקום זה מזומן לרעה לישראל, ואכן עם ישראל ניזוק ששבו ממנו שפחה אחת.

ונלמד מזה מה גדולה השפעה של מקום שבו עברו עבירה, ולכן עלינו דחוף לטהר את מקומות הטומאה או לברוח מהם, זה סכנה ממשית גם לצדיקים גמורים, הנה עם ישראל דור הנכנסים לארץ ישראל, בכל זאת מקום כזה השפיע עליהם לרעה ופגע בהם, ולכן גם מכשירים שהם מקום טומאה משפיעים לרעה גם על צדיק וקדוש, אז ברח ממכשירים אלו.

או קדשם שישמשו רק לטובה ולקדושה בלי אפשרות לחזור ולהשתמש בהם לטומאה ולרעה חלילה, והיות וקשה מאוד להפוך מקום טומאה או מכשיר טומאה למקום שמפיץ רק קדושה ונעול לטומאה, אזי ברח ממקום וממכשיר כזה.

ואם בכל זאת בחרת להפוך את המקום והמכשיר להפיץ קדושה, שתף את רבך ואשתך בשקיפות מלאה ובפיקוח מלא, בעניין שלא תלך לאיבוד עם כל הכוונות הטובות.

כתוב בתורה "ואכלת את כל העמים לא תחוס עינך עליהם ולא תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך", ייתכן שיש כאן כמה מצבים, המצב הראשון והנכון הוא לאכול את הגויים, דהיינו להורגם ולהשמידם את כל גויי הארץ בתאבון רב, כמו שאוכלים בשר ולא חושבים אני אוכל בעל חיים, אוי רחמנות !!!

ואולי לכן כתוב "אשר ה' אלוקיך נותן לך", שבין במידת הרחמים ובין במידת הדין יש לך מצווה לעשות זאת.

אבל מי שלא פועל כדרישת ה' ומרחם על הגויים שזה מצב שני מצב האסור ע"פ התורה, זה גורם שנעבוד את אלוהיהם, כהמשך הפסוק "ולא תעבד את-אלוהיהם, כי-מוקש הוא לך". כי הרחמנות נגד דרישת ה' תפיל אותנו לגמרי מדרך התורה, ובסוף הגויים שריחמנו עליהם יגרמו לנו להתקלקל ולהתחבר אליהם, ולאחמ"כ הם יהפכו למוקשים ומחבלים ויהרסו אותנו.

טהר לבנו – פורים

כך עלינו לקיים את מצוות הבורא בשלימות מלאה, באמונה ובלב מאמין ובלב שלם ומסור כולו לבורא, ובלי שום חשבונות

אלא בתמימות בלב שלם נעשה את רצון בורא עולם, ועד כמה שיותר נקריב מעצמנו לה' כך נתחבר אליו בעוצמה יותר ויותר.

ללמדנו, שאנחנו חייבים להתמסר לבורא עולם בכל הרגש, ולכן את היצר הבורע מטבעו ברחוב או בכל שעת ניסיון, נכבה לחלוטין בכל הכוח, לא רק שלא נחטא אלא נכבה לחלוטין לא נשאיר אפילו גחלים ולא ניצוצות, כיבוי מוחלט חובה!!!! ואיך נכבה על ידי אש חילונית וחיונית, אש של אהבה לבורא עולם, "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה" אמן ואמן.

אתה עייף ויגע ולא ירא אלוקים – ויבוא עמלק

אבל זה שקר, אדם זה נגוע בחוסר ביטחון בבורא עולם וגם בעצמו, ועליו לדעת בחתונה שמח ושכח מהחובות, את הדאגה תשאיר לאחרי השמחה, וכן בקריעת ים סוף בשיא הנס הגדול שמח ותתפעל מגדלות בורא עולם ותמשיך להצביע זה קלי!!

למה ראשך בורח הצידה לפחדים??? כי אתה באמת חסר בביטחון בה' לכן אתה לא יכול לשמוח ולהינות ולהתחזק מהנס.

אדם שחלש בביטחון, דווקא אדם כזה השתלטו עליו עמלק, כי הוא חסר עמוד שדרה, לא נהנה ולא התחזק מהנס, ולכן קרס בפני עמלק רח"ל, כי הוא היה תשוש מפחדים מה יהיה אולי אחטא, לא היה רגע אחד מחוזק בחיובי באהבת השם, ובשמחה.

זה מזכיר לי סיפור על **רבי חיים שמואלביץ זצ"ל**, שלמד בחדרו במלחמה כשעפו פגזים בירושלים, ובני ביתו התחננו לפניו לרדת למקלט, אבל הוא בביטחון אמר אני לומד וזה מגן, אבל כאשר בנינים ליד נפגעו, אזי בלי שירצה הרימו אותו בכוח והורידו אותו למקלט.

ומיד כשפינו אותו פגז פיצץ את החדר בו למד!!! הם באו לרב ואמרו לו הנה הרב רואה הצלנו אותך ממות, צעק עליהם רבי חיים, אתם מזיקים שברתם לי את הבית אם לא הייתם לוקחים אותי מהחדר שום פגז לא היה נופל שם.

זה ביטחון אמיתי של כוח התורה, לא גאווה אלא אמונה ובטחון, זכותו יגן עלינו, וכך עלינו לבטוח בה', ולהאמין בכוח התורה והמצוות שלנו, כי זה לא אנחנו זה כוח עליון שנטע הבורא בתפילות ובלמוד התורה ובקיום המצוות, ובעזרת ה' נראה ניסים ונפלאות אמן ואמן.

מלחמת עמלק מדור דור

ככתוב **ראשית גויים עמלק**, כי עמלק ענינו קרירות באמונה, "אשר קרן בדרך" בעיקר למי שיש לו חיסרון בביטחון בהשגחת בורא עולם, וכפי שנתבאר באריכות.

ולכן הביכורים שנותנים מראשית הפירות, כאשר עדיין אין לי מושג האם יהיו לי פירות נוספים ואיכותיים כמו פירות הביכורים, ואכן עיקר מטרת מצוות הביכורים כדברי המפרשים זה להחדיר בנו את האמונה בהשגחת בורא עולם עלינו, זה הכוח שלנו נגד הכוח של עמלק.

ואולי, זה חלק מהכוונה בדרך דרש בדברי הפסוק - "והיה בהניח לך ה' אלוקיך מכל אויביך מסביב בארץ אשר ה' אלוקיך נותן לך נחלה לרשתה - תמחה את זכר עמלק", דהיינו כאשר נכניע את כל היצרים, ואת המחשבות הפסולות, וגם נכיר שכל רכושנו זה לא כוחי ועוצם ידי, אלא שה' נתן לנו בטובו, ככה באמונה ובביטחון בבורא עולם תוכל להכניע את זכר עמלק, שיפסיק לקרר אותנו מעבודת ה', וננצח אותו אמן ואמן.

כי כאשר נאמין באמונה מוחלטת שהקב"ה משגיח עלינו ומנהל אותנו לגמרי, וכל ההצלחה שלנו זה לא אנחנו אלא הוא, ולא נהיה בגדר "יישמן ישורון ויבעט", אז נהיה עבדי ה' אמתיים, וכך נזכה להגיע לאש שלהבת קודש ולא נחיה בקרירות בעבודת ה', ודע לך שבעת התמסרות מוחלטת לבורא עולם, אזי אתה באמת עבד ה', ולכן אין לך מה לדאוג כי כל מה שקנה עבד קנה רבו, אבל שנהיה באמת עבדי ה' ולא רק כשנחמד לנו ונעים לנו, עבד ה' אמיתי!!! ובעזרת ה' נזכה לניסים גלויים בקרוב ממש אמן ואמן.

איש צר ואויב

ועדיין לא היה לה קצה חוט מה הלאה, הרי מי החליט שההסתה שלה נגד המן תכריע את הכף לטובתה??? הרי אולי המלך יעדיף את המן מוללה??? שהרי כפי שאחשוורוש הרג את ושתי הוא מסוגל גם להרוג אותה??? אבל בסוף הכל השתלב נפלא בנס הגדול, ושימו לב לנס הגדול!!!!

הדי אחרי שאסתר אמרה "איש צר ואויב המן" ואחרי שאמרה "כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד" המלך שמע ויצא בכעסו ממשתה היין, והנה אחרי שהוא חוזר הוא רואה את המן נפל על המטה אשר אסתר עליה, והמלך מגיב בכעס ואומר: "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית!!!! הדבר יצא מפי המלך לפני המן חפ".

עמלק קירר את אלו שהיו עייפים מגלות ושעבוד מצרים ושפחדו בים סוף מהגלים של הים, כך כותב התרגום יונתן בן עוזיאל.

ותבינו מה עוצמת דבריו, שהרי כשנה היה להם חופש משעבוד מצרים, ואדרבא הם נהנו לראות את המצרים סובלים מהמכות, וכשיצאו יצאו ביד רמה, מתוך עוצמה ולא בריחה מתוך לחץ ופחד, אז על איזה עייפות מדברים כאן??? **ואולי**, עייפים מהמרדף של פרעה אחריהם לים סוף, הרי סוף סוף ראו את ישועת השם, וראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן הבוזי, אז למה יש בהם עייפות???

ולמה חששו מהגלים, הרי עליהם לרקוד ולשיר מעוצמת הנס? כי אם בורא עולם רצה להרוג אותם אז לא היה קורע להם את הים, אלא כפי שראינו שעם ישראל לא נרגע עד שראו את מצרים מת על שפת הים, כי אכן היו חלק מעם ישראל חלשים באמונה, וכשהיו בתוך הים וראו ניסים, וראו ואמרו זה קלי ואנוהו, בכל זאת בליבם היה חיידק שניקר אולי כולם צדיקים ואני לא??

ואולי כרגע אני לא צדיק?? ושמה עוד רגע אני יחטא ובורא עולם יטביע אותי?? ואותו אדם לא יחשוב שזה בגלל שהוא חלש בביטחון בבורא עולם, אלא הוא יטען אדרבא אני צדיק מפחד תמיד מעבירות!!

כתב רש"י על מצוות ביכורים שהיא רק לאחר שנירש את הארץ ונישב בה כראוי, דהיינו גם לאחר חלוקת הארץ, שהכל יחד לקח 14 שנה.

והסיבה לכך כתב "העקידה", שה' רוצה למנוע מאתנו את המחשבה הפסולה של "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה".

כי כאשר אדם מרגיש מבוסס ומסודר בארץ ישראל, מסוגל הוא לשכוח את ניסי ה' שהביאו אותו לארץ ישראל ושעזר לו להסתדר בה כראוי, ויתלה זאת בכישרונותיו, לכן ציווה בורא עולם לתת ביכורים "מארצך", שאתה סבור שזה שלך, ולא כן הדבר אלא עליך לזכור "ה' אלוקיך נותן לך", ועל ידי פעולה מוחשית של ביכורים אתה ממחיש לך היטב שהכל של בורא עולם, ומאתו הכל, ו"הוא הנותן לך כוח לעשות חיל".

ולפי נראה שאפשר להסביר מדוע ביכורים שנקראים ראשית מכינים כראוי את המלחמה בעמלק שגם הוא נקרא ראשית

אסתר המלכה אחרי צומות ותפילות שלה ושל עם ישראל, באה למלך הזמין אותו ואת המן לסעודה פעמיים יום אחרי יום, ורק ביום השני כשהמן הגיע לסעודה אבל וחפוי ראש ממות בתו ומסריח מהדלי מלא במי שופכין ששפכה עליו, סוף סוף הבינה אסתר שהמן התחיל ליפול ומזלו ירד, ואכן ביום השני היא כביכול ריסקה אותו כשאמרה "איש צר ואויב המן הרע הזה".

אבל יום קודם, המסיבה שעשתה עם המלך והמן זה היה שיא הפסגה להמן, ושיא גאוותו ובוזה הוא התפאר לכל מכריו, והפלא הוא שהיא עוד עזרה לכך!!!

טהר לבנו – פורים

אבל יש כאן עוד עניין למתק, שבעצם המן למרות שנבהל מאוד מאוד מהמשפט "איש צר ואויב" עדיין לא חפו פניו, כי יתכן וחשב שיש עוד מקום שהוא יצליח לשכנע את המלך שכל כוונתו בגזירה להרוג את שונאי המלך ואת האנשים שלא תורמים לחברה ולמדינה.

אבל המלך בגינה התרגז יותר, וכדברי המדרשים שמלאכים חתכו עצים בגינתו כביכול בציווי המן. וכשהמלך חזר המן נאשם שמשלת על המלכה בבית המלך, ואז חפו פניו ונסתמו טענותיו, כי ע"ז אין לו תירוצים והסברים, ובנוסף קטרוג חרבוניא שהמן מתנקס במרדכישהציל את המלך ממוות, נסתמו לגמרי טענותיו.

אם כן, הנס כמעט לא היה בשום פעולה מעשית שעשתה אסתר, רק בדחיפת המלאך ופרשנות המלך "הגם לכבוש את המלכה".

וכל זה ללמדנו, שככה זה בחיינו, לפעמים למרות התפילות והצומות והחיזוקים נראה שהכל נגדנו ולרעתנו, ומה יהיה הרי נהיה עוד יותר גרוע!! ואני עוד מזיק לעצמי במהלכים!!!! אבל בסוף מתגלה שהכל לטובה ממש, הלוואי ונזכה לישיעת השם מהר כי חולשה אחזתנו וכלו כוחותנו, "קלי קלי למה עזבתני" אבל באמונה בך נבטח והכל יתברר לטובה.

ויכו היהודים בכל איביהם מכת חרב והרג ואבדן ויעשו בשנאייהם כרצונם

גם להם היה מותר להתגונן ולהילחם על חייהם, והיהודים בוודאי היו הרבה יותר מ 75 אלף, ואם כן בדרך הטבע היהודים היו מנצחים במספרם הרב את 75 אלף אויביהם????

אלא נראה לתרץ, שכשהיה חוק להרוג יהודים רוב הגויים שזה מיליארדים שמחו ורצו להרוג יהודים עלפיהחוק, ובדרך הטבע הם היו הורגים את כל היהודים רח"ל.

אבל ברגע שהחוק היה שאסור להרוג יהודים, אם כן רוב הגויים כשומרי חוק מיד הפסיקו מהתוכנית שלהם להרוג יהודים, כי זה כבר לא חוקי, עד כדי כך שרבים מהגויים התגיירו, אבל 75 אלף אנשים שהיו שונאי ישראל לעצומים, שלמרות החוק שאוסר להרוג יהודים, בכל זאת החוק לא דיבר אליהם, כי הם היו משולחבים באדיקות ומסירות נפש להרע לרצוח יהודים למרות שזה כבר לא חוקי, ויתכן שהם היחידים שיצאו להילחם נגד היהודים למרות המצב שהתהפך, או שאותם היה מותר להרוג מתוך נקמה שהותרה ליהודים מלבד ההיתר לעמוד על נפשם.

ועל אנטישמים קיצוניים אלו, באו היהודים להילחם ולנקום ולעמוד על נפשם, כי 75 אלף קנאים קיצוניים מסוכנים הם מאוד מאוד כי אין יראה לפניהם והם חדורי אש יוקדת של שנהא בוערת, לכן סכנתם גדולה היא מאוד למרות מספרם הקטן לעומת היהודים.

ללמדנו, שכשיש אש יוקדת אז גם המספר הקטן יחסית, עדיין הוא עוצמתי ורב משקל, ולכן נשתמש בנשק זה, וגם אנחנו נהיה עם אש יוקדת לבורא עולם לעבודת השם, לתפילה באש יוקדת, וללימוד תורה באש יוקדת, וברחוב נלך באש יוקדת של קדושה, וכך אפילו מול ניסיונות רבים וקשים, באש קודש לזהטת זו נתמודד ובעזרת השם גם נצליח אמנ ואמן.

נקודה למחשבה כפשוטו – לא להתעצבן בפורים

לקטר ולכעוס או להיות קצר רוח, נקבל זאת כחסד ה' שיש עיכובים בעת קריאת המגילה.

ואדרבא ננצל זמן זה להתקדש בקדושת הפורים, ולקבל קבלות טובות שגם אנחנו ניקח חלק בעיקר מהות מצוות הפורים - "קיימו וקבלו".

ואני יכול להעיד עלי שמים וארץ, שמניסיון זה נפלא ביותר, זה עולם מתוק מדבש, אורות של פורים מתוך המגילה ממש, שיא ושפע של אורות הפורים, שנתחבר בפסוק "ליהודים הייתה אורה ושמחה וששון ויקר".

אז במקום לסבול תנצלו כל רגע לחיובי, ובמקום לכעוס ולרטון בלי תועלת, אדרבא נשמח מתוך סיפוק של הצלחה והתעלות, ושמעתי שפורים זה ראש השנה לשמחה של מצווה ולכן אוי לנו להתחיל את ר"ה של שמחה מתוך כעס וקוצר רוח וחוסר סבלנות, אלא נשמח כל רגע ורגע בשמחה של מצווה וקדושה שישפיע עלינו שפע קדושה ושמחה לכל ימות השנה אמנ ואמן.

זה פלא עצום, וכי מה חשב המלך, אחרי שאסתר אומרת שהמן הוא האיש הרע ביותר שיש ביקום, שהוא רוצח המוניים!!! האם יש סיכוי שיהיה חיבור בניהם של "לכבוש את המלכה"??? ובעצם תמיהה זו ראיתי מוזכר בילקוט שמעוני.

אלא נראה כפי שכתוב במדרש ילקוט שמעוני, שכאשר היא אמרה איש צר ואויב היא הצביעה על המלך, ובא מלאך ודחף את ידה שתצביע לכיוון של המן, וייתכן שאחשוורוש הבחין בשינוי והיה מבולבב האם היא מאשימה אותו או את המן.

ולכן כשראה שהמן נדחף על מיטת אסתר הוא התחיל לקלוט שאולי אסתר היא נגדו ולא נגד המן, ולכן המן מתקרב לאסתר ומתחנן על נפשו, כי השנאה שלה היא בעיקר נגדו – המלך.

ולכן כשחרבוניא אמר הזכיר שהמן גם מנסה להרוג את מרדכי שדיבר טוב על המלך, המלך קלט שהמן הוא הרע והוא בוודאי נגדו ולכן החליט להמיתו.

ובלילה בעת קריאת המגילה התפעלתי רבות, שהרי כתוב מפורש שיהודים הכו והרגו ועשו בכל שונאייהם כרצונם, וא"כ שיהרגו חצי מהגויים, כי רוב הגויים הם שונאי ישראל??

הרי צא החוצה ושאל יהודי תן מספר משוער כמה אחוז מהעולם שונא אותנו, הוא ינקוט בעשרות רבות של אחוזים אם לא 99 אחוז פסיק 9, ומדובר בשנאה נוראה שמצדם כולנו נמות.

ואם כן פלא עצום הוא שמספר ההורגים שבא למלך היה רק 75 אלף, הלוא היום שעדיין גזירת הרג וחרב על כל היהודים בכל המדינות יש לנו לפחות מיליוני שונאים ממש שמשתוקקים להשמידנו, איך זה שהמספר בימי מרדכי של "כל אויביהם" היה רק 75 אלף??? **האם** מצבנו היום גרוע מזמן המגילה???? האם בתקופת השואה היו לנו יותר שונאים מזמן המגילה???

וגם יש לתמוה, למה כתוב שהיהודים "נקהלו ועמד על נפשם" הרי נפל פחדם על כל הגויים, ורבים מהגויים התגיירו מפחד היהודים, אז איזה עוד סכנה היה ליהודים שהיה להם צורך "להקהל ולעמוד על נפשם", איזה עוד סכנת חיים מוחשית הייתה להם?? **הרי** המלך קבע שהיהודים יכולים להרוג את שונאייהם, ולכאורה היה אסור לגויים לקום ולהילחם נגד היהודים?? ועיין מאמר בסוף שכתבנו בדרך שונה.

ואם הייתה להם מלחמה, כי מותר לאדם להתגונן כשבאים להורגו, אם כן מדוע ליהודים קודם ביטולהגזרה היה פחד, הרי

טהר לבנו – פורים

מדברי אשתי הצדקת, שאמרה: אם חייבים לתקן, כדאי לתקן מיד, ולא לסחוב את הזמן עד לשעת האפס!!!

נאכנ הטכנאי שהגיע בבהילות לתקן את מנעול דלת הכניסה, אמר אם הייתם מתעכבים, היה נזק גדול יותר לדלת, וגם הטכנאי של המכונת כביסה שהגיע בצום קצת לפני החג, אמר תראו את החלודה שנגרמה למכונה, וכל זה בגלל שהזנחתם והתעכבתם מלתקן את מכונת הכביסה.

דווקא בימי הפורים הייתי חייב לתקן דחוף נזקים בבית, וזה ממש לא נעים במקום להתענג על שמחת חג להיות מוטנד בטרדה של קלקולים בבית, ובפרט כשעדיין אין שפע בגשמיות!! ובפרט בימי חג שההוצאות מרובות.

אבל כאמור קודם במקום לסבול ולקטר, יש לנצל זאת וללמוד מזה מוסר השכל עצום, ולמדתי את המוסר השכל העצום

ולמדתי מזה מוסר השכל עצום, גם אני חייב לתקן את עצמי תכף ומיד, כי כל עיכוב בתיקון גורם לנזק נוסף חמור יותר ולקלקול שלא תמיד אפשר לתקנו בלי שישארו נזקים ובלי שישאר רושם רע חלילה.

ורצוי לרוב אחיו – בדרך רמז

מעל דרך הטבע, ומי לא יתן למרדכי היהודי מהמגילה משלוח מנות שהוא אחראי לחג פורים!! גם מאות שנים אחרי סיפור המגילה ואדרבא מי לא היה רוצה לפגוש אותו ולשמוע ממנו בכלי ראשון!!

יתכן, היות וכתוב דעה בגמרא מגילה טו' שמרדכי זה מלאכי וגם פתחיה שהיה בבית שני עי' מנחות סה' ואכן כתוב בספר יוחסין שהאריך ימים יותר מ 400 שנים, אולי לכן כתוב 'ורצוי לרוב אחיו' שזכה להכיר הרבה מאוד יהודים מהרבה דורות

ואת מאמר מרדכי אסתר עושה כאשר הייתה באומנה אתו

ממש לא קל, ובכל זאת לא לאבד את התמימות ואת העקביות ולהמשיך בדרך הטובה!!!

לא פלא שאסתר זכתה להיות שליחה נאמנה להציל את עם ישראל בזמן קשה מאוד, כי בזכות תמימותה ועקשנותה להתמיד כמה שנים בבית אחשוורוש בקדושת בית מרדכי, לכן זכתה "למגילת אסתר"!!

אסתר הצדקת נלקחה ממרדכי היהודי בשנת 7 למלכות אחשוורוש וממילא עד שהתחיל גזירת המן עברו 5 שנים שבהם היא הייתה בספיקות ובלי להבין לשם מה שלחה הקב"ה למקום טמא - בית אחשוורוש, ובכל זאת כל יום ויום היא בעקשנות מקיימת את מצוות מרדכי כאילו היא עדיין בבית מרדכי, ולזה צריך המון כוחות נפש, לסבול מחוסר ידיעה שנים רבות וזה

ללמדנו, ששווה לנו בעקביות להתמיד שנים בקדושה למרות שמצבים משתנים וקשיים מתעוררים, אבל בסוף נראה תשועה גדולה, וזכה לאור גדול, וזכה להדבק בבורא עולם "שאין עוד מלבדו"!!

ומשלוח מנות איש לרעהו ומתנות לאביונים

נדבר זה גרם קידוש ה' עצום בעיני המלך אחשוורוש שראה שהיהודים לא רצים אחרי הכסף אלא יש בהם מעצורים מלבד מחסום חוקי המדינה, וזה הייתה התשובה הטובה ביותר להסתת המן נגד היהודים, שיהודים יש להם מחסומים כפולים לחיים, לא רק מחסום מחמת חוקי המדינה אלא גם מחסום מפני יראת ה' ודרישותיו!!!

ולכן היהודים מצאו חן בעיני המלך, ונתן להם עוד יום מרצונו להרוג בשונאיהם, וגם זה גרם למלך להתהפך באמת לטובת עם ישראל ולא רק אהבה לשעה.

ולזכר הנס הגדול הזה שלב המלך התהפך באמת לטובת עם ישראל כי לא רדפו אחרי הביזה מעצמם, לכן אנחנו בפורים מצווים לתת ולתת ולשמח אחרים בנתינה, וכדברי הרמב"ם שיותר צריך להשקיע בלשמח עניים ואלמנות מאשר להשקיע בסעודת פורים!!

למה פורים מתייחד במצוות הנתינה לאחרים!! הרי מהות הנס היה שניצלנו ממוות ושקיבלנו את התורה מתוך אהבה ושמחה, ואיך זה מתחבר לעניין הנתינה לזולת??

ונראה לתרץ שבעצם יש כאן עוד נס נגלה מדהים בעוצמתו, שהרי מרדכי ואסתר כאשר שלחו ספרים לבטל את מכתבי המן הרשע, הם כתבו שמותר ליהודים להרוג ולנקום בשונאיהם וגם את שללם לבו.

ונהגה פלא עצום המלך אחשוורוש מקבל דו"ח מפורט כמה הרגו היהודים בכל 127 המדינות ובכל זאת בביזה לא שלחו את ידם!!! וזאת למרות ההיתר המפורש בצו המלכותי אף יהודי בכל העולם כולו לא ניצל זאת לקחת ביזה גם לא בתור פיצויים על הפחד ועוגמת הנפש שנגרם לו על ידי שונאי ישראל!!!

*מסכות בפורים - הסבר נוסף

וייתכן עוד לומר שכל המצב של ההסתר פנים והנס הנסתר וההתעוררות ללימוד התורה מתוך אהבה, זה גרם שיהיה הכנה מושלמת לבית המקדש השני שזה השראת השכינה בתוכנו שזה פלא מאין כמותו כפי שתיאר זאת שלמה המלך בספר **דברי הימים ב'** לאחר שסיים את בניית בית המקדש, וגם כידוע בית מקדש השני נבנה על ידי רשות והשתתפותו של בנה של אסתר המלכה דרוויש השני.

ובעצם במסיכה ששם משה על פניו מפני קרני ההוד שיצאו מפניו, יש בזה ושג של נהפוך הוא, וכפי שמצאתי באברבנאל שהקב"ה הקרין את פניו של משה שיאירו שזה היפך מדרך הטבע, שהרי אדם שלא אוכל ולא שותה ולא ישן **במשך 80 יום רצופים** אמורים פניו להיות חשוכים כביכול, ונהפוך הוא ה' האיר את פניו של משה שיאירו.

ולכן גם אנחנו בפורים כשנראה את המסיכות נזכר במסיכה הראשונה שביטאה את היפך הטבע בחוש, ונזכור את כוח התורה שמסלק את ההסתר פנים תמיד!! ושטכה לניסים גלויים בקרוב בימינו אמן ואמן, ועי' בסוף העלון שכתבתי **שמרדכי היה צריך לשים מסכה כי קרנו פניו באור** ובכל זאת לא שם.

כידוע המנהג בעם ישראל להתחפש בפורים, ושמעתי לסיבת המנהג זה להראות שהיה הסתר פנים בעת הגזירות אבל לא רק, אלא גם כשהתבטלו הגזירות הם לא התבטלו על ידי נס נגלה כמו ניסי מצרים, אלא נס פורים היה נס נסתר, עד כדי כך שלא מזכר שם ה' אפילו פעם אחת במגילה, וזאת בכדי לבטאת את גודל הסתר הפנים שהיה בזמנם, ואכן הנס היה נראה כפוליטיקה שהתהפכה משנאת ישראל לאהבת ישראל.

ונהגה הראשון שמופיע ששם מסיכה על הפנים היה משה רבינו כמופיע בפרשתנו, אומנם כשמשה רבינו לימד את עם ישראל תורה אז הוא הוריד את המסיכה, ואולי זה מלמד על פורים שהיה הסתר פנים אבל על ידי לימוד תורה אפשר להוריד את המסיכה ואת ההסתר פנים, וכמאמר חז"ל **ליהודים הייתה אורה – אורה זו תורה**, שעל ידי התורה הסירו את ההסתר פנים.

ואולי קיבלו עליהם התחזקות בתורה ככתוב בסוף המגילה "קיימו וקיבלו" שקיבלו את התורה מאהבה, כי ליהודים כאב שהיה נס נסתר והם רצו לחזור להנהגת ה' בלי הסתר פנים, ושהניסים הבאים יהיו גלויים ולא נסתרים.

טהר לבנו – פורים

מחצית השקל לכפר על נפשתיכם

המאכלים היו בהכשר מהודר ואין סיבה לא לכבד את המלך שהזמין אותם, והם החשיבו את איסורו של מרדכי כאיסור קל ואולי כחומרא יתירה.

ועל זה בא מצוות השקלים לתקן קודם גזירה זו, שכל יהודים בלי יוצא מהכלל לא זוללו במצווה הנראית כקלה לחלק מהיהודים – העשירים, בפרט בדורו של משה שכל אי יצא ממצרים עם עשרות חמורים טעונים מטוב מצרים, וכוח מצוה זו שכל היהודים עשו אותה בשלימות למרות שהיא כמצווה קלה, היא זאת שגברה על גזירת המן.

ללמדנו שמצוות שאנחנו עושים בהקפדה ביחד כל עם ישראל עוצמתו לדורי דורות, ובכוחו לתקן חטאים של הדורות הבאים, ולכן אדרבא נחפש להשתתף בכל מצווה שמעוררים את הציבור אפילו מצוות קלות וקבלות פשוטות בעיניך, ולמרות שלדעתך זה מיותר או לא נוגע לעצמך ולמשפחתך בכל זאת עלינו להצטרף לכלל נזכה לזכויות עצומות לדורי דורות.

מרדכי - מור דרוך

הרמב"ם יש כאן רמז למרדכי דווקא בגלל שמור הוא ממקור חיה טמאה בכל זאת השתמשו בו למשכן הקדוש, וגם מרדכי הציל את עם ישראל על ידי שהתמזג בשלטונו של אחשוורוש, והפך יחד עם אסתר את מלכות אחשוורוש למלכות חסד, שלמרות ששם היה טומאה מחיה רעה ששמה המן בכל זאת נהפך לאבקה ומרדכי הפך קערה על פיה ומיזג לטובה את השלטון.

וייתכן עוד בדרך רמז שמוזה ששמו – מרדכי היה מרומז דווקא בשם הקשור לתערובת של טמא ברוב טהור שכשר הדבר לפני הקב"ה בשמן המשחה ולקטורת הסמים כאשר הרע והטמא התבטל והשתנה שמו ומהותו וצורתו, מזה למד מרדכי בדרך רמז שמותר לו להיות חלק משלטון אחשוורוש למרות טומאת אחשוורוש כי הוא ואסתר הרוב מול אחשוורוש האחד, והרע המן התבטל לגמרי.

אבל מכל מכל מרדכי היה רצוי לרוב אחיו שפרשו ממנו מקצת סנהדרין כפי שכתב רש"י ואולי הם טענו כדעת הראב"ד שאין מצב שמור דרוך היה טמא, ולכן לא היה למרדכי להתיר לעצמו להיות חלק משלטון אחשוורוש, וכמובן כל זה בדרך דרש בלבד.

ללמדנו, שמרע שמתבטל לגמרי אפשר להתקדש בקדושה עליונה כשמן המשחה וקטורת הסמים שהקטירו במשכן ובבית המקדש, ולכן גם אם אתה סבור שנטמאת לגמרי עד כדי כך שאתה סבור שכל מהותך טומאה ורוע כי השחתת מאוד את דרכך, דע לך שבידך לתקן ולבטל את הרוע שיהיה כאבק ועפר על ידי תשובה וחרטה גמורה ועל ידי קבלה אמיתית להחזיר בתשובה השלימה שקיבלת, ותתחבר לאנשים צדיקים ולחברים צדיקים ולהרבה קדושה וכך תהיה חלק מושלם מקדושת ישראל העצומה המתחברת מכמה סוגים וגוונים העיקר שהמטרה להתקדש ולעשות רצון אבינו שבשמים, וזכור בידך הדבר בכל עת ובכל זמן נתון ובפרט בימי הפורים הקדושים רק אל יאוש כלל וכלל רק חזק ואמץ ותצליח אמן ואמן.

**כפורים כ פורים

וממילא האכילה של פורים היא אכילה נשגבה של קדושה עצומה.

והיא דרגה גבוהה מיום כיפור כי אכילה קדושה וטהורה בעולם הזה נשגבה היא מצום וזיכרון הגוף להיות כמלאכים, וכל זה כי בשמחה של מצווה אפשר להגיע לדרגות עצומות ביותר, ולאהבת ה' בשלימות יחד עם חומר הגוף, ולא פלא שיום זה מסמל את קבלת התורה מתוך שמחה "קיימו וקיבלו".

ללמדנו, שאנחנו יכולים להפוך כל חובה שמוטלת עלינו לקיימה על פי מצוות התורה, למהודרת!! כביכול מתוך התנדבות ומתוך רצון עצמי, ע"י שנקיים אותם בשמחה ובהתלהבות ובטוב לבב, ובכך נזכה להשריש לדורות הבאים כי טוב ה', ומתוקים מצוותיו וחוקיו, ותורתו מענגת עד כי כל עונג לא ישווה לה, וכך נזכה לדורות ישרים מברכים אמן ואמן.

אין אסתר מגדת את עמה ואת מולדתה כאשר ציווה עליה מרדכי

ובפרט שלמלך היה רצון כל כך לגלות את עמה ומוצאה עד כדי כך שהמלך הוריד מיסים בכל המדינות בכדי להחניף לאסתר אולי היא תגלה לו על מוצאה, עד כדי כך זה היה חשוב למלך ובכל זאת מרדכי לא פחד שיתגלה סוד זה למרות שכל יום חקר על אסתר בשער המלך?!

והתחדש בס"ד תירוץ שהנה אסתר שלחה את התך כשליח למרדכי וכן מרדכי השתמש בהתך למסור מידע לאסתר, ובתוך המידע הוא אומר להשיב אל אסתר "אל תדמי בנפשך להמלט

אמר ריש לקיש: גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם, שעתיד המן לשקול שקלים לאחשוורוש שיגזור גזירות רעות על עם ישראל, לפיכך הקדים שקליהם לשקליו - מגילה יב', **הסטייפלד בקריינא דאיגרתא** שואל מדוע עם ישראל היה צריך להקדים זכות כנגד פעולת המן?!

ואולי ללמדנו שמצווה קלה אבל שכל עם ישראל שותפים בה מנצחת גזירות קשות ורעות, וכ"ש מצוות גדולות.

כי הנה כידוע חטאם של עם ישראל בתקופת מרדכי היה שזוללו באיסור מרדכי להשתתף בסעודת אחשוורוש, כי טענו שכל

בשמן המשחה היה אחד מהמרכיבים הבשמים היה "מור דרוך", ויש מחלוקת הראשונים בפירוש המין "מור" יש מרבתינו כמו הרמב"ם בה' כלי המקדש פ"א ה"ג ואבן עזרא שהיא נעשה מדם גרוננו של חיה כמו צבי שנמצא בארץ הודו ונקרא מוס"ק הנקרא ונופל לארץ ונהיה כמין אבקה, ואינו כמו שאר מיני בשמים שהם מיני צמחים ועצים.

אבל הראב"ד חולק עליהם וטען שאין זה הגיוני שיכניסו למקדש דם של חיה טמאה, ולכן כתב שמור הוא מין בושם מעשב או אילן שריחו נודף, ולדברי הראב"ד צריך לפרש שתכלת שהשתמשו בו במשכן היה מדג כשר ששמו חילזון אבל זה דחוק, וגם צ"ע כלפי תולעת שני שבפשוטות גם היה מתלעת שהיא טמאה ושימשה לצבע לצרכי המשכן.

והרמב"ן מתרץ קושית הראב"ד שהיות וזה ניטל מן החיה בחייה לכן אינה מטמאה, והכסף משנה מתרץ שכיון שכבר נעשה כעפר אינה מטמאה, והשואל ומשיב מבאר את תירוץ הכסף משנה שהיות ונשתנה הדם ונעשה ממנו זה נחשב להכרבה מזגית שלא נחשב לאיסור.

ונהנה הגמרא חולין קלט' דורשת מרדכי מן התורה מניין? עונה הגמרא "מור דרוך – ותרגומו מירא דכי", ואולי לפי דברי

בתיקוני הזוהר (תיקון כא) משמע שיום כיפורים הוא כ פורים, ונראה לבאר, שהנה הצד השווה שבהם, שבשניהם יש יום צום ויום מצוות אכילה ושתיה, רק הסדר הוא הפוך, שביום כיפור קודם אוכלים דהיינו בטי' ואילו למחרת ב"י צמים, ובפורים להיפך קודם כל צמים צום תענית אסתר ואחריו אוכלים.

ועוד הסבר, שביום כיפור אוכלים לספק את הגוף ולתת כוח להיות בצום כמלאכים, ובפורים יום לפני מנקים את הגוף,

מרדכי היהודי מצווה על אסתר לא לגלות שהיא מהעם היהודי, אבל פלא עצום התעורר לי באמצע קריאת המגילה ליל פורים, שהנה למרות החיסיון שאסתר לא תגלה שהיא יהודיה בכל זאת מרדכי היהודי בכל יום ויום מתהלך ליד שער ארמון המלך ומברר על אודות אסתר.

וכאן הבן שואל איך לא פחד מרדכי שיגלו שאסתר היא יהודיה, מתוך הבירורים שמרדכי ראש הסנהדרין מתעניין בה מידי יום ביומו?!

טהר לבנו – פורים

ראש השרים, וגם בדרך כלל לקחת שר בכיר ביותר ולעשותו כשר שיעמד לפני המלכה בפשטות זה לא מראה על דרגה בכירה במלכות.

לבן נראה באמת שלכל הדעות בגמרא דניאל בתקופת המן בוודאי לא היו כל דברי מלכות נחתכים על פיו, ובכל זאת לדעה אחת בגמרא לא היה זה עונש לדניאל, כי דניאל העדיף לעזוב את המלך הרשע והטמא ולחתוך ולהחליט על כל עניני מלכות הרשע ולהתקרב לאסתר הצדקת ולשרתה.

נבעם גם לדעה שזה שימש כעונש לדניאל, אולי זה היה עוד לפני שהמן הרשע קיבל את התפקיד החשוב כבר שימש דניאל כשר שימש את אסתר ובכל זאת עונש זה התגלה כחלק מנס פורים, שהרי בגלל דניאל ששימש את אסתר מרדכי יכל להסתובב בשער המלך כי היה לו עם מי לשוחח ולהתעדן בנעשה בבית המלך בלי לחשש ולסכן את אסתר, ובעת שהותו בשער המלך שמע מרדכי את מוזימת בגתן ותרש שזממו להרוג את המלך ומרדכי עדכן את המלך והדבר נרשם ומזה התחיל בהמשך המגילה גדלות מרדכי אצל המלך ודעיכתו של המן הרשע.

נכמו כן, בגלל שמרדכי התהלך ליד שער המלך אזי הוא התגרה בהמן כשלא השתחוה לו, וממילא המן חיפש אישית לתלות את מרדכי הצדיק ומזה תלו את המן, בפרט שלמרדכי לא היה מגיע עונש משמים כי היה צדיק בלי חטא של משתה אחשוורוש ואדרבא הוא מחא נמרצות ביהודים שלא ישתתפו, והיות והוא נטפל לאדם צדיק הוא היה חייב להיכשל בזה.

נלמד מכל זה שה' ברחמי הגדולים נכון שמדקדק עם צדיקים כחוט השערה בכל זאת מתגלים רחמי הקב"ה מתוך העונש שמתגלה ומתברר כחלק מנס הצלה עצום לעם ישראל, ולכן יהודי יקר החזר אהבה לבורא כי רבו רחמיו וכדאי להיות עבד בורא עולם בהתמסרות עצומה ומתוך שמחה, שזכינו להיות מעבדי בורא עולם, ושזכינו שבורא עולם בחר בנו לעם סגולה, ועל זה יש לשמוח ולרקוד בפורים, ושמחה זו תלווה אותנו שנקבל כל השנה את התורה מתוך שמחה של קדושה אמן ואמן.

***הלל בפורים

נאם תטען שהרמב"ם פוסק כדעת חכמים שאכן עדיין נשאר האיסור לומר הלל על ניסי חו"ל לאחר כניסת ישראל בימי יהושע למרות הגלות, אך תירוצו זה אינו נכון, שהרי הרמב"ם פסק כרב נחמן שקריאת המגילה היא כהלל, והלוא לדעת הרמב"ם אין מקום לאמירת הלל על ניסי חו"ל כי קדושת בית המקדש לא בטלה מעולם, ואין יותר בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל?

נמתרץ המנ"ח שדעת חכמים שכל מקום אפי' אם יהיו בו רוב עם ישראל לא יחשב כמקום ציבור של עם ישראל מאחר שארץ ישראל נתקדשה ונקבעה כארץ ישראל, ולכן כל מקום יחשב כמקום יחידים מעם ישראל, (וכן פסק בשו"ע או"ח קי"ז ב' שאפי' מדינה שלימה כגון ספרד ואשכנז אין שואלים בברכת השנים רק בשומע תפלה משום שבני חו"ל דינם כיחידים) ועל כן בעת גלות בבל שקדושה ראשונה של ארץ ישראל בטלה בכיבוש נבוכדנצר, כי עם ישראל גלו מארץ ישראל, וקדושת ארץ ישראל מלבד מקום המקדש בטלה קדושתה, ובהר הבית לא גרים אנשים, ע"כ כל העולם כולל ארץ ישראל נחשב כמקום יחידים ולא של ציבור עם ישראל.

נלמן אפילו בימי הפורים שלדעת הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה עלו לארץ ישראל כפקודת כורש, ועיקר גזירת המן היה על רוב עם ישראל שהיה בארץ ישראל בכל זאת לא אומרים הלל על נס זה כי דינם כיחידים אפילו בארץ ישראל, כי בטלה קדושתה.

נאך לדעת רב נחמן חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל, כי דווקא כאשר ארץ ישראל כבר לא נחשבת מגורי ציבור כלל ישראל, אם כן זה הסיבה שיחזור להיות הדין כבימי יציאת מצרים שציבור וכלל עם ישראל היה בחו"ל, ולכן אומרים על ניסי חו"ל הלל לאחר הגלות.

נקשה על תירוצו, שא"כ לא מובן דעת חכמים, שהרי אם לאחר גלות בבל כל מקום שבו ישראל גרים אפילו רוב עם ישראל ואפילו אם גרים בארץ ישראל וכדברי הרמב"ן ששם גרו רוב עם ישראל בתקופת נס פורים, כי דינם כיחידים, א"כ מדוע על נס חנוכה מודים חכמים שאומרים הלל, הרי למרות שרוב היהודים גרו בארץ ישראל דינם כיחידים כי בטלה קדושת ארץ ישראל ומדוע בכ"ז אמרו הלל על נס חנוכה?? מה שונה זה מנס פורים??

בית המלך מכל היהודים: כי אם החרש תחרישי בעת הזאת רוח והצלה יעמוד ליהודים ממקום אחר ואת ובית אביך תאבדו ומי יודע אם לעת כזאת הגעת למלכות": והיא עונה לו שהיא תכנס למלך אחרי שכל עם ישראל יצום 3 ימים יחד עימה, וברור שהשליח ידע מפורש שאסתר יהודייה, ובכל זאת לא היה סיכון שהוא יגלה לכולם שאסתר יהודייה, ולמה, אכן אין חשש שיגלה??

התשובה פשוטה היא על פי הגמרא **בבא בתרא ד'** ע"א שאומרת שהתך זה דניאל, וממילא אין חשש לשום סכנה, כיהגויים שראו את מרדכי מתהלך ליד שער המלך ומידי פעם מדבר עם השר דניאל, הם לא ראו בזה דבר משונה, כי דניאל היה מפורסם לצדיק גדול וכולם זכרו את דניאל בגוב האריות שניצל בנס, וטבעי הדבר שמרדכי היהודי ראש הסנהדרין יחפש להתקרב לצדיק דניאל, וכמובן דניאל עצמו כיהודי צדיק שעמד בעוז ובגבורה נגד נבוכדנצר המלך בוודאי אין חשש שיספר על אסתר שהיא יהודייה לאחרים.

נבנסף התחדש לי חידוש נפלא כהמשך לעניין זה, שהרי הגמרא שם מביאה מחלוקת מדוע נקרא שמו של דניאל – התך, דעה ראשונה זה שכל דברי מלכות נחתכים על פיו, דעה שניה בגמרא שחתכוהו מגדולתו, והסיבה שנחתך מגדלותו זה בגלל שנתעצה לנבוכדנצר הרשע אין לתקן ולעכב את עונשו על חטאיו.

נהנה לכאורה בתקופת זו של המגילה לכאורה כבר לא היו כל דברי המלכות נחתכים על פיו, שהרי המן הוא ראש השרים ומעל כולם, ובפשטות דברי המלכות היו נחתכים על פיו של המן, וגם נראה מלשון המגילה שאסתר קראה "להתך מסריסי המלך אשר העמיד לפני", ומשמע מכך שהוא היה אחד מהשרים ולא

נס"ד בדיוק בסדר לימודי השבועיזה שנים רבות במנחת חינוך שבזכותו זכיתי לטעום מאור התורה ולהבנה וידיעת התורה כידוע למי שלומד בספר מנחת חינוך שמעלתו עד מאוד, ודווקא החודש במצוות **טבל מצוה רפ"ד** להפתעתי מצאתי שם באמצע העניין על **עניין פורים**, ושמחתי כמוצא שלל רב, וברוך ה' גם התחדש לי חידושים נפלאים בס"ד.

נהנה שם כתב המנ"ח על דברי הגמרא שבתחילה קודם כניסת עם ישראל לארץ ישראל היו אומרים הלל על ניסים שהיו בכל הארצות כמו על נס יציאת מצרים שאומרים הלל בליל פסח (ומה שאומרים הלל בימי פסח – זה בגלל יום טוב ולא קשור לנס), אבל לאחר שנכנסו לארץ ישראל וקדשה יהושע בקדושה בפעם הראשונה (עזרא קידשה קדושה שניה) אין אומרים הלל על נס שבשאר הארצות אלא אך ורק על ניסים שנעשו בארץ ישראל, ולפי זה מובן שעל נס חנוכה שהיה בארץ ישראל אומרים הלל ואילו על נס פורים שהיה בפרס לכן לא אומרים עליו הלל, ואומנם רב נחמן טוען שקריאת המגילה זה ההלל, ולפי דברי רב נחמן טוען המנ"ח על פי המאירי שאם אין אדם משיג מגילה חייב הוא לומר הלל.

נטענת רב נחמן, שאכן ברגע שנכנסו בתקופת יהושע בן נון אכן לא אומרים הלל על ניסים שיהיו בחו"ל, רק על ניסי בני ארץ ישראל בארץ ישראל, אומנם כשגלו עם ישראל מארץ ישראל חזרו להיתר הראשון שאומרים הלל גם על ניסים שבחו"ל.

נמסביר המנ"ח על פי הטורי אבן, שלדעת רב נחמן כיון שגלו נחשב כאילו מעולם לא נכנסו לארץ ישראל, כי קדושה ראשונה שקידש יהושע בכיבוש הארץ בטלה על ידי כיבוש עכו"ם – נבוכדנצר, ולפי הסבר הטורי אבן לא נשארה קדושה אפילו בירושלים ובבית המקדש, לכן נחשב בגלות כאילו לא נכנסו לארץ ישראל מעולם.

נאומנם טוען המנחת חינוך שלדעת הרמב"ם נשארה קדושה תמידית במקום בית המקדש, הקדושה הראשונה נשארה לעולם כפי שהוכיח וביאר זאת המנ"ח באריכות, אם כן לא מובן טענת רב נחמן שבגלל שגלו ישראל ממילא חזר ההיתר לומר הלל על ניסי חו"ל.

טהר לבנו – פורים

אך קשה שכלפי מה לדעת הר"מ חל קדושה שניה שאינה מתבטלת לעולם, הרי לדעת הר"מ חייבים לגבי כל מצוות התלויות בארץ **"ביאת כולם"** בין תרו"מ וכ"ש לשמיטה ויובל, ומה אם כן המשמעות לקדושה שניה שקידש עזרא??

ואכן לפי מה שנראה בדברי האחרונים, וגם עברתי קצת על דברי **החזון איש סימן ג'**, נראה שעזרא קידש את ארץ ישראל לנהוג במקומות שקידשו בארץ ישראל כל מצוות התורה התלויות בארץ כאילו יש בהם חיוב דאורייתא, וגם מנו יובל כשנת חמישים נפרדת, כי שאפו והמתינו כל רגע שיתקיים בהם ביאת כולם ואז תחול הקדושה שהקדישו שיהיו חייבים בכל מצוות התלויות בארץ בחיוב דאורייתא.

והיות והם כל הזמן שאפו לקיום מצוות דאורייתא בארץ ישראל, לכן זכו שנחשב להם **הקדושה של ארץ ישראל כאילו היא דאורייתא בפועל, כלפי נס חנוכה** שיאמרו בו הלל כאילו ארץ ישראל קדושה בקדושה דאורייתא – בביאת כולם.

וטעם זה לא שייך בנס פורים, כי היה עוד קודם ביאת עזרא, ועוד קודם שהקפידו והחמירו לנהוג בארץ ישראל כאילו יש ביאת כולם ויש חיוב דאורייתא, (ויל"ע כי במשמעות הרמב"ן רוב אנשי כנסת הגדולה כבר עלו לארץ ישראל, והאם המתנין לקדש את ארץ ישראל בקדושה שניה רק בביאת עזרא הסופר?)

עם מפוזר ומפורד – פורים לערי הפרזים ביד' ולערי מוקפות חומה בטו'

ולכן החזירו העניין לימי יהושע, שחלקו בין המוקפים חומה מימות יהושע בן נון לשאינן מוקפים חומה. ואכן אמרו **בירושלמי "חלקו כבוד לא"י כי היתה חרבה באותן הימים ותלו אותו בימי יהושע בן נון"**

ומסיף הרמב"ן שאע"פ שלשאר הדברים קדושה ראשונה קדשה לשעתה ולא קדשה לעתיד לבוא, לענין מגילה לדברי כולם כל שהיו מוקפים בימי יהושע בן נון קורין בט"ו, מתוך כבוד שנהגו בארץ ישראל,

אומנם הרמב"ן בהמשך דבריו לכאורה **סותר את הראשונות**, כי בא בטענה נוספת שיתכן ובפשטות בחוץ לארץ לדוגמא העיר שושן, לא היה תועלת והגנה בחומות העיר ליהודים הגרים בערים הללו המוקפות חומה, כי הגויים והצוררים גרו גם בין חומות העיר.

ואם כן בכל העולם היו אמורים לקבוע רק ביד', כי לא ידוע על עיר מוקפת חומה שהייתה כולה יהודים בחוץ לארץ, וכאמור בארץ ישראל עדיין כל החומות עדיין היו בחורבנם, וממילא כולם היו בסכנה חמורה גם אלו שבתוך הערים הבצורות.

אבל בכל זאת כיון שעיקר הנס היה בארץ ישראל, ובארץ ישראל נקבע לפי טו' מחמת חשיבות ארץ ישראל וכאמור, לכן תקנו בכל העולם שיעשו בערים הבצורות מימות יהושע כדרך שנהגו בארץ ישראל.

ולפי דבריו האחרונים בעצם נופלים הדיוקים שדייק תחילה מהפסוקים שלא כל עם ישראל חגגו מעצמם את חג הפורים, ורק אח"ז מרדכי תיקן חג פורים לכלל ישראל בלי יוצא מהכלל.

ואולי לפי דבריו האחרונים צריך לפרש שתחילה חגגו רק היהודים הקרובים לשושן שפחדו יותר מהשפעת המן וגזירתו, אומנם הרחוקים פחות חששו ולכן הרחוקים לא חגגו, ובסוף תיקן מרדכי שגם הרחוקים כדוגמת בני ארץ ישראל גם יחגגו את פורים, ואומנם הקרובים מלבד שושן חגגו ביד' ובעיקרון היו צריכים לקבוע לרחוקים את יום טו' כי להם הייתה סכנה פחותה וגם הם לא פתחו לחגוג בעצמם את חג הפורים,

אבל מרדכי חידש להם שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים מכל העולם כולו, ודווקא בגלל שהמן ידע שרוב העם היהודים נמצא בארץ ישראל אזי למרות המרחק משושן בכל זאת בני ארץ ישראל היו בסכנה הגדולה ביותר, ולכן הנס אמור להיקבע בעיקר לבני ארץ ישראל, גם אם אכן בשנת הנס יהודי ארץ ישראל לא חגגו כי לא הבינו את עוצמת הסכנה בגלל המרחק.

ובכל זאת ראו כמין רמוז משמים שיש לחגוג גם את טו' שהרי בשושן נקמו מאויביהם גם ביד' ונחו וחגגו פורים מעצמם בטו',

ונראה לחדש ולתרץ, שהיות ובחנוכה נלחמו לטמאות את בית המקדש כפי שכתוב שהיוונים פרצו פרצות בבית המקדש, לכן לכו"ע אומרים הלל, כי זה נס על מה שנשאר מקדושת ארץ ישראל, כי קדושת אר"י הייתה ונשארה בבית המקדש לעולם כפי שהוכיח המנ"ח באריכות מהפסוקים עיי"ש.

אבל נס פורים היות והייתה גזירת השמדה על עם ישראל, אי"כ בגלות כשאינן ביאת כולם אין קדושת ארץ ישראל, ולכן אין אומרים הלל לאחר שהתבטלה משאר ארצות כדברי הגמרא, אומנם אפשר לחדש שלדעת רב נחמן אומרים הלל על נס פורים, היות ואחשוורוש השתמש בכלי הקודש וזלזל בבית המקדש ממילא גם בכלי הקודש שייך חיבור לקדושת ארץ ישראל שנשארה קיימת בבית המקדש שלא בטל לעולם, ולכן שייך הלל גם על נס פורים, רק לדעת רב נחמן קריאת המגילה היא במקום אמירת הלל, ויתכן עוד שלכן למרות שרוב רובם של היהודים כבר גרו בארץ ישראל בכל זאת היות והיהודים שבשושן גם הם מסעודה זו שאחשוורוש בכלי בית המקדש, זלזל זה החמיר מצבם כי גם הם – היהודים היו שותפים לזלזול בבית המקדש.

ובדרך אחרת, נראה לבאר העניין, כי הנה כתב הר"מ שקדושה שניה שקידש עזרא כשחזרו מגלות בבל היות ולא הייתה דרך כיבוש אלא בחזקה וברשות לכן לא בטלה בכיבוש רומא שהחריבו את בית שני וכבשו את ארץ ישראל.

הרמב"ן בתחילת מסכת מגילה מקשה מדוע עשו שני ימי פורים, כביכול שוב פירוד הלבבות, כטענתהמ"ן? וטוען הרמב"ן שבעצם **רוב רובו של עם ישראל כבר עלו לארץ ישראל מחמת הצהרת כורש**, ועיקר הסכנה היה לערים בליחומה לכן בתחילה חגגו את חג הפורים רק בני הפרזים, וזאת עוד קודם ציוויו של מרדכי ותקנתו.

ועוד משמע מדבריו שעדיין ירושלים ככל ערי ישראל היו בחורבנם ובלי חומה, והם אכן היו בסכנה גדולה ככל ערי הפרזים שאין להם חומה, ואם כן ברור שאנשי ירושלים בשנת הנס של פורים חגגו ביד' ככל ערי הפרזות.

ולכן כתוב **"על כן היהודים הפרזים היושבים בערי הפרזות עושים את יום י"ד לחודש אדר שמחה ומשתה"** ולא נזכר כאן כלל חג טו' של ערים מוקפיחומה, כי הם בשנה ראשונה לא חגגו.

רק לאחר זמן, לאחר שהאיר הקב"ה עיניהם ומצאו סמך מן התורה, עמד מרדכי ובית דינו וקבעו שראוי הנס הזה לעשות לו זכר לדורות, וגם קבעו שכל עם ישראל יחגגו את חג הפורים גם אנשי עיר מוקפת חומה למרות שהייתה להם סכנה פחותה, כי עדיין גם הם היו בספק סכנת נפשות.

וגם תקנו שראוי להקדים חג של פרזים למוקפים, כי היה נסם של הפרזים גדול יותר, וגם בגלל שהם התחילו במצוה – שהחליטו מעצמם לחגוג יו"ט על הצלתם, לכן קבעו יו"ט של פרזים ביום שהם קבעו – ביד', ושיהא מיוחד להם, ושל מוקפים קבעו ביום שבו נחו יהודי שושן – טו'.

ועל פי זה מבאר הרמב"ן שכתוב **"וקבל היהודים את אשר החלו לעשות, ואת אשר כתב מרדכי אליהם"** כלומר שקבלו מה שהחלו הפרזים לעשות מעצמן ביד', וגם מה שכתב מרדכי, דהיינו מה שצוה לכולם לחגוג גם המוקפים בטו', והסיבה **"כי המן בן המדתא צורר כל היהודים חשב על היהודים לאבדם"** – **"כל"** שהיה הנס לכולם אפי' למוקפים.

ומסיף הרמב"ן שלכאורה היה ראוי שהפרזים בימי אחשוורוש יהיו קודמים למוקפים שבימיו, אלא לפי שהיה עיקר הנס ליהודים שהיו שבארץ ישראל, וכאמור היא הייתה חרבה שעדיין לא בנו בה כלום משעת עלייתם, ולא ראוי שיהיה לירושלים עיר הקדש ולכל ערי יהודה וישראל הבצורות והחשובות בחומותיהם כפי שבנו בהמשך תקופת בית שני, וגם בעבם לפני החורבן, שיהיו נידונות כערי הפרזים שפחות חשובות מעיר לא בצורה שאינה מוקפת חומה – עד כדי כך יש חשיבות של כבוד לעיר עם חומה שבימות הגאולה שאין יותר סכנה בכל זאת יהיו חומות בערי ישראל, ושעריהעיר יהיו פתוחים כל היום וכל הלילה כי כל הזמן יבואו גויים לתת מתנות לה' ולעם ישראל כפי שמופיע בנביא **ישעיה ס' יא'**.

טהר לבנו – פורים

היה עיקר המלכות והשלטון באותה תקופה, וגם שם נוצר הנס, ודימו לו את המקומות החשובים שהיו בעבר בארץ ישראל – ערים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון, כי ידעו שיבנו אותם מחדש עולי בבל.

ואכן מפני חשיבות ארץ ישראל שעיקר הנס אכן היה לתושביה, לכן הקב"ה גלגל שבשושן ילחמו עוד יום ביד' יום בו חגגו שאר המקומות, כי כך יקבע טו' כחג מיוחד לערים החשובים של ארץ ישראל וכאמור.

אשר הניא: טמן בלבו מחשבות ערומיו

ולכן חובה עלינו לקיים "ונהפוך" הוא "אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם" שחובה עלינו להתהפך ולשלוט ביצר הרע, ולחסום אותו ולהשמידו.

והדרך להתחזק זה על ידי "נקלהו היהודים להיקהל ולעמוד על נפשם" – ביחד להתחזק, איש לרעהו יעזרו לאחיו יאמר חזק, טובים השנים מן האחד והחוט המשולש לא מהרה יתק. **ובעזרת** ה' נארגן חבורות להתקדשות וליראת שמים ועבודת ה' בטהרה, ונעזור ונמשיך לעזור לעצמנו ולאחרים להתחזק יחד ולהתקדש אמן ואמן.

תליית עשרת בני המן

משימה שעד היום לא מצליחים להגיע לשם, כי זה הר מושלג והתיבה קבורה בשלג, ואוליבודדים בהיסטוריה הצליחו לעלות לשם.

וכמובן זה היה פלא עצום לכולם מה פתאום המן טורח עד כדי כך לתלות את מרדכי על עץ כה גבוה כה מיוחד, ואת זה רצתה אסתר לנצל ולהוכיח שהכל היה מידי ה'.

כי ברגע שתלו גם את עשרת בני המן שעץ זה כביכול היה מתאים בדיוק לכל בני המן ובראשם המן, כך הבינו כולם היהודים והגויים שיד ה' הייתה בדבר שהמן יכין לעצמו ולבניו את הקבר.

ואם עד עכשיו הגויים התגיירו מפחד היהודים, מעשה זה גרם לכולם להכיר בניסי ה' והשגחתו הנפלאה לבני ישראל.

ולכן אפילו הגויים קבלו עול מלכות שמים מאהבה ולא רק מפחד, וכל שכן היהודים קיימו וקבלו מאהבה ומתוך שמחה, את ימי הפורים וכל מצוות ה' – קבלת התורה בשמחה.

חייב איניש לבסומי

ייסורים מרצון בכדי לתקן מדוע לא תוקן והתרפא?? **ונראה** שהיות ועוזיהו שהיה מצורע עליוהיה החובה להשפיל את עצמו כתולעת וכאזוב, אם כן ממילא הוא אינו ראוי לשמש כמלך בעם ישראל, שהרי על מלך יש ציווי "שם תשים עליך מלך" ודורשת הגמרא - שתהיה אימתו עליך, ואיך תהיה אימתו על אחרים כאשר הוא שפל ומושפל כתולעת וכאזוב.

לכן העדיף עוזיהו הצדיק לחיות בצרעתו עד סוף ימיו ולמות מתוך צרעת שכך כל יהודי בבואו לבית קברות יראה את הבית המודד ויזכור שכאן מתבודד בעונשו מלך שחטא בהתנשאות ובשימוש אסור בכהונה, ועצם נוכחותו שם חיזקה את עם ישראל במוסר השכל בחטא ועונשו, ובתשובה עצומה מתוך קבלת ייסורים מתוך רצון עצמי ובאהבה בכדי לתקן את החטא.

זכה עוזיהו הצדיק, שמצרעתו נלמד לושת, שיתכן שושתו לקתה בצרעת דיוקא מכוח הצרעת של עוזיהו הצדיק, מכוח זה שחזר בתשובה ונשאר בצרעתו ובסבל ובהשפלה עצומה אך ורק בכדי לחזק יהודים כל שארית חייו, כוח תשובה זה גרם לצרעת ושתו ולמפלתה ולכלל נס פורים כפי שהתגלגל בהשגחת הבורא.

ואם הסיבה להשתכרות בפורים נובעת מצרעת הצדיק עוזיהו, ומכוח התשובה העצום של המלך הנביא עוזיהו, בוודאי חייבים אנו לזכור את דברי המאירי שלא להשתכר ולהפחית עצמנו מתוך השמחה,

שלא נצטוינו על שמחה של הוללות ושל שטות, אלא בשמחה של תענוג שנגיע מתוכה לאהבת השם והודאה על הנסים שעשה לנו.

ואם היה רצון הבורא שיחגגו כל עם ישראל פורים ביום אחד, לא היה נמנע מאת ה' שגם בשושן יספיקו ביג' לסיים את הרגת כל שונאיהם והיו נחים מהמלחמה וחוגגים ביד', ומכך שיצא שעם ישראל חגג חלק ביד' וחלק ביד', הבינו מרדכי וסיעתו שהקב"ה רוצה שיהיו שני ימי פורים חלוקים לפי מקומות.

ולא יכלו לקבוע שהקרובים לשושן יחגגו ביד' ואילו הרחוקים יחגגו בטו', כי אם כן בשושן יחגגו גם ביד' למרות ששם ביד' עדיין היו בצום ומלחמה בזמן נס פורים, ולכן קבעו את היום השני של פורים למקומות החשובים כמו שושן הבירה, ששם

לאחר קריאת המגילה – לנוהגים לומר אשר הניא, קפצו מולי המילים הללו: **טמן בלבו מחשבות ערומיו. ויתמכר לעשות רעה: ידו שלח בקדושי קל. פספו נתן להכרית זכרם:**

ונראה, שהיצר הרע שהוא כעמלק, וכן המן שיצא והמשיך דרך עמלק - **טמן בלבו מחשבות רעות וטמאות**, וגורם לנו להתמכר לעשות רעה – עבירות, וגורם לנו לחטוא בשליחת יד לקדושי קל **לפום רח"ל באות ברית קודש**, ומדהים שאדם עוד משלם לרכישת אינטרנט ומכשירים הגורמים לו להכרית זרעו בהוצאת שז"ל רח"ל.

לאחר היום הראשון – יג' בו הרגו היהודים את שונאיהם ביקשה המלכה אסתר רשות מהמלך להרוג עוד יום את שונאיהם המרוכזים בעיר הבירה שושן, וגם לתלות את עשרת בני המן, וכפי משמעות הפסוקים לכאורה תלו את בני המן בתחילת יום יד' ורק לאחר מכן נקמו באויביהם.

וקצת צריך ביאור למה כה היה חשוב לעם ישראל לתלות את בני המן, כביכול שקול היה כמו הרגת 300 שונאים?!

ויתכן לפרש שהנה במדרשים כתוב שהעץ 50 אמה היה בדיוק לתלות עליו את המן ועשרת בניו, 3 אמות כל גופה של נבלה, ועוד אמה בין גופה לגופה, ועוד אמה ריק למעלה שהעוף לא יאכל את ראשו ועוד כמה אמות שהעץ יהיה תקוע חזק באדמה.

ובעצם זרש הציע להמן לתלות את מרדכי על עץ 50 אמה, והמן בא והציע הצעה זו לאחשוורוש, ובעצם זה היה פרויקט לא פשוט להשיג קרש ארוך כל כך, ואכן יש מדרשים שהביא זאת מתיבת נח שהיה ממרחק עצום – הרי האררט, ולעלות לשם זו

הכל התחיל במה שושתי המלכה פגעה באחשוורוש ואמרה לו שאביה המלך בלשאצר היה שותה אלף כוסות ולא היה משתכר, ואילו אתה אחשוורוש קצת שתית וכבר השתכרת?? ולפיכך **כעס עליה והמיתה** והומלכה אסתר תחתה, ומזה התגלגל הנס, **ותלמיד המצוין דוד ישראלי ני"ץ מכיתה ה'** ת"ת תורת אמת בני ברק האיר את עיני שטעם דומה לזה אכן מופיע **באבודרהם הל' פורים**, שמצוות המשתה הוא בגלל משתה שבעת ימים שעשה אחשוורוש ע"י פום.

ובסיבת הדבר שהמלכה ושתי מיאנה לבוא בדבר המלך, אומרת הגמרא במגילה יב' אומרת שהמלך ביקש מושתי לבוא בפריצות להראות העמים את יופיה, והיא סרבה, למרות ששניהם אהבו לעשות עבירות, אבל היות ופרח בה צרעת בכל גופה לכן היא סרבה לבוא כצווי המלך.

וכתב רש"י מלמד שפרחה בה צרעת – שיודעים זאת מהירושמי שדרשו "מאשר נגזר עליה" וכתוב "וישב בית החפשי מצורע כי נגזר מבית ה'" (דברי הימים ב' כו), מה להלן צרעת אף כאן צרעת,

ובפרשת מצורע כתבתי, שהמלך עוזיהו הנביא הצדיק התמסא בכהונה לא לו, ולכן קיבל צרעת במצחו, והוא עבר לגור בבית מבודד בבית קברות עד סוף חייו, ובעצם הוא היה יכול לעבור לגור בעיר שאינה מוקפת חומה ששם מותר למצורע לגור, ובכיו התבודד ועוד בבית קברות?? **ויתכן** כי רצה לתקן את חטאו ולהתיישר על עוונו שבכך תהיה לו כפרה ומחילת עוון.

ונשאלת השאלה, אם כן מדוע לא זכה עוזיהו הצדיק לתקן ולהתרפאות מחטאו ולחזור לביתו בריא ושלם?? הרי קיבל עליו

טהר לבנו – פורים

ואבד חמש מאות איש

אלא שהיהודים עשו מספר יעד להבדיל כמו שעושים במצינוג שקבעו ליעד מספר עגול מספר ששערו עד כמה המלך אחשוורוש יוכל לסבול, ואת השונאים הכי גרועים שנכנס במספר זה הרגו היהודים.

"ובשושן הבירה הרגו היהודים ואבד חמש מאות איש", קצת נפלאתי וכי היה מספר עגול מדויק של 500 שונאים בשושן הבירה, מספר מדויק לאפחות ולא יותר?! ויתכן שאכן יש הרבה יותר שונאים ליהודים מ-500 בני אדם.

משנה למלך ורצוי לרוב אחיו

וזאת למרות שמרדכי הצדיק פעל להצלת עם, בכל זאת הגויים הבחינו שהוא רצוי לרוב אחיו, **שפרשו ממנו מקצת סנהדרין בגלל תפקידו, ויתכן שהגויים בודקים כל הזמן את מצבם הרוחני של היהודים** ואת השפעת הגויים על רוחניות היהודים.

ורצוי לרוב אחיו מי אמר פסוק זה? ויתכן שכך נכתב בספר דברי הימים למלכי פרס ומדי, ולכן רק שם כתוב **משנה למלך**, דרך גאווה כביכול, וא"כ מדהים שאפי' הגויים הבחינו שלמרות גדלותו הרוחנית גם אצל היהודים יש ביקורת על מרדכי.

נתן המלך אחשוורוש לאסתר המלכה את בית המן - ותשם אסתר את מרדכי על בית המן

ואחשוורוש משתמש בזה כשטען שמכתב המלך אין להשיב, טען הנה את בית המן נתתי לאסתר, וכי לא ידעשהיא נתנה זאת למרדכי??

פלא עצום, איך אסתר נתנה את בית המן למרדכי, הרי בית זה קיבלה כמתנת המלך לה?? וחוצפה היא להעביר מתנת המלך לידי אחר, שזה כזלזול עצום בנותן המתנה בפרט כשמדובר במתנת מלך??

אלא כוונתו שלכאורה זה חוצפה להעביר מתנת המלך לאחר, **ומכך** שלא כעסתי זה יוכיח שהיא קרובה לי מאוד ודעתה כדעתי, ורצוני שאתה - מרדכי תהיה קרוב למלוכה לטובת המלוכה וכרצון אסתר.

אבל יתכן שהיא טענה שרצונה להיות קרובה יותר למלך שלכן היא ויתרה על ארמונו ועברה להתגורר בארמונו של המלך, ואדרבא היא מחשיבה את עצמה כחלק בלתי נפרד מהמלך ולא כאיש זר שלא ממשפחת המלוכה, ולכן היא מסרה את הבית של המן למרדכי, כי מרדכי כביכול שווה הוא לדרגת המן בגדלותו קודם נפילתו, ששניהם חשובים אבל אינם ממשפחת המלך, ולכן מתאים מחמת כבוד המלך וחשיבותו שארמון זה יעבור למרדכי והיא תתקרב עוד יותר לבית המלך.

ויצא מזה טוב שכך לא השיבו את הספרים ספרי המן שכתב להשמיד את היהודים, אלא נתנו רשות ליהודים להרוג את שונאיהם, כאשר מתוכן היו עשרת בני המן שהיו מכותבי השנאה על בית המקדש. **ובפשטות** היא רק נתנה למרדכי להיות אחראי על ביתה שקיבלה מתנה מאת המלך, אבל זה קצת מוזר שתיתן למשנה למלך שיהיה אחראי על ביתה, וכי משנה למלך הוא אב בית??

ואכן אסתר נתנה למרדכי את בית המן רק לאחר שאחשוורוש נתן את הטבעת של המן למרדכי היהודי, שראתה שאחשוורוש מחשיב את מרדכי תחת המן.

ויכו היהודים בכל איביהם ויעשו בשונאיהם כרצונם

ואפילו התייחדו, כי שמחת היהודים הבהילה אותם וגרם להם להתחנף ליהודים ולגדלם ולכבדם ובוודאי לא להילחם בהם. **והיות** והיהודים ראו מה שמחה עושה, שבכות השמחה הם ניצחו את שונאיהם כי רוב הגויים פחדו מלהילחם ביהודים למרות רשות המלך במכתבו הראשון שלא התבטל, לכן למדו היהודים שחשוב לקבל את התורה ולקיים את מצוות התורה מתוך שמחה, שיהיה צהלה על פני יהודי בעת לימוד התורה וקיום המצוות.

בלילה בעת קריאת המגילה הילדים כדרכם הכו בהתלהבות בעת שמיעת המן, ואף האריכו יותר מהצפוי, אבל כפי שכתבתי בעבר במקום להתעצבן על העיכוב כי הבטן לוחשת רעה אני מהצום, אמרתי זה הזמן להתעמק במגילה, ואכן השנה התחדש לי חידוש נפלא ביותר.

ואולי שמחת היהודים הלוא מובנת גרמה לגויים אולי לחשוב שהיות והמלך כל כך אוהב את היהודים ואת מרדכי בראשם משנהו – אז אולי מה שהמלך לא ביטל את המכתב הראשון בו התיר להרוג את כל היהודים, זה רק בכדי לראות ולגלות מי הם הנאמנים לו בין העמים שמבינים שהמלך אוהב את היהודים ואיכפת לו שהיהודים לא יפגעו ורק כתב המלך אין להשיב, לבין אלו שיודעים שהמלך רוצה בטובת היהודים אלא הם כעל ברשות התורה שמנצלים את המכתב הראשון של המלך, וזה שימוש לרעה נגד רצונו האמיתי של המלך.

כי הנה אסתר ביקשה מהמלך לבטל ולהשיב את הספרים שכתוב בהם רע על היהודים, ובעצם היא עדיפה שיהיה שקט בלי נקמות ובלי הריגות כלל, אבל המלך לא הסכים כי טען שאי אפשר לבטל ולהשיב את המכתבים הראשונים של המלך, אלא לכתוב מכתבים חדשים שמותר ליהודים להרוג את שונאיהם.

ואנשים כאלו יסומנו על ידי המלך כשונאים וכמורדים במלך ומיד בעת הקרב והמלחמה עם היהודים חיילי המלך ינקמו בהם או תכף אחר המלחמה, ולכן היהודים שמחים שידעו שיש למלך תוכנית טובה עוברם למרות 2 הכתבים הסותרים.

ולכאורה רוב העולם שונאים את היהודים, ולכאורה אם המלך לא ביטל את המכתב הראשון, אם כן היה כאן 2 מכתבים שסותרים אחד את השני, ולכאורה גם לשונאי ישראל נשאר ההיתר להרוג את כל היהודים, ואילו במכתב השני הותר ליהודים להרוג את שונאיהם, ולפי זה הייתה אמורה להיות מלחמת כוחות באישור המלך, ובפשטות הצד הגדול אמור לנצח.

ואכן אם השמחה של היהודים השפיעה על רוב הגויים שלא ילחמו באישור המלך להשמיד את היהודים, שזה משאת נפשו של גוי מצוי, מכוח ההלכה שעשו שונא ליעקב, ומסיני ירדה שנאה לעם ישראל, כל שכן שהשמחה של היהודים בלימוד התורה ובקיום מצוותיה תשפיע שפע קודש ועוצמה לכלל עם ישראל הקרובים והרחוקים ילדים ונערים, שתורה מתוקה מדבש היא, ומצוותיה מענגים את הנפש בעולם הזה והקפן קיימת לעולם הבא.

ולפי זה לא מובן מה מקום לשמחה היה ליהודים כשיצא והגיע המכתב השני של המלך, הרי היהודים הם ככבשה בין 70 זאבים, ורוב הגויים שהם שונאי ישראל היו מתנפלים על קומץ יהודים ולא היה **סיכוי** ליהודים לנצח בדרך הטבע, ולשמחה זו מה זו עושה, מה גרם ליהודים לשמוח?? ומה גרם ליהודים לנצח??

וכך בני הבית ידעו שחיי תורה, הם חיים של שמחה ואושר, ככתוב **"וחי בהם"** ולא שימות בהם, דהיינו לא חלילה חיי סבל וחנק, וככה הם בני הדור הצעיר, יחשקו בשמחת החיים של אביהם וגם הם ימשיכו בשמחה את דרך התורה והמצוות.

ונראה, שאכן בדרך הטבע אמורים כל הגויים לנצח את עם ישראל, אבל ברגע שהיהודים ראו את ישועת ה' שנתהפך לב המלך לטובת היהודים, והמן גזור הגזרה נפל מאיגרא רמה לבירא עמיקתא, ואת מקומו של צורר היהודים קיבל מרדכי הצדיק, זה נתן ליהודים ביטחון עצום בבורא עולם שיעזור להם להנקם מכל אויביהם והיו בטוחים שינצחו בעזרת ה' הטובה עליהם כפי שכבר הגדיל לעשות.

ולכן היהודים שמחו מאוד והיו מאושרים וצהלתם על פניהם, וכאשר ראו הגויים את צהלת היהודים ושמחתם הגדולה נפל פחד היהודים עליהם, ורוב רובו של עמי הארץ פחדו מהיהודים

טהר לבנו – פורים

המלכות שזה בית המקדש – שאת זה לא הסכים אחשוורוש לתת לאסתר, והסבר הדבר, כי הנה התחילו לבנות את בית המקדש בימי כורש וכורש חזר בו וציווה לבטל המלאכה, ואחשוורוש שעמד אחריו גם הוא ביטל המלאכה ונשבע שלא יבנה אותו, **דהיינו** שאחשוורוש לא רצה לבטל את הכתב הראשון שמשמעותו לבנות את בית המקדש, כי לא רצה לבטל לגמרי את הגלות.

ידידי הצדיק רבי שמשון נקש זצ"ל חידש שהבקשה לבטל אגרת ראשונה הכוונה לבטל את הגלות, אבל המלך לא הסכים ולפחות יש אגרת 2 שהגויים בגלות לא ישמידו את כל ישראל ושבסוף התהליך נשמח באחדות מושלמת.

יש להוכיח כדברי ידידי הצדיק זכותו ויגן עלינו כפי שכתב רש"י בפסוק **"עז חצי המלכות ותעש"**, דבר שהוא באמצע ובחצי

משתה אחשוורוש – מה עם מוזיקה???

ולכן קרה גם ליהודים ומצד אחד נתן להם אוכל כשר ויין כשר שיבואו לסעודתו, ומצד שני כשהיו שיכורים נתן להם עקיצות וציערם על ידי השתמש בכלי המקדש, וזאת במגמה לראות האם יתקוממו וידברו על הריגתו בגלל חוצפתו וזלזולו בכליבית המקדש, אבל היהודים עמדו בניסיון ולא פתחו פיהם ולא זלזלו במלך, ולא אמרו אפילו בדיחות להרוג את המלך.

למה לא כתוב שהיה מוזיקה בכל מסיבות שעשה אחשוורוש, הרי כתוב פירוט מלא על המשתה ולא כתוב מילה על תזמורת, **ואם** תאמר שאי אפשר לרצות במוזיקה אחת את כולם, הרי זה היה בארמון גדול ובחצר המלך והיו יכולים לעשות כמה אולמות ופינות שבכל אחד מהם מוזיקה המתאימה לאותו אורח וסועד, **ולמה** לפי הנראה לא היה מוזיקה בסעודות אחשוורוש??

וכשמרדכי הצדיק צעק עליהם במשך כל התקופה שאסרו להשתתף בסעודת אחשוורוש, טענו לעומתו שהוא טועה, כי אדרבא הם בהבלגתם הוכיחו למלך את נאמנותם שאינם בוגדים בו למרות צערם על שימוש בכלי הקודש, ואכן אפילו המן שדיבר לשון הרע על היהודים לא אמר למלך שהיהודים חפצים להורגו כי השתמש בכלי הקודש.

ויתכן, שאחשוורוש לאחר 3 שנים שמלך רצה לבדוק האם יש הרוצים להורגו, ולכן עשה קודם סעודה של אוכל ויין לשוכה לרוב לשריו ועבדיו 180 יום, בכדי שיכנס יין ויצא סוד, ומתוך השכרות וגודל הלגימה יתגלה דעת כל אחד ביחס למלך, ולכן לא היה מוזיקה בכדי שמרגליו יוכלו לשמוע היטב את שיח האורחים.

וטענו למרדכי שהם עוד חיזקו את אהבת המלך להם ולא גרמו נזק לעם ישראל כטענת מרדכי אלא ההיפך המוחלט, אבל הם טעו ורק לטווח הארוך הם נוכחו לראות שטעו וגרמו לעצמם טק וגזירה רעה ונוראה.

ולאחר שגילה שכל שריו ועבדיו נאמנים לו, עשה משתה שבעת ימים בהם בדק את כל תושבי שושן מעגל חיצוני הסמוך לו, לגלות האם מתוכם יש בוגדים, (כרצון איש ואיש מרדכי והמן)

אם מזרע היהודים

אלא הכוונה שכמו שאברהם אבינו מוציא מהגיהנום כל מי שיש לו ברית, ובעצם כל יהודי עבר ברית, אלא הכוונה לשומר על בריתו ונשאר קדוש, אז אמרו לו אם מרדכי יהודי אמיתי – צדיק וירא שמים, אזי מזלו יגבר עליך.

אחי היקר ר' ישראל ריינר שליט"א, הקשה מה הכוונה **"אם מזרע היהודים מרדכי נפל לפניו"**, הרי משפחת המן וזרש ידעו שמרדכי יהודי, והמן במפורש אמר זאת קודם מספר פעמים??

אחשוורוש מתי היה פחות פופולארי??

התשובה שאמרו לו, הרי מרדכי היהודי המשנה שלך, הציל את עמו ממות, ודורש טוב הוא לעמו, וגדול הוא ליהודים ולמרות הכל הוא רצוי רק לרוב אחיו ולא לכולם, אז גם אתה המלך תירגע אתה עושה טוב לעמך, וזה טבעי שלמרות הכל, לא כולם ממש מרוצים, וזה בסדר.

התשובה בסוף המגילה כאשר אחשוורוש הטיל מיסים, אזי כתוב שמו חסר בלי וואו, ככתוב: **וישם המלך אחשרש מס על הארץ ואיי הים: אז הוא היה פחות פופולארי.**
בקיצור ירדו לו מנדטים בגלל הטלת המיסים, ובכל זאת אק הצליחו להרגיע אותו??

ברכת שהחיינו בפורים

ושהחיינו מברכים על החיות של הקדושה שמקבלים מהמצוה ולכן ביא' אין התעוררות קדושה ואין שהחיינו.

ועי' עוד במנחת חינוך מצווה שא' אות **ז' שפורים** למרות שהוא **מדברי קבלה**, שהם **כדברי תורה**, מ"מ **לא עושים 2 ימים**, והסיבה, 1. **בט"ז מהמרדכי** כי כתוב **"ולא יעבור"**. 2. ולדעת הט"ז כי **יצא כשקרא ביי"ד, שכל החודש כשר בשוגג לקריאת המגילה**. ודומה לזמני הצומות, שבכל הצומות שמדברי קבלה נקבע להם איזה חודש אבל לא יום מסויים בחודש, אפילו תשעה באב כל החודש נקבע כמתאים לצום.

הגאון הצדיק הצעיר והמשותק רבי ישראל פלדמן הקדוש שהוא יחיד בדורו כי מקבל יסוריו באהבה מגיל צעיר מאוד למרות שהוא עילוי עצום הוא חנוק במצב קשה בגוף משותק ומיוסר, האיר את עיניו.

ולכן טען רבן יוחנן שמן הראוי לקבוע את י' באב לצום במקום תשעה באב, ורק חכמים קבעו איזה יום בחודש מתאים ביותר, ולכן קבעו צום יז' בתמוז כי אז נבקעה העיר בבית שני, למרות שבבית ראשון נבקעה העיר בטי' בתמוז ועי' עוד שם.

שהנה נפסק בהלכה שהמפרש בים והיוצא בשיירא ואינו מוצא מגילה להוליך עמו יקראנה ביי"ג או ביי"ב או ביי"א בלא ברכה, ושאל מה הדין אם ברכת שהחיינו, האם זה תלוי בזמן ועדיין לא הגיע הזמן הנכון, או אולי כיוון שעבר שנה ובדיעבד זה מתחבר בהצוות פורים שהרי לא תיקנו בדיעבד לקרוא מגילה קודם יא' גם במצב של אונס?

ויישד כוח עצום מכל הלב **לרבי ישראל רפאל פלדמן הצדיק** הזקוק לשידוך למרות שיתקו כי צעיר הוא לימים ורצונו העז להקים בית יהודי בישראל ואשרי מי שיעזור לצדיק זה במילוי בקשתו הטהורה.

אך נראה שהיות ולמעשה נפסק בהלכה, שלא מברכים על קריאת המגילה ביא' גם במצב שתיקנו לאומרו מחמת האונס, למרות שבשבת מצאנו שאפשר לברך מקדש השבת כשמתפלל ערבית מוקדמת קודם השקיעה וכן מדליקים ומברכים על נר חנוכה בהדלקה שמדליקים ביום שישי קודם השקיעה עבור הלילה, והדלקה עושה מצווה.

אם כן זה מוכיח שלמרות שתקנו לקרוא מגילה מיא, בכל זאת אין את הקדושה המשפיעה על כלל ישראל ביא' אלא רק החל מידי' וטוי' בלבד.

כל העם משתחוים להמן שעשה עצמו אלוה – עבודה זרה!!

ונשאלת השאלה מדוע נזקף לחובתם של היהודים שבאותו דור רק מה שאכלו ונהנו מסעודת אותו רשע – אחשוורוש, ולא מה שהשתחו להמן שהוא עבודה זרה שהיא עבירה חמורה יותר, והיא מגי' עבירות חמורות שעליהם נפסק שיהרג ואל יעבור??

מונא במגילה שכולם בלי יוצא מן הכלל היו כורעים ומשתחוים להמן הרשע כפקודת המלך, מלבד מרדכי היהודי היחיד שלא כרע ולא השתחוה, ומשמע שגם היהודים כולם כן השתחו להמן.

טהר לבנו – פורים

לאו "לא ידבק" מובן קושית הרמב"ן. ויתכן כשהיהודי נהנה חמור יותר מהנאת הגוי.

עוד אפשרות מביא המנחת חינוך ששייך בעבודה זרה להנאתו כדברי הרמב"ן כמו המן שכוונתו היה להנאת עצמו, כי המן דרש כבוד לעצמו.

זו מתורץ שלא נזקף עבירה לעם ישראל מה שהם השתחוו להמן, כי זה היה מצב של אונס ולמרות שזה עבירה חמורה של עבודה זרה, בכל זאת מותר היה לעבור ולא למוות, כי המן אנס לעבודה זרה לא להמריד את היהודי נגד הקב"ה, אלא כוונתו הייתה להנאת עצמו של המן שגאוותו תרקע לשחקים!!
ואולי אפילו היהודים העירו וכעסו על מרדכי מדוע אינו משתחוה להמן, הרי זה מצב של אונס וזה מותר כשהגוי מתכוון להנאת עצמו.

ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם – בזכות מה ומי?

לנפול לפניו לא תוכל לרכי נפול תיפול לפניו, ואם כן מרדכישיע כלל זה, היה עליו מיד לעשות מסיבת הודיה לה' ברוב עם להודיע שהתחיל הנס של ונהפוך הוא ומעכשיו תתחיל נפילת המן ותעלה קרן ישראל.

אבל מרדכי לא הגיס לבו, הוא הבין שישבמסיבת הודיה זו שמץ של גאווה, ולכן מיד הבין שזה עצת היצר המולבש במלבוש של מצווה, ולכן מיד שב לשקו ולתעניתו ולתפילתו בלי לפרסם הנס, אלא ציפה שהדברים יתגלו מעצמם בהמשך ולא על ידו,

ובכוח חניקת הגאווה והכנעתו הגמורה לה' בתפילה מעומק הלב, זכה שהתקיים הנהפוך הוא בשלימות, וזכה שהשמחה של נהפוך הוא נקבעה לדורות.

הגזירה התפרצה בגלל מרדכי לטובת עם ישראל

אבל היות והיא התחילה בגלל מרדכי שנלחם למסור נפש לקיים בשלימות מצוות ה', וגם מוחה כעוברי עבירה שאכלו מסעדת המלך למרות שחשבו אותו למשוגע שמגזים ומחמיר נגד שכל הישר, בגלל זה הגזירה.

כי על צדיק מושלם כמו מרדכי לא היה יכול לחול גזירה רעה על עם ישראל בגללו, וממילא הייתה הגזירה חייבת להתבטל, אבל עם ישראל היו זקוקים לחיזוק שלפחד מהמן ותשובה וצום של 3 ימים, ותפילות של מרדכי היהודי, שהוכיח את צדקותו כדברי המדרש בסוף העלון,

שגם כאשר התהפך הגלגל, ומרדכי רכב על סוס המלך והמן שירת אותו כעבד, למרות שזה מסמן תחילת מהפך כדברי זרש, בכל זאת מרדכי לא התגאה וחזר להתפלל בדביקות, זה הוכיח שהוא צדיק מושלם שלכן המהפך לטובה חייב לבוא.

רוב בניו וקנייניו על העץ תלית – מתוך מעוז צור/חנוכה

ונראה, כדברי הצדיק הרב ישראל פלדמן שליט"א, שה' 10 הבנים שלהמן שנתלו, הם היו שווים לרוב בניו, שהם היו שווים להמן יותר מכל עשרות או מאות בניו, כי עשרה בנים אלו קנו ממנו את החינוך לשנאת יהודים ולרשעות הרבה יותר משאר בניו, שלכן שאר בניו לא נתלו עמו, ורב בניו אלוהיו גאוותהמן, שמצד אחד היו לו הרבה בנים (ממזרים), אבל עיקר גאוותה היה ב10 הבנים שהתחנכו להיות כהמן ממש בכל עוצמת הרשעות שבו.

זה מזכיר את יהושע שנלחם בעמלק וכתוב "ויחלוש יהושע את עמלק לפי חרב", שיהושע הרג את כל הגיבורים והשאיר רק את החלשים, וראו מהחלשים מה יצא המן, ומהחלשים בשנאה שנותרו מבני המן יצאו הנאצים הארורים ימ"ש.
ואם היו נשארים הגיבורים או לנו ואוי לבנינו מה היה נשאר מעם ישראל רח"ל, ותודה לבורא יתברך שהרג את החזקים שבהם והצילנו מידם.

פורים משולש

ירושלים עיר הקודש, ובכל זאת גם בירושלים קוראים את מגילה ביום יד' שאז כל יהודים בעולם מתאחד לקרוא באותה

להנה במנחת חינוך רצו יד' שלרז"ה אפי' בג' עבירות במתכוון להנאתו – הגוי שאונסו לחטוא ואם לא יהרגו, אזי היהודי יעבור את העבירה ולא ימות, אומנם כתב שבע"ז לא שייך להנאת הגוי, ולכן בע"ז בכל עניין יהרג.

אומנם מקשה הרמב"ן שגם בע"ז שייך להנאתו כגון להתרפאות בעצי אשירה ובכ"ז אע"פ שהיא להנאתו אסור?!

ותמוה קושית הרמב"ן, שהרי באנסו להנאת עצמו – אין חילול ה' וכפירה כי ידוע דהוא מחמת אונס, אבל בחלה ולוקח עצי אשירה, להסוברים שדווקא שאמר לו שיביא מעצי אשירה, הרי למרות שזה להנאתו עדיין יש חילול ה' עצום, שיטעו שיש כוח רפואה בע"ז, אומנם לרז"ה הטעם שאין מתרפאים בעצי אשירה כי היהודי עצמו נהנה מאביזרייהו דעבודה זרה, ויש

במד"ש רבה שמות לח' ד' מביא את הפסוק (אסתר ה) "ויקח המן את הלבוש ואת הסוס", ומבאר המדרש שמרדכי זכה בגדולה זו, כי היה מתפלל כל הזמן, שנאמר (שם ד) "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה", שלמרות שראה עצמו בגדולה לא הגיס לבו ולא הפסיק מן התפלה אלא "וישב מרדכי" כשם שהיה מתחלה, ולכן התקיים הפסוק (דברים ל) "ונתן ה' אלקיך את כל האלות האלה" לא עליך אלא "על אויביך ועל שונאיך אשר רדפוך", ואתה למרות זאת אל תפסיק מהתפילה, ככתוב "ואתה תשוב ושמעת בקול ה'". וכך עשה מרדכי שנאמר (אסתר ז) "וישב מרדכי אל שער המלך" שחזר לשקו ולתעניתו.

ומסתתו כאן רעיון נפלא, שהרי זרז הבינה מצוין את המצב שהתהפך ואמרה להמן שאם מזרע היהודים מרדכי אשר החלת

חשוב לציין, שלמרות כל הבדיקות שעשה אחשוורוש שיצאו לטובתו שאין מבקשי רעתו בכל שריו ועבדיו ותושבי שושן וגם לא מהיהודים, (שלכן לא היה מוזיקה בסעודות המלך) בכל זאת פתאום עבדיו בגתן ותרש החליטו להורגו, וזה לימד את מרדכי שלמרות שהכל נראה ברור חד משמע, בכל זאת הכל יכול להתהפך ברגע, ולא להתיימש לעולם!!!

כמו כן, דווקא בגלל שמרדכי לא השתחוה שמוזה נפגע וקצף המן, ובגלל זה נראה שהמן ביקש להשמיד את כל היהודים, שלא נחשוב לרגע שלולי זאת המן לא היה מבקש להשמיד את היהודים, כי השנאה הייתה בו בשרשים, רק זה הייתה שעת כושר עבורו או כקש ששבר את גב הגמל, ועי' מגילה יב' ולקמן.

ודק טוב יצא מכך שכביכול כל הגזירה התחילה בגלל מרדכי, שאם הייתה הגזירה בגלל כלל ישראל, הרי הם לא היו מושלמים בצדקותם וח"ו הגזירה הייתה אמורה לחול עליהם ולא להתבטל.

הגאון הצדיק הבחור המשותק ישראל פלדמן שליט"א, שאל מה הכוונה שתלו את קנייני המן על העץ? ותיירץ בגאוותו שהכוונה שבניו שנתלו שהיו ממשכי דרכו ברשעות זה נחשב לקנייניו שנתלו, כדוגמת תולדות צדיקים לא חייב להיות ילדים ממש, אלא מצוות ומעשים טובים שעשו בחייהם או תלמידיהם, כך גם קנייני המן זה דרכו הרעה שהשריש בילדיו שנתלו עמו, ולא הכוונה לחפצים שקנה בחייו שנתלו עמו, והדברים מאירים ונחמדים מפז.

אומנם התבוננתי מדוע כתוב רוב בניו, והרי 10 בנים זה לא רוב? שהרי בגמרא מגילה טו' על הפסוק "ויספר להם המן את כבוד עשרו ורב בניו" דנה הגמרא וכמה רוב בניו? אמר רב 30, עשרה מתו ועשרה נתלו ועשרה מחזרין על הפתחים, ורבנן אמרו אותן שמחזרים על הפתחים 70 היו, ורמבר אבא אמר 208 היו, שנאמר "ורב בניו" ורוב חסר בלי וואו בגימטריא 208?!

יתכן לחדש בדרך דרוש, שפורים משולש בירושלים כנגד אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב שכרתו ברית עם

טהר לבנו – פורים

יום את המגילה, שזה המצווה היחידה בפורים שמברכים עליה ברכות, משמע שהיא המצווה העיקרית.

זזה מזכיר את **רש"י בתחילת פרשת לך לך**, שלמרות שבברכה הראשונה בשמונה עשר, מגן אבות, מזכירים את

אז נזכור שבשנה מיוחדת זו, יש לנו כוח האחדות, וגם זכות האבות הקדושים, ונזכה לשמחה אמיתית שתעזור לנו כל השנה.

פורים עם דגש או בלי

החדשה, וכן ה' הידיעה בתחילת המילה לא הורסת את הדגש של בגד כפת, ואולי זה בא לרמז שאנחנו יהודים לא נשים דגש על הפור - הגורל, אלא **לקיימו וקיבלו**, להתחזק בלימוד התורה וקיום המצוות ומתנות לאביונים בהיזור ומשלוח מנות לקרב לבבות ולהרבות שלום בישראל.

המן מנסה לבקש רחמים מאסתר היהודיה?? ולא מהמלך??

אומנם, רק לאחר 3 חודשים מתליית המן שהיה באמצע חג הפסח, בתאריך כג' סיוון רק אז פנתה אסתר למלך אחשוורוש לבטל את גזירת המן להשמיד את היהודים, ולמה המתינה זמן רב כל כך??

אלא התשובה פשוטה היא, שלהרוג את המן, זה פעולה חדה ומהירה מספיק לבקש מהמלך בעת משתה היין כשהיין מטפס לו למוח והוא בקריזה והמן יתלה ונגמר סיפורו של המן, כפי שנגמר סיפורו של ושתיה חד וחלק.

אבל לבטל את גזירת המן שהוא תהליך של כתיבת מכתבים והמתנה לתקופה ארוכה של מעל חצי שנה, זו פעולה שחייבים שהמלך יסכים לה גם בזמן שהוא רגוע ושפוי בלי טירוף והתפרעות, ולכן במשך 3 חודשים אסתר ומרדכי ביססו את מעמדם על בית המן וטבעת המלך שנמסרה אל מרדכי, ולאחר שמעמדו של מרדכי ואסתר נכנס חזק בתודעה של הממלכה רק אז פנתה אסתר לבקש מהמלך לבטל את גזירת המן.

ותשובה זו מדויקת, מתשובת אחשוורוש לאסתר, **"ויאמר המלך אחשוורוש לאסתר המלכה ולמרדכי היהודי הנה בית המן נתתי לאסתר ואתו תלוע על העץ על אשר שלח ידו ביהודים, ואתם כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך וחתמו בטבעת המלך"**.

דהיינו שהמלך הבין שמעמד מרדכי ואסתר התבסס בממלכה, ולכן הזמן מתאים שתתקבל פקודה עקיפה לא מהמלך כי זה השפלה למלך לבטל ציווישנתן, אבל אם זה בא ממרדכי ואסתר זה לא מבייש את המלך, בתנאי שאכן דבריהם יתקבלו, והיות וכבר התבסס מעמדם על כן יש טעם בשליחת המכתבים שיפעלו כראוי ולא יביישו את המלך שאגרות שנחתמו בשמו לא מבוצעים בשטח.

עצות זרש החכמה

ולכן אין מה לצחוק על המן, כי עכשיו הוא בעולם החדש בו הוא למעלה ומרדכי למטה, ובכדי להצליח עוד יותר בהתמודדות מול הבושה שהיה עבד, באה אשתו ברעיון של ליצנות הדוחה מאה תוכחות ועוזרת להתמודד עם הרבה מצבים מביכים.

וטענה לו שאם יתלו את מרדכי על עץ גבוה 50 אמה, אז זה ישקף ליצנות על מרדכי, שהתנשא על המן שהוא מעליו כי הוא האדון ואילו המן למטה כי הוא עבדו, על כן יתלה מרדכי הכי למעלה בעץ גבוה 50 אמות, כך מרדכי במרכאות יהיה הרבה מעל המן כפי שדרש להיות למעלה, אז שימות עם זה כביכול.

והוכחה **זרש הייתה חכמה**, שהיא הבינה שאם המן יורד בגלל מרדכי היהודי, זה מוכיח על קריסתו הקרובה של המן, מה שנראה שאפילו עם ישראל כולו לא הבין, שהרי הם צמו 3 ימים שחלו בליל הסדר ולא אכלו מצה בליל הסדר וצמו בחול המועד פסח, ולא אמרו נעצור את הצום בגלל שהמהפכה לטובה התחילה, לעומת זרש שכבר הבינה זאת היטב חד וברור, עד כדי השפלת בעלה בפני כל אוהביו, כי אכן הייתה חכמה ומעמיקה.

והוסיף **הגאון הרב שמואל שמעלקע גולדנברג שליט"א מאשדוד**, שכתוב **במדרש** שהמן היה מאלו שמנעו את בניית בית המקדש השני, וזה לשון **המדרש** ז' ב', ד"א **"אחר הדברים**

על פי כללי הדקדוק **בגד כפת בראש מילה** זה עם **דגש קל**, בכל זאת כתוב במגילה על כן קראו לַיָּמִים הָאֵלֶּה **"פורים"** על שם הפור שעשה המן, ואילו בהמשך כתוב **"וַיָּמִי הַפּוּרִים הָאֵלֶּה"**, בפי דגושה, וההסבר כי אם המילה הקודמת היא אוי"ה אזי יהיה בגד כפת רפוי במילה

"ותאמר אסתר איש צר ואויב המן הרע הזה, והמן עמד לבקש על נפשו מאסתר המלכה כי ראה כי כלתה אליו הרעה מאת המלך"

פלא עצום, הרי אסתר הייתה המקור לכעס המלך ושנאתו להמן, מדוע החליט המן לפנות דווקא לאסתר, הרי אם המלך המושפע מאסתר כועס עד שאי אפשר לבקש רחמים ממנו, כל שכן שלא יוכל לבקש רחמים מאסתר שהיא מקור השנאה הצודקת להמן שביקש להשמיד עמה??

ואולי ממשגיגנער, מטורף וקריזיונר כמו אחשוורוש כשהוא כועס מסוכן להתעסק עמו שהרי אפילו את אשתו המיוחסת ושתי הרג בכעסו.

אבל המן הבין שאסתר עובדת כמו שחמט, בהיגיון ולא בפזיזות, הכל מתוכנן לשלבים, שתכננה מסיבה ביום ראשון והבטחה למלך שבמסיבה ביום הבא היא תגלה לו את בקשתה, מאדם הגיוני אפילו שונא עדיין אפשר לדבר ולבקש ולהתחנן.

אבל יתכן, שברגע שנודע להמן שאסתר יהודייה הוא ניסה לנצל את מידת הרחמים הקיימת בעם ישראל, כפי ששאל משבט בנימין שאסתר הייתה משבטו, חמל על אגג ובגלל רחמיו יצא המן הרשע.

ולכן המגילה מספרת תחילה על אופיו של אחשוורוש ולא מתחילה מיד לספר על מרדכי היהודי, ובדרך צחוק, העולם אומר שללמדנו, שלא מתחילים עם יהודי!!! אבל באמת נראה שמגילה מציינת שנדעשהמלך היה קריזיונר מסוכן, שאפילו את אשתו תלה, שנבין לאיזה גוב אריות נפלה אסתר, ובכל את אק מכל זה יצא נס לעם ישראל דרך שחקן מסוכן ששמו אחשוורוש, כי הוא בכעסו חותך מהר ומיד, ולכן מיד תלו את המן.

זרש החכמה, ומציעה עץ גבוה 50 אמה ועוד מתיבת נח, מה העניין, ויתכן שהמן התאפק לא להרוג את מרדכי שלא השתחוה לו כי הוא היה עבד של מרדכי, וביזיון לו להרוג את מרדכי שיתברר לכולם שהוא עבד, ולכן רצה להרוג את כל היהודים.

אבל בכל זאת כשהוא בשיא גדלותו רואה את מרדכי עומד מולו ולא משתחוה, ושוב הוא מתאפק, כי לא קיבל רשות מהמלך ככתוב **ברש"י**.

אבל זה פלא כי הרי כבר קיבל רשות להרוג כל מי שלא משתחוה לו, אלא יתכן שכלפי חוץ הוא ענה שהוא לא הורג אותו כי הוא צריך אישור מיוחד מהמלך, אבל הסיבה האמיתית כי לא רצה שיתגלה שהוא היה עבד של מרדכי.

ועל זה באה עצת אשתו החכמה זרש, שאכן יבקש רשות מיוחדת מהמלך כך שלא יצחקו עליו שהוא שקרן, וכלפי הבושה שיצחקו עליו שהוא עבד של מרדכי, על זה יעצה לו, שיקח עץ 50 אמה מתיבת נח, והרעיון הוא שיכנס לתודעת ההמונים שאכן בעולם הקודם היה המן עבד של מרדכי, אבל העולם הקודם נמחק כמו העולם של דור המבול, ומנח נוצר עולם חדש.

טהר לבנו – פורים

וטען הרב שמואל שמעלקא שליט"א שמשמע במדרשים ובנביא שהמן היה בשטח למנוע בגופו את בניית בית המקדש, וירד מאר"י לשושן להוציא חוק מניעת הבניין, **ומי שעושה מהומות בדרך כלל אלו אנשים זולים** ולא ראויים לשמש במלכות ושריו, ולכן **זרש התפלאה איך בכל זאת בעלה הפשוט והבזוי התגדל** ועלה מעל כל השרים?!

ידק כשראתה את תחילת מפלתהמן, מיד הבינה שכל מה שעלה המן הטיפש היה רק לרעתו בכדי שימות בביזיון עצום שירד מלמעלה ללמטה, מהשר הגדול עד לחבל התליה בביזיון עצום.

ואכן **שמתי לב** שבעצה לתלות את מרדכי זרש כתובה ראשונה, ובכישלון ובתחילת נפילתו של המן כתוב קודם אוהביו ואחר כך זרש, ואולי אכן גם **מכן יש הוכחה שזרש הייתה חכמה**, שבכישלון האשה שנתנה את העצה ברחה הצידה, שהיא לא קשורה לכישלון, למרות שהיא הראשית שנתנה את העצה, ועוד נתנה לו סיבה לפחד עוד יותר שאם התחלת לימל בפני יהודי אתה תיפול עד הסוף.

סעודת אחשוורוש – ועון היהודים

שבשנה זו כבר לא תהיה גאולת ישראל, והוסיף יום בכדי שלא יובלט שרצונו לחגוג רוב שנה, ואכן ביום השביעי שיצא בשבת אז זחה דעתו לגמרי והתנשא אפילו על אשתו המלכה המיוחסת

ובכל זאת עם ישראל לא קלטו את הסכנה שזה חגיגה למפלת ישראל ולא חגיגה לשלום המלך, ולא הקשיבו למרדכי שהביכול זאת.

כי נמכרנו אני ועמי - שקלי המן כנגד שקלי אברהם לעפרון

את ידה שתצביע על המן, ואחשוורוש קיבל את טענתה שמאשימה רק את המן.

ולמה אחשוורוש האמין לאסתר שהיא מאשימה רק את המן ולא את שניהם שאז אולי לא היה הורג את המן כי הוא גם נאשם, ואולי היה הורג את אסתר על האשמה שהיא מאשימה את המלך.

כי בטענתה אסתר אמרה **"כי נמכרנו"**, ובעצם רק המן הציע מכירה ולא המלך, ואם כבר יש להחשיב זאת מכירה זה רק על המן שרצה במכירה.

והנה ברש"י על הפסוק **"פרשת הכסף"** המופיע כשסיפר מרדכי לאסתר על גזירת המן, כתב **רש"י "פירוש הכסף"**, והסברתי לתמידי המצויינים בכיתה ז' ת"ת תורת אמת בני ברק, שיש לפרש זאת ב2 אופנים, או לרעה, שאסתר תדע איזה רשע המלך שוויתר על הכסף הרב ובכך הוכיח ששנאתו ליהודים מחרידה, או שהמלך לא רצה להתבזות שהורג עם שלם בשביל שוחד כסף, ולפי זה יש מקום לעורר כבוד המלך שלא יבזה שמו בהשמדת עם, כי הוא לא משוחד בכסף וכפי האמור קודם.

מגילת אסתר – שם המגילה על שם אסתר למה בלי שמו של מרדכי

ואולי בגלל שחכמים לא רצו לכתוב את מגילת אסתר שיהיה חלק מהתנ"ך לכן מרדכי לא שיתף פעולה בבקשת אסתר הזאת, כי הוא נוגע בדבר, והוא היה ראש הסנהדרין, ולא רצה לדרוש זאת **כפרש"י (משפטים פרק כג ב')** **לא תענה על ריב** על רב שאין חולקין על מופלא שבב"ד בדני נפשות וכאן זה דיני נפשות שנוגע לסכנה של פורגמים ע"י הגויים, **וגם** יתכן שגם מרדכי כראש הסנהדרין הבין כדעת חכמי ישראל.

אבל אסתר שמסרה נפשה למען ישראל זכתה שענתה לחכמים תשובות נפלאות כמובא גם בהמשך הגמרא, ואכן עצם השם מגילת אסתר בלי הזכרת השם מרדכי, פחות גורם שנאה בין העמים, היות ואסתר היא מלכת אחשוורוש אין זה גורם שנאה בין העמים, כי זה שמחת מלכות פרס ומדי, ולא רק שמחת היהודים, וכביכול היהודים רק הרוויחו דרך אגב.

ואולי מתוך התשובות שענתה וניצחה בהם את כל חכמי ישראל, זה מוכיח שהיא זכתה לרוח הקודש, כדעה בגמרא שם, והיות וזכתה לרוח הקודש לכן זכתה לקבל תשובות נפלאות שיתקבלו נגד כל דעת חכמי ישראל.

האלה" אמר רבי לוי זה שכתוב **"בפרוח רשעים כמו עשב ויציצו כל פועלי און"** מה כתוב בסוף **"להשמידם עד עד"** לא נתגדל המן אלא לרעתו, ולמה גדלו? משל לגולייר שקלל לבנושל מלך אמר המלך אם אני הורגו הכל אומרים גולייר הרג עשה אותו טריכונוס ואח"כ עשה אותו הגמון ואחר כך התזו את ראשו, כך אמר הקב"ה אילו נהרג המן כשירד ויעץ לאחשוורוש לבטל בנין בהמ"ק לא היה מי יודעו, אלא יתגדל ואחר כך יתלה, לפיכך **"ויישם את כסאו מעל כל השרים"** ואחר כך ויתלו את המן הרי אויבי הקדוש ב"ה למפלתן הן מתגדלן, ככתוב **(איוב י"ב) "משגיא לגוים ויאבדם"**.

בשנת שלוש למלכו עשה משתה כתוב במדרש אסתר א' יד' ר' יהודה ור' נחמיה ר' יהודה אמר בשנת 3 למלאכת הכסא, כיון שגמר מלאכת הכסא עשה משתה לכל שריו ועבדיו, ור' נחמיה אמר בשנת 3 לביטול מלאכת בית המקדש, **כיון שגמר לביטול מלאכת בית המקדש שלש שנים עשה משתה לכל שריו ועבדיו. וראיתי** שהכוונה בשנת 70 שנים ישראל לא נגאלו, לכן עשה משתה 180 יום ועוד 7 ימים בכדי שיעבור רוב שנה כך נרגע

המן הרשע שקל שקלים לתת למלך בכדי שישכים להרוג את כל היהודים אבל המלך ויתר לו על השקלים, וכל כך למה? מדוע אחשוורוש הסכים לוותר על הכסף?

וראיתי כתוב שאברהם שקל לעפרון 400 שקל עובר לסוחר, וזה היה ניסיון גדול להשקיע את המקסימום בקניית רכוש שבעצם שייך לך, וגם כשמוותרים לך על הכסף, להתעקש לשלם ואת המיטב.

לכן זכו עם ישראל שאחשוורוש ויתר להמן על הכסף, כי כך היה קל יותר לאחשוורוש לבטל את גזירת המן, כי לא קיבל תמורה על מכירת עם ישראל.

ובעצם המן רצה לקנות, אבל המלך לא הסכים לקבל תשלום אז בעצם אין כאן מכירה מצד המלך, אם כבר מתנה ולא מכירה.

ולכן כשאסתר אמרה **כי נמכרנו אני ועמי להשמיד להרוג ולאבד**, אזי המלך שאל אותה את מי את מאשימה, והמלאך דחף

רבים מהמפורשים ששאלו מדוע לא נקראת מגילת מרדכי ואסתר הרי הנס נעשה ע"י שניהם? ובפרט שמרדכי היה מרכיב מרכזי בנס, כי הגויים קיבלו שיתוק ולא נלחמו ביהודים למרות שהם הרוב מוחץ ולהם עדיין הרשות ניתנה להרוג יהודים לפי המכתב הראשון, וכל זה כי קיבלו שיתוק מפתח מרדכי ששמעו הולך וגדול, ומעוצמת גודל מרדכי הם השתתקו?

ויתכן והתשובה היא, שכתוב **בגמרא מגילה ז ע"א "שלחה להם אסתר לחכמים: קבעוני לדורות. שלחו לה: קנאה את מעוררת עלינו לבין האומות. שיגידו שאנחנו שמחים במפלתם"**, וזה לבד כבר דבר מחודש שהרי זכות כל אומה ואומה לעמוד על נפשו ולשרוד, וברור שיש לשמוח על כך, וזה הכי טבעי בעולם!!

אבל בעינינו ראינו שכשנופלים טילים עלינו מעזה וברצוננו להגן על עצמנו מפני אויב הקורא בריש גלי להשמדתנו, בכל זאת האומות תוקפות אותנו ומכניס אותנו רוצחי ילדים ועוד כינויי שנאה ורוע שקרי.

על כל פנים, אסתר ענתה לחכמים, **כבר כתובה אני על ספרי דברי הימים למלכי פרס ומדי**, ולכן כבר אין כאן הסתה נגד היהודים כי הדברים כבר מפורסמים בין הגויים, - **רש"י**.

ולכאורה קשה שהרי למרות שהדברים מפורסמים בין הגויים בכל זאת כאשר היהודים מפרסמים זאת, הגויים רואים שאנחנו שמחים במפלתם?

טהר לבנו – פורים

עד חצי המלכות ותעש

הקב"ה תיקן אותה? ופימה שכתבת יקודם היתכן שהיות ובסוף הראש של השרביט היה אצלה, שמאז המלך אחשוורוש הבין שהיא הראש המלכות, ולכן היה שווה שהיא תקרא למלכות "אריה", כי בסוף זה היה בשבילה, שיהיה לה מלכות של אריה ותהיה ראש לאריות.

והוסיף תלמידי היקר אלחנן בהריר נ"ץ, שיתכן שכשם שמלאך השתלט על אחשוורוש שדחף את ידו שייגיש את השרביט למלכה, כך השתלט על דיבורו שאמר לאסתר "עד חצי המלכות ותעש", וכדברי רש"י בפירושו הראשון שאמר לה שלא יבנה את בית המקדש.

והוספתו על דבריו היקרים, שבעצם עוד קודם שאחשוורוש מבטיח או לא מבטיח לאסתר בניית בית המקדש, עליו קודם לבטל את גזירת המוות מהיהודים, שהרי בלי עם ישראל מה צורך כלל בבית המקדש??

אלא במשפט זה הוכיח הקב"ה לאסתר שהנס ממשיך לא רק ברגע הפגישה הראשונית עם אחשוורוש אלא ממשיך עוד, שכשם שדוד המלך להבדיל אלף ואלפי הבדלות לא היה ראוי לבנות את בית המקדש כי שפך דמים במלחמות, כל שכן אחשוורוש שהסכים וגזר להרוג את כל היהודים אינו ראוי לבנות את בית המקדש מחמת רעותו.

ולכן המשיכה אסתר הנס עוד, שביקשה סעודה עם המלך והמן בכדי לגרום שאחשוורוש מעצמו יכעס על המן ומעצמו יבקש ויצווה להרוג את המן, למרות שברגע שראש השרביט בידה יכלה לבקש תכף להרוג את המן ולבטל את הגזירות, עדיף פי כמה מנים שזה יגיע מרצון עצמי של המלך, ולא מפתח להפר רצון אשתו.

כי כך הנס יהיה מושלם, והמלך לא יעכב כלום בידם, כפי שרואים בהמשך המגילה שנתן להם להוסיף עוד יום להמשיך ולהרוג ממשפחת המן ומידידיו שונאי ישראל.

ובפרט שמלך לא חוזר בו כפי שאמר המלך בעצמו "כתב אשר נכתב ונחתם בטבעת המלך אין להשיב", ולהתחכם למצב בעייתי כזה היו צריכים רצון עצמי של המלך שיתהפך בעצמו לשנוא את המן ואת כל דעותיו, ולכן הסכים לפתרון שיכתבו מכתבים שמוותר ליהודים לעמוד ולהילחם על נפשם ולהנמק משונאיהם.

ושאיש מהשונאים לא יעמוד להילחם נגד היהודים בגלל מכתבו הראשון של המלך שלא התבטל שבו התיר להשמיד את כל היהודים, אבל ברגע שהתפרסם שהמלך מרצונו התהפך לשנוא את המן אזי הבינו שהעיקר המכתב השני ואין המלך רוצה בקיום המכתב הראשון, ולכן אף שונא לא נלחם נגד עם ישראל.

והמלך יצא בחמתו - הגם לכבוש את המלכה עמי בבית ופני המן חפו

ובעצם היא טוענת לאחשוורוש שאתה והמן שותפים לפשע של גזירה להשמדת עם ישראל, ולכן המלך שואל אותה "מי הוא זה ואיזה הוא אשר מלאו לבו לעשות כן", דהיינו את מי את מאשימה בפשע, אותי או את המן, ונתן לה רמז להבין שרק המן מלאו לבו לעשות כן, כי הוא הציע זאת למלך וניסה לשכנע אותו בכל צורה.

ואז אסתר מאשימה את המן, ולא את המלך, ובעצם המלך היה צריך להיות שמח וטוב לב, שיצא מהסיפור בשלום, שאשתו מאשימה רק את המן ולא אותו בהשמדת עם.

והנה פלא המלך קם עצבני מהסעודה אל גינת הביתו, במקום לשמוח הוא קם עצבני, וכי מה קרה למלך שהוא התמלא כעס במקום לשמוח??

אלא יתכן, שברגע שאסתר למרות שיכלה להאשים אותו כי הוא המילה האחרונה והאחריות עליו כמלך, בכל זאת היא בחרה לא להאשים אותו וזה גרם לאחשוורוש לאהוב את אסתר, ומתוך אהבה לאסתר חש בצערה ולכן יצא בכעס עצום לגינת הביתו.

ולהבדיל אלף אלפי הבדלות כפי שאמר הצדיק רבי אריה לזן זצ"ל לרופא שרגלה של אשתי כואבת לנו.

כתב רש"י, דבר שהוא באמצע ובחצי המלכות שזה בית המקדש – שאת זה לא הסכים אחשוורוש לתת לאסתר, והסבר הדבר שהתחילו לבנות את בית המקדש בימי כורש וחזר בו וציווה לבטל המלאכה, ואחשוורוש שעמד אחריו גם הוא ביטל המלאכה ונשבע שלא יבנה אותו.

ובעצם לפי זה אחשוורוש ידע שאסתר יהודיה, וקשה שהרי היא לא גילתה למלך מאיזה עם היא, ורק במשתה ביום שלאחריו היא סיפרה זאת למלך?

עוד יש להקשות, שהרי כל עם ישראל צמו בפסח 3 ימים מלאים לילה ויום, ודבר זה אמור להיות מפורסם, וגם אסתר ונערותיה שהיו לפחות שבע כנגד ימות השבוע, גם הן צמו 3 ימים מלאים, וגם באה אל המלך כשהיא מורעבת וירקונית, ובכל זאת לא התגלה שהיא מעם ישראל! הרי מדוע שהיא תהיה בצום בולט בגוף??

ואולי כאשר המלך ראה אותה ירקונית לא רצה בה, ואחת דתה למות, רק באו 3 מלאכים א' בא ודחף את יד המלך להושיט לה את שרביט הזהב, ועוד בא מלאך והגביהה ומלאך שלישי משך עליה חוט של חסד.

וגם נהפך השרביט המלך, שבמקום שהוא יאחזו בראש השרביט כי הוא המלך, כתוב שאסתר תפסה את ראש השרביט ולא את קצהו, ובראות המלך 4 סימנים מובהקים של ניסים גלויים שנעשו לאסתר, הבין שהיא מזרע היהודים, לכן הבטיח הכל חוץ מבניית בית המקדש.

ואכן, זה מלמד אותנו שאפילו כשרואים ניסים גלויים, רשע נשאר רשע, ולא מסכים לשנות דבר חשוב שצריך לתקן, ולכן לא הסכים לתקן את בית המקדש למרות שמגיע פיצוי הוגן למלכה ולעם ישראל על הסכמתו להרוג את עם ישראל.

ונדע שרק החלטה פנימית אמיתית שלנו, מתוך אהבת ה', נוכח לתקן את העיקר ובאמת לחזור בתשובה שלימה לבורא עולם שכל כך אוהב אותנו.

אגב יתכן שהנס שהתהפך השרביט, אולי זה היה בכדי שאחשוורוש יפחד מאסתר המלכה, שלא יתהפך שוב בהמשך חייו כפי שהתהפך על ושותי והמן, אלא ביציבות יכבד את אסתר ואת מרדכי, ואכן כפי שמופיע בסיום המגילה, לא היה שום התהפכות בדעותיו של אחשוורוש עד סוף ימיו בנוגע למרדכי ולעם ישראל, אלא נס המגילה המשיך עד סוף ימי אחשוורוש.

לפי זה מובן גם בדרך דרש מדוע הקב"ה הקפיד על אסתר שקראה לאחשוורוש "כלב" והיא תיקנה וקראה לו "אריה", הרי הוא היה רשע שההוא הסכים להרוג את כל היהודים ולמה

אחשוורוש פחד מאוד מהתקרבות אסתר להמן, כי הזמניה רק את המן, ובלבו היה חשש שמא אסתר והמן מתכננים להורגו ושהמן יהיה מלך במקום אחשוורוש, אבל עדיין לא הסתדר לו מדוע שאסתר תרצה להחליפו בהמן?

ולילה שלם אחשוורוש היה טרוד ממחשבה זו כדברי רש"י, וכששמע על שאיפות המן ללבוש בגד שלב אותו המלך ביום הימלכו וסוס שרכב עליו המלך ביום הכתרתו ועוד לשים כתר על ראשו, נבהל המלך עוד יותר שאכן המן ואסתר מתכננים להורגו ולהמליך את המן במקומו.

ביום השני בסעודה מיד שאל המלך את אסתר לפני שהיא או המן יפתיעו אותו בתוכניתם האפילה, מה בקשתך אסתר עד חצי המלכות ותעש.

ואז אסתר מגלה למלך שהיא יהודיה בת מלכים, ולכן המלך התחיל לדבר עמה בלי אמצעות של שליח, ואז אסתר אומרת כי נמכרנו אני ועמי להשמיד ולהרוג, ובעצם לא הייתה מכירה כי הכסף נשאר אצל המן, אבל יתכן שרצתה ללמד על אחשוורוש זכות שבגלל הכסף הסכים להשמדת עם, ולכן טענה שמחיה כספית עדיף היה להפוך את עם ישראל לעבדים מאשר להורגם.

טהר לבנו – פורים

נבבל זאת כשאר אחשוורוש את המן נופל על המיטה של אסתר, נבהל אחשוורוש מאוד, כי חשש שלמרות שנאת אסתר להמן הרשע, בכל זאת אסתר מעדיפה את המן למלך כפי שחשב שתכננו קודם.

ני מכתב של המלך להשמדת עם ישראל אין להשיב, כי מלך לא מתחרט על החלטותיו, ואולי לכן אין ברירה לאסתר היא מתחנפת להמן, ועשתה עמו דיל, שהם יהרגו את אחשוורוש, וברגע שהמן יהיה מלך, הוא כמלך חדש יכול לבטל את הגזרות של המלך הקודם, ורק ככה תהיה הצלה ליהודים.

נלכ נבהל המלך ודרש מיידית לתלות את המן, כי פחד מהמרד האפשרי שהמן ואסתר רוצים לעשות לו.

חגיגות בזמן מלחמה?? הסברים על שושן פורים

מצד הרבים שהם כל הגויים הרבים לפחות לנסות להילחם נגד היהודים ע"פ רישיון המכתב הראשון שעדיין היה בתוקף.

נמילא הבינו שביום השני ימשיך הנס ולא תהיה סכנה, ואין צורך לצום, (וזה קצת מזכיר את מעשה יונתן עם טעימת הדבש בעת שכבר ראה את הניצחון במלחמה נגד פלישתים).

נפרט שעל ידי השמחה של מצווה של היהודים בכל המדינות, ומצוות הפורים של מתנות לאביונים ומשלוח מנות, ומכוח קיימו וקיבלו עליהם ועל זרעם קבלת התורה בשמחה, אם כן מכוח השמחה הקדושה זה עצמו נתן ביטחון וכוח ליהודים שבשושן להמשיך ולהילחם ולנצח.

נאולי כוח השמחה, השפיע עד כדי כך שבאוור היה אוויה של שמחה, ואפילו שונאי ישראל הרגישו כביכול שמחה ורוגע והם לכן יצאו מחוריהם ואז נתפסו ונהרגו.

קבלת התורה בפורים מתוך אהבה ושמחה

שהיום ה' אלוקי ישראל זקן ואין בו כוח להציל את עם ישראל, ולפיכך הצליח נבוכדנצר להחריב את בית המקדש ולהגלות את ישראל מארץ ישראל.

והיות ועיקר טענת המן הייתה שהיום ה' זקן, וכתוב מאוביי תחכמני, וגם לנתץ דברי הרשע ימ"ש, לכן נהגו עם ישראל כפי שהקב"ה גילה להם שיש הנהגה במתן תורה שה' זקן מלא רחמים שרומז ליג' מידות של רחמים, **וכעצם השמים לטוהר שהיה אור וחדווה לפני הקב"ה**. לכן עם ישראל קיימו וקיבלו היהודים את התורה באהבה ובשמחה, ולכן ליהודים הייתה אורה זו תורה, כדרך שהיה אור יקרות להקב"ה בעת מתן תורה.

שק ואפר יוצע לרבים – מה פשר תשובת שר התורה הגר"ח קנייבסקי "רבים בחכמה"

מבני בניו עד סוף כל הדורות, **שבעת צרה גדולה לובשים שק, ואינו נוהג אלא מבני בניו גדולים**, והביא המדרש שמרדכי לבש שק ואפר.

נא"כ לא כל העם ולא כל הרוצה לבש שק, רק גדולי ישראל, ובשושן היו הרבה צדיקים גדולי ישראל, אבל יתכן שהם היו ענווים והתבטלו לעומת מרדכי גדול הדור, אבל הציבור הציעו לכל הרבים שהיו גדולים בחכמה שגם הם למרות ענוותם שיהגו כגדולי ישראל וילבישו שק ואפר, ואולי הם סירבו מחמת ענוותם לכן לפחות הציעו שק ולא לבשו ויל"ע.

נאבל גדולים ביראת שמים א"א לדעת, שהרי כלפי יראת שמים אפילו משה אמר שאינו יכול לדעת, ואולי משה אמר כן למרות שאם משיח מריח ביראת ה' כ"ש משה שהיה איש האלוקים, כי רצה להנהיג לדורות שיבדקו דיינים לפי ידיעת התורה כי בדורות הבאים קשה לדעת מי ירא שמים בסתר ובגלוי).

נלפי זה מתוקים ונפלאים דברי מרן זצ"ל רבים בחכמה, שלרבים שהיו גדולי ישראל בחכמה הציעו להם ללבוש שק לעורר את הציבור בתפילה ותחנונים לבטל הגזירה הנוראה.

נבבל זאת כשאר אחשוורוש את המן נופל על המיטה של אסתר, נבהל אחשוורוש מאוד, כי חשש שלמרות שנאת אסתר להמן הרשע, בכל זאת אסתר מעדיפה את המן למלך כפי שחשב שתכננו קודם.

ני מכתב של המלך להשמדת עם ישראל אין להשיב, כי מלך לא מתחרט על החלטותיו, ואולי לכן אין ברירה לאסתר היא מתחנפת להמן, ועשתה עמו דיל, שהם יהרגו את אחשוורוש, וברגע שהמן יהיה מלך, הוא כמלך חדש יכול לבטל את הגזרות של המלך הקודם, ורק ככה תהיה הצלה ליהודים.

נלכ נבהל המלך ודרש מיידית לתלות את המן, כי פחד מהמרד האפשרי שהמן ואסתר רוצים לעשות לו.

נציד עיון איך היה אפשר לחגוג בכל ערי הפרוות, ביום של מלחמה בשושן, בה נלחמו היהודים שבשושן נגד שונאיהם: הרי חלק מעם ישראל נתונים בצרה ובסכנה?? **נפרט** שבשושן ישבו שונאי ישראל בעלי השפעה שהתגוררו ליד מרכז השלטון? וכידוע צמים צום אסתר כי במלחמות היהודים תמיד היהודים צמו להצלחת המערכה, **נכפי** שמצאנו במלחמה עם יונתן שטעם מהדבש למרות ששאלו גזר תענית אפילו ללוחמים ובגלל זה שאלו רצה לחייב את בנו יונתן מיתה רק שהעם פדו אותו ולא מת, וכן כתב **רש"י שמות י"ז** במלחמת עמלק שהיו בצום.

נאולי כי היה נס גלוי ביום יג' שבכל הערים בכל 127 מדינות, שהצליחו היהודים להרוג בלי שום הפרעה, ככתוב **ואיש לא עמד בפניהם או לפניהם**, שהכוונה שאפילו לא הייתה התארגנות

מדוע ואיך התעוררו היהודים לקבל את התורה בימי מרדכי ואסתר מתוך אהבה ושמחה, יתכן שזה קשור לדברי **רש"י בתחילת העשרת הדברות**, על הפסוק **"אנכי ה' אלוקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים"** ד"א לפי שנגלה בים כגבור מלחמה ונגלה כאן כזקן מלא רחמים שנא' (שמות כד) "ותחת רגליו כמעשה לבנת הספיר" זו הייתה לפניו בשעת השעבוד **"וכעצם השמים לטוהר"** משנגאלו.

והנה בזמן שהמן ניסה לשכנע את אחשוורוש ואת הגויים להרוג את כל היהודים מובא **במדרש אסתר רבה ז' יג'** שטען להם

בשיעור שמסרתי לתלמידי המצוינים בכיתה ז' ת"ת תורת אמת ב"ב שאלתי מה הכוונה **"שק ואפר יוצע לרבים"**, הרי מרדכי הלביש שק ואפשר במקום בגדיו הקרועים, ולא מוזכר שהציע את מיטתו בשק ואפר ברחוב העיר? וא"כ קשה להסביר שהכוונה שרבים הציעו מיטתם בשק ואפר? אם כבר שילבישו שק ואפר?

כמו כן מה הכוונה **"יוצע"**, אם הכוונה שרבים הציעו מיטתם בשק ואפר שייכתב **"רבים הציעו בשק ואפר"**?

עוד מצאתי בספר **מתיקות המועדים** ששאל את מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל מדוע בתחילת הפסוק כתוב **"אבל גדול ליהודים"** אם כן מדוע בסוף לא כתוב שק ואפר ליהודים? מדוע כתוב **"לרבים"**?

וענה מרן זצ"ל שהכוונה **"רבים בחכמה"**, ומחבר הספר תמה מה פשר תשובת מרן זצ"ל, ונשאר בצ"ע.

ונראה לתרץ הכל בס"ד, ע"פ דברי **המדרש רבה בראשית פד' ב'** א"ר איבו לפי שיעקב אבינו לבש שק כשקרע בגדיו והתאבל על יוסף בנו שחשב שמת, לפיכך אינו זז לא ממנו ולא מבניו ולא

טהר לבנו – פורים

ומרדכי ידע את כל אשר נעשה – חידוש רש"י למה נגזרה הגזירה

המלך, בכל זאת בלי אונס הם הלכו לסעודה בכדי להתקרב למלך ולא לסרב לבקשתו, השלמה זו ברצון השלימה את החסר באונס ששמעו למלך להשתחוות לפסל, ולכן נגזר דינם עכשיו למות בגזירת המן.

ויהודי חסיד אברך יקר באוטובוס הוסיף, שיתכן הקב"ה המתין לעונש רק כאשר הקדים רפואה למכה ששם את אסתר כמלכה בבית אחשוורוש.

על כל פנים היות וחטאם הושלם על ידי שבאו מרצונם בלי אונס למלך לסעודתו שזה השלים את עוונם שהשתחוו לצלם, כך גם עם ישראל השלימו את מתן תורה שהיה כביכול באונס שכמה ה' עליהם את ההר כגיגית שאם אינם מקבלים את התורה פה תהיה קבורתכם תחת ההר, כאן השלימו שקבלת התורה תהיה באהבה מתוך רצון ושמחה ככתוב קיימו וקבלו משמחה וברצון ואהבה בלי כפייה.

למה קוראים לחג פורים ולא פור? ולמה כתוב ימי הפורים ולא ימי הפור

והוסיף המהרש"א שהפיל גורל מיום ליום דהיינו באיזה יום בחדש נפל הגורל ביי"ג באדר והמן שמח למרות שפטירת משה היה בז' אדר בכל זאת יג' אדר זה בתוך ז' ימי אבילות של משה.

ונראה לתרץ שהמן כמו שידע שמה רבינו נפטר בז' אדר כך בקלות יותר ידע שמה נולד ביום זה, רק המן לא ידע דברי רש"י שהלידה מכפרת על המיתה, ובהסבר דברי רש"י שבדרך כלל אדם שנולד נולד נקי מעבירות ונפטר מלוכלך בעבירות ולכן בלידה שמחים ובמוות עצובים, ולכן נמנו וגמרו שטוב לו לאדם שלא יוולד **עירובין יג'**, אבל **צדיק שנפטר נקי מעבירות** ומלא במצוות, **שוה היה הלידה שלו לעולם**, וכדברי **התוספות** בעירובין **אשריו ואשרי דורו**..

ולכן משה רבינו שיצא מושלם מן העולם הרבה יותר צדיק וקדוש מהלידה שלו, ממילא זה שמחה גדולה בשמים, וממילא הלידה והפטירה ביחד הם עוצמתיים לטובה ומשפיעים טוב על עם ישראל, כדברי התוספות אשריו ואשרי דורו, ואת כלל זה הרמוז ברש"י לא ידע המן.

והנה אנחנו חוגגים יד' אדר את פורים, כי זה יוצא פעמים 7, גם ז' אדר שנולד משה וגם ז' אדר שנפטר משה, שביחד הם מייצרים זכות עצומה לעם ישראל.

והמן כשיצא הגורל יג' אדר, שמח שלא יהיה לעם ישראל את הכוח של 14 שהם פעמים ז' אדר, כי כאשר ראה שיצא הגורל על אדר ודווקא על יג', יתכן שגילה שיש משמעות לחיבור הלידה עם הפטירה, ושמן שיג' זה לא תאריך שמתחבר הלידה והפטירה, ואולי זה גרם לו לטעות ולחשוב שאין זכות בלידת משה כי לא יצא תאריך לא ז' אדר ולא יד' אדר.

ובאמת יתכן שזכות משה רבינו גרם שאכן התאריך יג' נשאר להשמדת השונאים של עם ישראל, ואילו המנוחה והחג ביום יד' שבו נכפל פעמים ז' אדר.

למה קבעו דווקא ביג' אדר את הנקמה באויבים ולא הקדימו זאת

והתשובה היא שהגויים נבהלו דווקא בראותם את המהפך שבדיוק ביום ההריגה נהפך ליום נקמה.

ולכן רבים מתייחדים שנפל פחד היהודים שגם הגויים הבינו שזה נס משמים ולא רק מהפך פוליטי.

כתב רש"י ומרדכי ידע - בעל החלום אמר לו שהסכימו העליונים לגזירה להשמדת העם היהודי, לפי שהשתחוו לצלם בימי נבוכדנצר ושנהנו מסעודת אחשוורוש.

ונשאלת השאלה מה הקשר בין העבירה שעם ישראל השתחוו לפסל של נבוכדנצר ששימש עבודה זרה, לבין העבירה הקלה לכאורה בהרבה מעבודה זרה שנהנו מסעודת אחשוורוש?

ואולי הרעיון הוא כפי שכתבתי בספרי מספר פעמים, שעלאונס הקב"ה מתחשב אפילו בעבירות החמורות אין הורגים יהודים שעבר על 3 עבירות החמורות באונס למרות שהיה עליו החובה למסור נפש על 3 מצוות חמורות.

ולכן עם ישראל לא נענשו על שהשתחוו לצלם של נבוכדנצר במשך שנים, כי זה היה באונס כי המלך גזר מוות לכל מי שלא ישתחוה, אבל ברגע שעם ישראל מרצונם גם בלי אונס למרות הזהרתיו החמורות של מרדכי שאסור להשתתף בסעודת

יש לתמוה מדוע שם החג פורים בלשון רבים, למרות שבלשון המגילה כתוב **שהמן עשה פור** בלשון יחיד, ומפורש בסוף המגילה, **"על כן קראו לימים האלה פורים על שם הפור"**? ובפשטות כי חוגגים יומיים פורים בידי ובימים טוי לערים מוקפות חומה, אבל עדיין זה יום אחד בכל מקום, ויותר מתאים לכאורה לשון פור שזה תואם לפור שעשה המן?

ונראה לתרץ שהנה **בגמרא מגילה יג'** מובא על הכתוב **במגילת אסתר ג' ז'** **"הפיל פור הוא הגורל לפני המן מיום ליום ומחודש לחודש שנים עשר הוא חודש אדר"**, תנא כיון שנפל הפור/הגורל בחודש אדר שמת בו משה רבן של ישראל – שמח המן, כי זה יום צער לעם ישראל שמת בו משה, **והוא לא ידע שכמו שבז' אדר מת משה רבנו כך משה רבינו נולד בז' אדר**. וכתב רש"י ובשבעה באדר נולד - ככתוב **"בן מאה ועשרים שנה אנכי היום"** (דברים לא) וממהמילה המיותרת **"היום"** שרשו בגמ' **"היום מלאו ימי ושנותי"**, ומוסיף רש"י **כדאי הלידה שתכפר על המיתה**.

וכתב המהרש"א שמהפסוקים אפשר ללמוד את יום פטירת משה רבינו לפי חשבון על פי הכתוב בפסוקים, שבז' באדר מת משה, כמובא **בקדושין לח'** שכתוב **"וימת שם משה עבד ה'"** וכתוב **"ויבכו בני ישראל את משה בערב מואב שלשים יום"** וכתוב **"הכינו לכם צידה כי בעוד שלשת ימים תעברו את הירדן"** וכתוב **"והעם עלו מן הירדן בעשור לחדש הראשון"** י' ניסן פחות 33 יום יוצא שבז' באדר מת משה, אבל שנולד בז' באדר לא מפורש אלא **מדרש חכמים הוא**, ממה שאמר משה **"בן מאה ועשרים שנה אנכי היום"** מה תלמוד לומר **"היום"** מלמד שהקב"ה ממלא שנותיהם של צדיקים מיום ליום, **ואת הדרש הזה לא הכיר המן**.

ולענין ד' קצת קשים דברי המהרש"א שהרי לכאורה קל יותר להבין את הדיוק מהמילה המיותרת **"היום"**, שנולד ביום שנפטר, לעומת החשבון המורכב מכל 4ה פסוקים שמוזה נלמד בחשבון על פטירת משה רבינו? **ואכן** בספר **בית יצחק** כתב שהמן לא ידע בדיוק באיזה יום בחודש נפטר משה רבינו.

לכאורה קשה מדוע קבעו את המלחמה באויבי ישראל ביג' אדר, הרי אז הסכנה גדולה יותר שילחמו נגדם כדברי האגרת הראשונה שלא התבטלה ובה ניתנה הרשות להרוג את כל היהודים, **וגם** אולי בהמשך המלך יתהפך לרעה?

טהר לבנו – פורים

לכן יתכן שאם היו היהודים הורגים את שונאיהם לפני ג' באדר היו אומות העולם מתייחסים ליהודים כרוצחים ולא היו מקשרים את הריגת השונאים כהגנה וכנקמה, ורק בגלל שהיהודים הרגו בדיוק ביום ששונאי ישראל רצו להרוג את היהודים, לכן הריגת האויבים היה נראה לאומות כנקמה והגנה עצמית, ואכן פעם עדיין העולם היה פחות אכזרי ושקרן ופחות חצוף ועז פנים מימנו.

ואומנם לפי ההסבר במאמר הקודם שהנס היה בזכות משה רבינו, א"כ מובן שהשאיירו את התאריך ג' אדר, כי אז ינוחו ויחגגו ביד' אדר שהוא פעמים ז' אדר של לידת וגם של פטירת משה רבינו.

האם יש מקום לחדש מנהג דחיפות בפורים?

וגם להאשים את המלך שהוא אויב למרות שזה האמת אבל בדרך הטבע כשאומרת אמת זו בפני המלך הרי שזה התאבדות, אלא היות ואסתר מסרה עצמה לרחמי ה' ואמרה "כאשר אבדתי אבדתי" שרק ה' יכול להציל אותי ואת עם ישראל, ולא בדרך הטבע, לכן הכל בא בדחיפות.

ואכן בתחילת המהפך לטובה כתוב "וישב מרדכי אל שער המלך לאחר שרכב עם בגדי המלך, והמן נדחף אל ביתו אבל וחפוי ראש", ומפרש האבן עזרא "נדחף מעצמו", שגם זה פעולה לא רגילה בעליל.

כי הדחיפות החזירו למסלול מה שסטה, כי הקב"ה דואג לשבץ הכל באופן הנכון גם בדחיפות וגם בהפתעות לא נשלטות, ופעולות לא הגיוניות, וכל זה כאשר יהודי שם בה מבטחו באמת ובתמים.

וכל הנלווים – גרים שיתגיירו בעתיד, וצריך עיון וכי מה העניין להזכיר גרים שעדיין לא התגיירו בקיום מגילת אסתר? ומי צריך לשים מסכה ולא שם!!

האירו שעם ישראל ואילו עם ישראל היו נרתעים ומזדעזעים מפניו, שלכן משה שם מסכה על פניו.

כי בימי מרדכי שוב הייתה נתינת התורה, והיא הייתה מתוך אהבה ושמחה, וקבלת התורה הייתה בזכותו של מרדכי.

אבל לא כתוב שמרדכי שם מסכה בכדי שלא יפחדו ממנו, והרי משה רבינו שם מסכה בכדי שלא יפחדו ממנו? והתשובה שמרדכי הלך בלי מסכה כי מרדכי דווקא רצה שיפחדו ממנו כל אומות העולם ואולי גם אחשוורוש יפחד ממנו ולכן לא יתהפך לרעת עם ישראל, ודווקא מאור פניו היה תועלת והגנה לעם ישראל, ואילו אצל משה היה ענני כבוד שהגנו והיו רחוקים מאומות העולם.

ואולי לכן פרשו ממרדכי מקצת סנהדרין, כי כאב להם שנראה הדבר כביזוי אור השכינה לעיני הגויים למרות התועלת להגנת ישראל שהיה בזה ויל"ע.

ממוכן הדיוט קופץ בראש, ואם זה דניאל מה נענה?

ואם כן לדעת המדרש שממוכן זה דניאל איך נתמודד עם טענות קשות אלו על דניאל החכם איש חמודות, וכי דניאל הוא קופץ בראש כהדיוט?

והתשובה פשוטה היא!! שאם ממוכן זה המן מובן שהוא המקבל את תואר הכבוד במרכאות!! שהוא הדיוט הקופץ בראש!! כי אין לו נגיעה וסיבה נחוצה להציע הצעה ראשונה לפני כל השרים הגדולים ממנו, אלא רק בגלל שחפץ הוא לבלוט כאילו בחוכמתו הרבה מעל שאר השרים.

ואולי כי נקהלו היהודים בעת המלחמה כי התאחדו בעת שמרדכי גזר צום ולא תקפו אותו שהוא אשם, ובשכר שהיהודים ראו נכון שמרדכי לא אשם אלא מרדכי הגורם לנס, ממילא זה גרם שכל הגויים פחדו ולא באו להילחם נגד היהודים בדרך הטבע וכרשות שניתנה להם באיגרת הראשונה.

ולאור הימים שלנו, שאפילו נקמה באוייבים שרצחו בהפתעה בשמחת תורה מעל 1000 יהודים באכזריות נתעבת ומזעזעת ביותר, כאשר חלק גדול ממעשה הרציחות מתועדים ונראו לכל העולם, בכל זאת רוב העולם נראה חושב היום שישראל עושה טבח עם ולא הגנה עצמית.

כי הנה "המלאך דחף" את היד של אחשוורוש עם השרביט לאסתר כשנכנסה בלי רשות לחצר המלוכה, "המלאך דחף" את היד של אסתר כשאמרה "איש צר ואויב" שתצביע לכיוון המן במקום על אחשוורוש, "המלאך דחף" את המן על המיטה שאסתר עליה בכדי שהמלך יכעס ויאמר "הגם לכבוש את המלכה עמי בבית".

אבל במחשבה שניה, מי שדוחף הוא לא בן אדם!! כי בן אדם לא אמור לדחוף! אבל אולי פורים זה נהפוך הוא??

ואולי הסיבה שיש הרבה דחיפות, כי אסתר פעלה נגד הטבע לעשות צום 3 ימים וככה כשהיא ירקונית מורעבת וחלושה באה למלך בלי רשות נגד הטבע וההיגיון, שהיא תמצא חן בעיניו למרות מראה העלוב.

ואולי זה רמז למתן תורה שהתחדש בפורים, שקיבלו מתוך שמחה ואהבה, ומתן תורה כל נשמות ישראל וכל הגרים שעתידים להתגיייר כולם כל הנשמות הללו היו במעמד מתן תורה, כך גם בקיימו וקבלו היהודים בימי מרדכי ואסתר, כלל בזה כל נשמות עם ישראל וכל הגרים העתידיים.

ואכן מצאנו שהיה עוד תופעה שמזכירה את קבלת התורה, שכתוב בסוף המגילה בתרגום יונתן שכל העולם שמע על מרדכי, וכל מלכי העולם פחדו ממנו, וכאשר ראו אותו היו מזדעזעים מפניו, כי מרדכי היה מאיר ככוכב נוגה שזוהר בין הכוכבים, וישר לאברך חשוב מכולל הנמצא בתורת אמת ב"ב על שגילה לי תרגום זה והקשרו למתן תורה.

ובעצם בקבלת התורה הראשונה כל עם ישראל האירו בכתרי נעשה ונשמע, אבל בלוחות שניות רק פני משה

ממוכן לפי מדרש המופיע באוצר המדרשים וכן בתרגום במגילה, זה דניאל, שהוא היה מוכן לנס של אסתר שבזכותו נהרגה ושתי והומלכה אסתר תחתיה שהיא עשתה את נס ביטול הגזירה.

ולכאורה הרי לדעה בגמרא מגילה יב' שממוכן הוא המן דרשוהו לגנאי מה שקפץ להציע להרוג את ושתי למרות שהיה האחרון ברשימת שבעת שרי פרס ומדי, כי הדיוט קופץ בראש.

טהר לבנו – פורים

אבל הקב"ה הכין תרופה למכה, בכך שיוכח למלך שמרדכי היהודי הציל את המלך, ואילו המן רוצה להשתלט על המלוכה וחומד את כתר המלכות.

ואומנם בגמרא ב"ב כתוב שדניאל נענש על שנתן עצה לנבוכדנצר הרשע לתת צדקה לעניים ובכך יתאחר עונשו.

אבל יתכן שהקב"ה ברחמיו העצומים על דניאל כשהענישו שירד מגדלותו היה זה במצב של מסירות נפש לקפוץ בראש להרוג את ושתי, שבכך העונש שקיבל שימש כחלק מהצלת עם ישראל, וכדברי התרגום דניאל זה ממוכן שהיה מוכן לנס.

שיצא תועלת טובה לעם ישראל מהעונש, כי דניאל מסר נפש לעם ישראל, ואולי בגלל שעשה תשובה על שנתן עצה לנבוכדנצר הרשע, למרות שהיה אנוס כי היה יועץ המלך, לכן הקב"ה גלגל בעונשו שיהיה משרת לאסתר המלכה היהודיה, שעזר בחוכמתו לארגן מאחורי הקלעים כראוי לאדם חכם שיתנו לאסתר 7 נערות יהודיות שלא יגלו את סודה שהיא שומרת שבת וכשרות, וגם בחכמה להעביר מסרים ממרדכי לאסתר ולהיפך בלי שיתגלה הדבר.

האם לולי מרדכי לא היו גזירות המן, ואיך דוד הציל את מרדכי ולמה שאול הציל את המן?

ידיד יקר מאשדוד הביא מספר "עקבי אבירים" נח ג' במרחשוון, שהחידושי הרי"ם הגיע לאדמו"ר מרוזין זצ"ל והאדמו"ר מרוזין שאל את החידושי הרי"ם הרי מפורש בגמרא יומא נב' שמלכות שאול הייתה בלי דופי ולכן לא נמשכה, כי אין מעמידים פרנס על הציבור אלא א"כ קופה של שרצים תלויה לו מאחוריו, ואיך יתכן כך לכתוב על שאול הרי המרה דברי נביא שמואל שציווהו להרוג כל נפש עמלק, ושאלו חמל על אגג ועל הצאן ולא הרגם, ולכאורה שיקר כשאמר לנביא "הקימותי את דבר ה'?"

ובעל החידושי הרי"ם טען שבא לשמוע ולא להשמיע, לכן ענה האדמו"ר מרוזין, שכתוב שגם שאול היה נביא "הגם שאול בנביאים", וידע שהמן יצא מאגג ובגלל המן עם ישראל יתחזק ויקבלו את התורה מתוך אהבה, לכן טען שאול "הקימותי את דבר ה'" שגרמתי שיקבלו תורה מתוך אהבה בגלל גזרות המן.

והקשה החידושי הרי"ם א"כ מדוע נענש שאול שנפסקה ממנו ומזרעו המלוכה על כך שלא הרג את אגג? ותירץ האדמו"ר מרוזין שמלך המנהיג את עם ישראל לא יכול לסמוך שכל עם ישראל בעתיד יבחרו בטוב, כי עדיין יש בחירה, והיה אסור לו לסכן את החלק שאולי היו נמשכים להמן וישתמדו להינצל מסכנת המן.

והבנת שחלק מרעיון זה מבואר בדברי הרמ"ע מפאנו בקצרה, ובאריכות ב"נתיבות שלום" דף ק' להגה"צ רבי שלום יוסף פיינגבוים זצ"ל מפולין לפני מאה שנה, מחסידי טשורטקוב, שהאדמו"ר מרוזין אמר לאדמו"ר מצאנז בסעודת פורים קטן שסעדו יחדיו, שאם המן לא היה נולד היה חסר מגילת אסתר שהיא אחת מכ"ד כתבי הקודש, כ"ד קישוטי כלה, מגילת אסתר היא הקישוט הכ"ד שמשלמת את כל התורה, כמובא בישעיה ג' וכמובא במדרש תנחומא כי תשא פרק טז - א"ר לוי אמר רשב"ל מה הכלה הזו מקושטת בעשרים וארבעה מיני תכשיטין כך ת"ח צריך להיות פקח וזריז בעשרים וארבעה ספרים.

ולכן אמר שאול לשמואל "הקימותי את דבר ה'", שבזכות שהחיה את אגג נולד המן שבגללו נשלמה התורה ע"י מגילת אסתר, וזאת מלבד שמבני בניו למדו תורה בבני ברק.

אבל דניאל היה לו עניין חשוב מאוד ונחוץ ביותר לקפוץ ולהציע הצעה לפני כל השרים הגדולים ממנו, כי רצה לנצל מציאה והזדמנות טובה להרוג את ושתי שהתעללה בבנות ישראל בשבת שהעבידתן ערומות בביזיון מגילה יב'.

ולפי זה מובן שמובן בגמרא בבא בתרא ד' שהתך זה דניאל, ונחלקו בגמרא למה שמו "התך", לדעה אחת שכל דברי מלכות נחתכין על פיו, ולפי דעה שניה שחתכוהו מגדולתו.

ולפי האמור, מובן שאחשוורוש חתך אותו מגדולתו כי אחשוורוש זכר את ושתי ואת אשר עשתה ואת אשר נגזר עליה, והתגעגע לושתי וכעס על עצת דניאל שגזר עליה מיתה לכן הוריד אותו מגדולתו.

ולפי זה מובן מדוע אחשוורוש גידל את המן האגגי, כי כעס שיהודי גרם לו להאבד את אשתו ושתי שמאוד אהב אותה, וכמו כל האנטישמים שמאשימים את היהודים בכל הרע שבעולם, ושהם בהחלטות שלהם הורסים את העולם, ולכן בחר אחשוורוש לגדל את המן האגגי, ושמח בגזרות המן להשמיד את היהודים גם בלי תשלום.

הגמרא במגילה יב' שואלת, שמצד אחד כתוב על מרדכי "איש יהודי היה בשושן הבירה" שמשמעותו שהיה משבט יהודה, אבל בסיום כתוב "איש ימיני" שהגיע מבנימין? ויש כמה תירוצים בגמרא, ושם מובא שרבנן אמרו משפחות מתגרות זו בזו, משפחת יהודה אומרת אני גרמתי שנולד מרדכי בכך שדוד המלך לא הרג את סבא רבא של מרדכי שהוא שמעי בן גרא למרות שהתחייב מיתה על שקילל את המלך דוד, ואילו משפחת בנימין אמרה בכל זאת מרדכי יצא משבטנו.

ואילו רבא אמר: כנסת ישראל אמרה לאידך גיסא "ראו מה עשה לי יהודי ומה שילם לי ימיני": מה שילם לי ימיני – ששאול מבנימין לא הרג את אגג, שממנו נולד המן, שציער את ישראל! "ומה עשה לי יהודי" - שדוד לא הרג את שמעי, שממנו נולד מרדכי, שהמן התקנא בו, דהיינו הרגיז והכעיס את המן.

ובפשטות דברי רבא משמע שישגנאי ואשמת מרדכי בכך שחיים והרגיז את המן ובכך המן גזר הרג לכל היהודים עם מרדכי? ואכן רש"י לאחר שכתב הסבר "דלא קטליה דוד לשמעיי" - שהיה חייב מיתה: באופן מוזר חזר רש"י בסוף המאמר ולא בתחילתו וכתב ביאור "לאידך גיסא" - לצעקה ולא לשבח איש יהודי ואיש ימיני גרמו לי הצער הזה: של גזירות המן הרשע.

ואכן מפורש במהרש"א – שדוד לא עזר לעם ישראל בכך שגרם שנולד מרדכי כי לולי מרדכי לא היה כאן תקלה כי המן לא היה מקנא אלא במרדכי, ואומנם צ"ע שהרי העונש והגזרה על עם ישראל היה כי נהנו מסעודת אותו רשע?

ואומנם הבן איש חי בנו יהידע כתב הקשה מדוע בפסוק "מה עשה לי יהודי ומה שילם לי ימיני". בעצם הקדימו את דוד לשאול, הרי שאול קדם לדוד? ותירץ שדוד המלך עשה מצווה שלא הרג את שמעי, ולכן נקט בו לשון עשיה שהוא לשון תיקון כמו "בן הבקר אשר עשה", אבל שאול המלך עשה עבירה כשלא הרג את אגג לכן כתוב בו לשון "שילם", ולכך הקדים של דוד המלך ע"ה כי דוד עשה מעשה מצוה ושבת, ואילו מעשה שאול היה גנות:

טהר לבנו – פורים

דרכו?! ולא עוד אלא שדוד המלך מצווה את בנו להרוג בחוכמה את רבו המובהק!!

והיות ודוד המלך בעוצמת המידות הטובות שהיו נטועות בו, הצליח להתנתק מרגשות הנקם והשנאה לשמעני שקללו, ולתת דווקא למקלל זה להיות מלמד בנו, כי הוא היה הכי מתאים ללמד את בנו, ולחנכו למוטב, לכן יצא ממנו מרדכי בלי שיצא מזה קלקול לאף יהודי בכל העולם.

ועיין בקהלת רבה ז' כג' ומגילת קהלת ז' טו' ששמעי רשע היה ויצא ממנו מרדכי. אומנם ברש"י ש"ב טז י' כתוב ששמעי בן גרא היה ראש הסנהדרין, ואולי רשע היה בכך שהעז וקילל בקללה נמרצת את דוד הצדיק, ויל"ע.

למעשה טוען בני בכורי היקר, שיוצא סוג של נהפוך הוא!! שדוד מקבל את המלוכה במקום שאול בגלל חשבונות של פורים שעשה שאול המלך, ואילו דוד מעכב את הריגת שמעי בשביל נס פורים שיצא ממנו מרדכי מזרעו של שאול המלך שהיה משנה למלך אחשוורוש.

האם יש קשר בין המן הרשע למן שאכלו אבותינו 40 שנה במדבר

טמנו את המן בלי שראו אותו כמעט לחיזוק וידיעת עם ישראל לכל הדורות שה' משגיח ומפרנס, ואכן הוסיף לי צדיק עניו מחסידי גור בתחנה בראשון לציון, שבדיוק תלו את המן הרשע בטז' ניסן שיוצא בדיוק ביום שנגמר המן לעם ישראל.

אוזני המן – ועוד עם מילוי באוזן?? מה פשר מנהג זה? נכתב ברוח פורמי

רבא אחר שהקב"ה הקדים רפואה למכה אז הביא להם הקב"ה את המכה בדמות המן הרשע, ומה שקדם להמן היה מה שמרדכי שמע וגילה למלך על בגתן ותרש שזה היה רפואה למכה.

שמה התגלגל שהמלך כשנדדה שנתו שמע שמרדכי הצילו ממות, ובשכר זה מרדכי יצא בבגדי מלכות והמן לאחר שהוביל את מרדכי ברחובות העיר והכריז ככה עשה לאיש אשר המלך חפץ ביקרו נדחף לביתו אבל וחפוי ראש, ומאז נאמר לו על ידי אשתו זרש אם מזרע היהודי מרדכי נפול תפול.

ואכן מאוזן ששמעה לכלוך ניצחנו את המן הרשע, ולכן מתוק לנו האוזני המן, ובאמת לכלוך כזה שרוצים להרוג מלך רשע כאחשוורוש לכלוך כזה דווקא טעים לנו כביכול.

בני בכורי הרבי יעקב ישראל ריינר שליט"א הוסיף שהנה דוד לא הרג את שמעי בן גרא למרות שקילל את דוד והתחייב מיתה כי רצה שיצא ממנו מרדכי, והרי טענת האדמו"ר מרוזין על שאול קשה גם על דוד המלך, הרי איך סיכן את הדורות הבאים שאולי חלק מעם ישראל בגלל גזירות המן ידבקו בהמן וישתמדו, וגם לדוד היה אסור לסכן את הדורות הבאים בחשבונות כאלו?

ועניתי לבני הרב היקר, שאצל דוד לא היה ציווי של נביא להורגו מיד כפי שציווה שמואל את שאול, ואכן דוד על החיוב שמלך לא יכול למחול על כבודו אכן דוד פעל ודאג שבנו יהרגנו בחכמה כי שמעי התחייב מיתה.

וכמו כן לדוד היה עוד חשבון לעקב את הריגת שמעי, כי שמעי היה רבו של שלמה שכל כך השפיע עליו שכל עוד שרבו היה חי שלמה לא נפל להתחתן עם בת פרעה, גמ' גיטין נט', ובעצם וזה פלא עצום איך דוד המלך נותן לשמעני שקללו נמרצות, שיהיה הרב והמחנך של בנו יקירו ממשיך

תלמידי היקר והחביב איתי מרדכי שכטר ני"ו מכיתה ה' שובו ראשון לציון טען שיתכן ויש קשר לשם המן האגגי למן שאכלו אבותינו במדבר, וטענתו שהשם המן מורכב מהמילה ה' מן, כי גם המן הרשע נשלח מאת ה' להחזיר בתשובה את עם ישראל כמבואר בגמרא סנהדרין צ"ג. ואכן

בליל שבת עברתי ליד בית מדרש נפש החיים באשדוד, ועמדו שם קבוצת נערים צעירים חסידיים שדברו בקולעם עצמם, אחד מהם אמר איכס!! לאכול אוזן המן!! ועוד עם לכלוך חום שחור בפנים, רק לחשוב על המשמעות והדמיון, זה נשמע גועל נפש!!!

ואהבתי את שאלתם!! ומיד בסייעתא דשמיא ענית להם, נכון זה קצת עזות, ואולי חוצפה להתערב בשיחה לא לי, אבל מי שמכיר אותי יודע כשזה נוגע לדברי תורה בפרט מאתגרים ומרתקים אני בתמונה.

ועניתי להם: שימו לב, דקה לפני סיפור המן שגדלו המלך, מסופר על מרדכי ששמע לכלוך שבגתן ותרש רוצים להרוג את המלך, ומהשמועה על המזימה המלוכלכת הזו ששמע מרדכי בא הנס.

שבלילה ההוא נדדה שנת המלך, וכדברי הגמרא במגילה יג' "אחר הדברים האלה גידל המלך את המן", ומפרש

כל הפושט יד נותנים לו – בדרך דרש

כל הפושט יד נותנים לו, אנא פשטו את ידיכם לעשות שלום במשפחה ולסלוח לחברים שפגעו בכם, ואז ה' יסלח לכם ויתן לכם את מבקשכם.

ולפי זה מובן שיום כיפורים הוא כפורים, כי בפורים יש מחילה וכפרה מאת ה' שמוחל וסולח עוונות עמו ישראל בזכות מצוות הפורים, משלוח מנות ומתנות לאביונים שמטרתם להרבות שלום ואחוה בעם ישראל.

ושלום זה ומחילה וכפרה זו באה מתוך משתה ושמחה, וששון ויקר לעומת יום כיפורים שהמחילה באה מתוך צום, ויום תפילה ותחנונים.

ואנא גם אני פושט ידי אנא ה' זכני להדפיס 7 כרכי וטהר לבנו, נתרמו 2 כרכים וחסר 150 אלף ₪, אולי אזכה לנדיב לב בפורים זה, וכי היד ה' תקצר?? בברכה מכל הלב פורים כשר ושמח והתעלות אמיתית, יוחנן ריינר 0527120333

טהר לבנו – פורים

חידוש עצום

מדוע זכה המן שמבני בניו ילמדו תורה בבני ברק, ועוד המלמד תשב"ר המוצלח ביותר יצא ממנו!!

אותי ע"י הקומץ שלכם למרות עוצמתי ועשרת אלפים ככרות כספי, כיון שרכב מרדכי על הסוס התחיל לקלס להקב"ה "ארוממך ה' כי דליתני", וכן "ה' אלוקי שועתי אליך ותראפני", ותלמידיו היו אומרים "זמרו לה' חסידיו והודו לזכר קדשו, כי רגע באפו חיים ברצונו בערב ילין בכי ולבקר רינה", והמן הרשע אמר "ואני אמרתי בשלוי בל אמוט לעולם".

ובלי ספק, מעמד הזוי ומוזר זה שימש פי אלף מעוצמת שיחות וספרי מוסר, שהתלמידים ראו בחוש את הרשע שבגללו הם צמים 3 ימים עם אזיקים, באלבקרם ומתיישב ביניהם, ומודה להם בפה מלא שלימוד התורה שלהם ניצח את כל כוחו ועוצמתו של השר הבכיר ביותר עם כל עשירותו קרס בפני תשב"ר לומדי התורה, והוא מודה בפה מלא בפני התלמידים ונכבדי המלך!!

את עוצמת האש על ערך ועוצמת לימוד התורה שקיבלו הילדים בזכות המן הרשע בטכס זה, לא סר מהם כל ימיהם, והם מאותו יום והלאה באש של תורה עצומה ביותר למדו בהתמדה ובחשק נפלא שלא קיים מאז ומעולם אצל תשב"ר.

והיות והמן המחיש לתשב"ר בעוצמה שאין כמוה את כוח לימוד התורה, לכן זכה שמבניו יצא המלמד תשב"ר המושלם ביותר רב שמואל בר שילת שהוא מצדיקי הרבים לעולם ועד.

ובמאמר מוסגר, בדרך נסיעתי באוטובוס מבני ברק לאשדוד, להפתעתי הרבה מוצא אני את אחד מזקני ראשי הישיבות הגאון הרב **צבי דרבקין** שליט"א ראש ישיבת גרודנא באר יעקב וחבר מועצת גדולי התורה, שלמרות כ-90 שנות חייו עד 120 שנה בס"ד, נוסע באוטובוס ציבורי כאדם מהשורה, וזה פעם שניה בשבוע זה שראיתיו באוטובוס, וזה מסמלענווה מופלגת ביותר.

ומרוב התפעלותי מענוותו שנוסע באוטובוס למרות מעמדו הרב, פניתי אליו ואמרתי, שהמשיח מתבטא בעת התגלותו ענווים הגיע זמן גאולתכם, והוא מדבר על עוונה כי הוא נהג בענווה שנסע על חמור כפשוטי העם ולא על סוס ומרכבה וכו'...

ואז דיברתי עמו על המדרש, והראש ישיבה העיר שבגמרא לא כתוב שתלמידי מרדכי היו ילדי תשב"ר, ואכן למרות דברי המדרש המפורשים שלימד תשב"ר, בכל זאת התפלא הראש ישיבה מדוע ראש הסנהדרין מרדכי הצדיק מלמד ילדים ולא בחורים או אברכים?

אבל מדברי המדרש מובן, שרק מרדכי היה ראוי להתפלל כי הוא היחידי שלא השתתף בסעודת הרשע, והיות וכבר נחתמה הגזירה לכן מרדכי היה צריך כוח התפילה וכוח הלימוד של תשב"ר שגם הם לא השתתפו בסעודת הרשע, כי ההורים בפשטות לא סיכנו את ילדיהם להשתתף בסעודת המלך הגוי.

רק למרות כל המאמר שכולי תודה להקב"ה על חסדיו עמי שנתן לי כל זאת, עדיין קצת צ"ע, שבבני ברק הייתה ישיבתו של רבי עקיבא עם תלמידיו התנאים, ואילו רב שמואל בר שילת היה אמורא מתלמידי רב שהיה סוף התנאים, ובזמן רבו של רב – רוב הישיבות בארץ ישראל עברו לגליל, ובכלל רב ישיבתו הייתה בסורא שבבבל ולא בבני ברק, ובפשטות גם לא בזמן שעדיין רב היה בארץ ישראל, כמו כן אם הכוונה לרב שמואל שלימד תורה לתלמידים, היה צריך להיכתב לימדו תורה בבני ברק ולא למדו תורה בבני ברק? והאם הכוונה לר"ע, וצ"ע.

מצאנו בגמרא גיטין נ"ז שמבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק, ובעין יעקב בסוגיית הגמרא סנהדרין צ"ו כתב שזה רב שמואל בר שילת, (וכן בשער הגלגולים הקדמה לוי ובספר מגלה עמוקות מטות מסעי, ובעוד ספרי מקובלים, ואולי ברמז קל מאוד מהגמרא תענית כט' אמר רב יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב כשם שמשכנס אב ממעטים בשמחה כך משכנס אדר מרבין בשמחה – שזכה להביא מאמר זה מרב כי הוא ואביו קשורים להמן שבנס פורים), ואולי היות וגם בנו היה רב יהודה בר שמואל לכן מתאים לשון רבים למדו תורה.

והנה רב שמואל בר שילת קיבל את התואר המלמד תינוקות של בית רבן המושלם, והוא דוגמא לכולם, כפי שמובא בגמרא ב"ב ח' על הפסוק "ומצדיקי הרבים כנוכבים לעולם ועד" אלו מלמדי תינוקות, כמו מי? אמר רב כגון רב שמואל בר שילת, שרב מצא את רב שמואל בר שילת שהיה בגינה א"ל רב וכי עזבת את עבודתך? ענה לו מה פתאום עזבתי, זה 13 שנה שלא הייתי בגינה וגם עכשיו כאן בגינה דעתי כל הזמן על התלמידים.

ומדהים מדוע זכה המן הרשע לצאצא שיהיה סמל למלמד תינוקות של בית רבן?! ואם תאמר שבזכותו חזרו עם ישראל בתשובה, כדברי הגמרא סנהדרין צ"ו שבגלל גזרות המן עם ישראל חזרו בתשובה, אז שיצאו ממנו גדולי ישראל כשמעיה ואבטליון, מדוע יצא ממנו רב שמואל בר שילת שהוא ראש וסמל למלמדי תשב"ר?

ובדרך נסיעתי לב"ב בפקקים הודו לה' התחדש בס"ד שאולי זכה המן בזכות זו, כי הוא חידד לתשב"ר את כוח לימוד התורה ונטע בהם חשק עוצמתי ביותר ללימוד התורה, וכפי שהגמרא מגילה טז' ובהרחבה בילקוט שמעוני אסתר ו' רמז תתנ"ז ח' שנגזר כליה על עם ישראל כי אכלו ושתו ממשתה אחשוורוש, אמר משה לאליהו כלום יש אדם כשר בדור, אמר לו יש אדם אחד בהם ומרדכי שמו, אמר להם הודיעו שיעמוד הוא משם ואנחנו מכאן בתפלה ובתחנונים, מה עשה מרדכי קבץ כל תינוקות של בית רבן ועינה אותם מלחם ומים והלבישם שקים והושיבם על אפר והיה צווח ובוכה עמהם ביום ובלילה.

והמן מצא את מרדכי שהיה יושב בראש 22 אלף התינוקות ששקים במתניהם וסופדים ובוכים, מיד השליך המן בצוארם חבלים ושלשלאות של ברזל והפקיד עליהם שומרים ואמר הללו אני הורג תחלה, ואחר כך אני תולה את מרדכי.

ולאחר 3 ימים לאחר שנדדה שנת המלך שציווה להמן להוליך את מרדכי בבגדי מלכות ברחובות העיר, לקח המן ולקח מכספות המלך את בגדי המלכות וגדולי המלכות עמו לקחת את מרדכי על הסוס לכבדו, כיון שראוהו מרדכי אמר רואה אני שהרשע הזה בא להרגני, אמר לתלמידיו ברחו לכם ולא הסכימו אמרו נמות עמך.

הגיע המן והתיישב בין התלמידים, ואמר להם במה אתם עסוקים? אמרו לו במצות העומר שהיו ישראל מקריבים קומץ ממנחת שעורים בבית המקדש, וכדברי רש"י שזה היה ביום טז' ניסן, אמר להם המן הרשע, דעו לכם שניצחתם

ואולי בגלל זה אוכלים אוזני המן כי המן הרשע האמין בתורתם של תינוקות של בית רבן, ובא לשמוע מהם בהתבטלות פסוקים, וממה ששמע מהם המן חיזק את ילדי ישראל שתורתן מנצחת את גזרותיו.

דברי גדולי ישראל על מעלת הספר "וטהר לבנו"

האמורים בספרך מתובלים בדברי חיזוק בענייני אמונה, ביטחון, ועבודת ה', ע"פ יסודות קדומים מרבותינו.

האדמו"ר מפטסבורג זצ"ל: וכבר איתמחי גברא, במכירי קא אמינא שהרה"ג הנ"ל מלקט סביבו בחורי ישראל קדושים פירות הנושרין ומסייע להם ומעודד באסיפות מרעים בחיזוק ועידוד ליישר דרכם ולהעלותם שוב על המסילה דרך המלך עם שאיפות לגדול בתורה ובעבודת השי"ת.

האדמו"ר ממעליץ שליט"א: והמטרה העיקרית היא חיזוקם בדברים שהרבה נכשלים בהם, ויש בהם תועלת רבה לחיזוק היהדות והקדושה, – וכעת ברצונו לצרפם לספר שלם עה"ת ויבואו רבים ליהנות ולהתחזק מפרי תורתו.

הגאון רבי משה זילברברג שליט"א: והרבה אלפים ממש לומדים העלון שלו ומתעלים מעלה מעלה, אשרי החכם שיזכה בכתר תורה הזה – והנני "עד" שהרבה נפשות נתקרבו מאוד מאוד ע"י הדברים הקדושים של "וטהר לבנו".

בד"ץ מחזיקי הדת דחסידי בעלזא: ורבים טובים ימצאו בו חפץ, ויתענגו מדבריו הנעימים ויהיו להם לתועלת.

הגאון הרב אלכסנדר הברפלד דומ"ץ בבד"ץ העדה החרדית: ורבים נהנו מאורו וגודו עצמם בתוספת שמירה ותוספת טהרה.

הרשל"צ הרב הראשי הגאון רבי יצחק יוסף שליט"א: מאמר מוסר ודברי חיזוק נלהבים על כל פרשה ופרשה, דברים מתוקים מדבש ונופת צופים, מלאים תוכן ומחשבה המחזקים את האדם לעבודה תמה וטהורה להשי"ת, בלשון קלה וברורה השווה לכל נפש.

הסכמת האדמו"ר מקרלין שליט"א: שבספר יש חיזוק רב לשמירת התורה הקדושה ומצוותיה, והם יפעלו את מטרותם!!

הגאון רבי אשר זעלג וויס שליט"א: ובטוחני שכל המעיין בספר זה, יפיק ממנו תועלת גדולה.

מרן רה"י הגאון רבי משה הלל הירש שליט"א ראש ישיבת סלבודקא: פירושים נחמדים ועמוקים על כל פרשה ופרשה מבוססים על היקף עצום של חז"לים וראשונים ואחרונים. בספר רואים היטב בפירושים את גאונותו, ובקיאותו בתורת ה', העצומה, יחד עם יגיעתו ועמילותו בתורה, גם יש בספר בכל פרשה ופרשה מוסרים נחמדים ומאד חשובים שקשורים עם החדושים שניכר מהם שיוצאים מלב מלא רגש של יר"ש עמוקה. וזה גופא שניכר שיוצא מלב מלא יראה גורם ההשפעה הגדולה שיש מדברי כת"ר שליט"א על הקוראים בבחינת דברים היוצאים מן הלב נכנסים ללב, הקב"ה יתן להמשיך עבודתו הכבירה לחזק האמונה ואהבת התורה ויר"ש של אחינו בני ישראל, ושיתן שהספר הזה המאוד תועלתו יתקבל באהבה אצל כל בני התורה.

ראש ישיבת חברון – הגאון הגדול רבי דוד כהן שליט"א בספר ביאורים ורעיונות המחזקים מאוד את יסודות האמונה ויסודות ההשקפה ויסודות עבודת ה' בעבודה שבלב היא תפילה, ובשמירת הפה והלשון והראיה. ויש בספר רעיונות וחדושים המושכים את הלב ביסודות כל פרשה, והוא מיוחד מאוד בהיקפו ובאוצר הגדול שהוא מכיל, ומיוסד כולו על מקורות נאמנים, מדברי רבותינו שמפיהם אנו חיים, ומימיהם אנו שותים.

הגאון הגדול רבי משה דוד ליפקוביץ שליט"א: מלאים תוכן רב ועשיר בדברי חוכמה ומוסר המודיכים כל מבקש ה' ללכת בדרך העולה מעלה למשכיל, ובמיוחד שהדברים יוצאים מלב החרש טוב לעמו לקרב לבם של ישראל לבורא בטהרת הלב בעבודתו ית'.

הגאון רבי שמואל דוד הכהן גרוס – רב חסידי גור באשדוד: פרפראות יפות על הפרשה השוות לכל נפש.

ראש ישיבת ערלוי הגאון רבי אברהם שמואל בנימין סופר שליט"א: ספרך הנהדר והנכבד "וטהר לבנו" אשר תוכו רעוף אהבה, חידושים על התורה ועל מועדי השנה המתובלים בדברי חיזוק והדרכה נפלאים, לחזק לבות עם בני ישראל ולקרבם לתורה וליראת ה', והדברים גדלו וגם עשו פירות, ורבים נמשכים אחר הדברים לאמר מי יראנו טוב, ואין טוב אלא תורה, ובפרט שהדברים

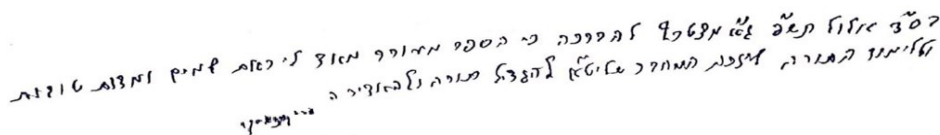
מרן הגאון הגדול רבי גרשון אדלשטיין זצ"ל ראש ישיבת פונוביז':

שספר זה מבורך!! ומלא ברכה! ולא חסר בו כלום!! וחזר על זה בהתלהבות מספר פעמים!!

ועל כולנה הסכמת מרן שר התורה רבי חיים קנייבסקי זצ"ל, שצירף חתימת ידו בהסכמה. ובקבלו את הספרים שר בהתלהבות על הספר "וטהר לבנו בתורתך".

ובשיא ימי הקורונה בחודש אלול תש"פ

זכיתי לאחר מספר חודשים שספרי היה אצל מרן שר התורה קיבלתי הסכמתו הכתובה על הסכמת מו"ר רבי משה הלל הירש שליט"א

בס"ד אלול תש"פ גם אני מצטרף להברכה, כי הספר מעורר מאוד ליראת שמים ומידות טובות ולימוד התורה, שיזכה המחבר שליט"א להגדיל תורה ולהאדירה

הדפסת "המהדורה החדשה – 7 כרכים" – נתראה 2 כרכים חסר 150 א"ל 5f הכרכים הנוותרים

בראשית – מועדים, נתרמו בס"ד, נשאר 5 כרכים – שמות, ויקרא, במדבר, דברים, הגדה של פסח = כל כרך 30 אלף ₪.